

3/1/31

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15 } చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ జనవరి నెల 23-వ తేది సోమవారము
నంపుటము ౧౫ } శ్రీ ప్రభ వనామనంపత్వర మాఖమాన శుద్ధ ప్రదము.

No. 247

నంచిక ౨౪౭

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలకువలు
యోగ్యతావల్ల ములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును, వాయు పోట్ల
బాపును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును,
పోట్ల జోగొట్టును, బెణుకుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును, చర్మము తగ్గించును,
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో కూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు నంజీవివంటిది.
పంచభాష చీటీ చూచి శానివ
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపిథి, మృదాను
త
249, ప్రేరిండ్ల, పోర్టు, బాంబాయి.

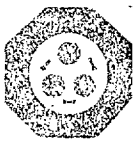
శ్రీ లక్ష్మీజ్యాయలరీ కంపెనీ, బెజవాడ ఆంధ్రుల లక్ష్మీగృహము.
కల్పికాదు. మోసములేదు.

మా ప్రదర్శనశాలలో క్రొత్తరకముగాజులు, మెదగొలుసులు, రత్న
ములు, పచ్చలు, కెంపులు పొదిగిననగలు, డ్రాగరములు, కార్లగొనులు, బం
గాడు, వెండిగొనులు, మరచెల్లులు, పల్లెరములు, కాఫీసెట్లు ఎల్లప్పుడు సిద్ధ
ముగా నుండును.

నవరసుబంగారనకు. చూచి వెండికి, క్రొత్తమాదిరిలకు, చక్కని పనితన
మునకు గ్యారంటీ.

నచ్చనివస్తువులను తిరిగి తీసికొందుము. సంపూర్ణ తృప్తినిచ్చుటయే మా
యద్యేత్యము.

ప్రాప్తైటరు:- ఎర్నేని లక్ష్మీనారాయణచౌదరి.

అలహాబాదు, వరముల బలహీనము

రక్త శోధ
Deschiens' syrup

మొదల నాటికి.

వీరపుడు ఉపయోగించుము.

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నియంత్రణనియం, 30,000 వైద్యులవిశ్వాసమున్నది. చెప్పిచ్చు, పాల్
అను ముద్దుడు, గమనించుము. ఎక్కడను చిక్కును.

To be had of all Chemists (Wholesale C. T. HARI & Co., 174 Broadway Madras

మీ సౌందర్యము

సహజముగా మీ ఆరోగ్యము ననుసరించియుండును. ఆరోగ్యము సరిగానుండిన సౌందర్యము హెచ్చుగాకండును. మీకు కలహా? లేనియెడల
గింపుడు. మీలో గలగుమార్పులను గమనించుడు.
గ్యాంబ్రిగా వయసుగను, అజీర్తి, మలబద్ధకము, తలనొప్పి, టెన్షన్ స్క్విస్ యొక్క అవకతవకలు, మొదలైనవన్నియు నయముగను.
కొత్తరకమును గలిగించి నూతనకీర్తినిచ్చి జలహీనతను పోగొట్టును.

నెల 1 కి రు 1-14-0 (బిడ్డలకు)

LEVISCO INDIA CO.,

నెల 1 కి రు 8-12-0 పెద్దవారలకు.

Green Villa, Grant Road,

BOMBAY.

ది నాగపూర్ ప్రెస్ బిల్డింగ్

కంపెనీ, లిమిటెడ్

హెడ్ ఆఫీసు:—నాగపూరు సిటీ.

మేనేజింగ్ డైరెక్టరు:—రాధేషియమ్ వాహి.

అభివృద్ధిలో నున్న ఇండియన్ ఫిమాకంపెనీలలో, మొదటి వాల్వ్యుయేషన్ నందే బోనస్ యివ్వగలిగినది.

మద్రాసు రాజధానియం దండెత్తి, ప్రైజం రాష్ట్ర మందలటను, స్వాతంత్ర్యముగల ఫిఫ్ వేజింగ్ కావలెను.

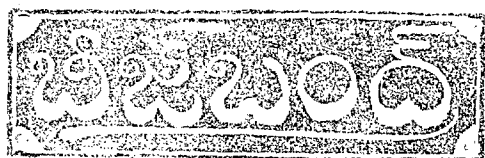
నిపుణులైన నాగపూరు ఎక్స్-లెటర్ ఫాక్టరీలు యివ్వ బడును.

వివరములకు, 4870

ప్రొచిమే నేజర్లు:—

సుజీవా ఆందు కో,

కమలాపురంపొస్తు, కడపజిల్లా.

బీజ్ బండ్—నిరై పోయిన వీర్యమును గట్టిపరచుటకు లోక ప్రసిద్ధి చెందినది. స్వప్నమునుగాని మాత్రముతో గాని వీర్యము స్థిరముగనున్న యెడల తక్షణం నిలిపివేయును. ముసలితనమును, నపుంసత్వమును లోలగించి యౌవన మొసంగును. ఎంతబలహీనుని కయినను శిరముగట్టులతో నరములకు బలము నిచ్చి సంసారములను ఆహ్లాదించునట్లు చేసి సంతాన మంతరించునట్లు. ఉత్తరములు రహస్యముగా నుంచబడును. 20 మాత్రలు నీ॥ 1-కి 2-0-0. వి. పి. చార్జి వేరు.

ఆర్యవైద్యశ్రమం,

159-1127 కి, జైరాగిమఠం వీధి, మదరాసు.

మాన ఫోల్లా సి సి మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

జలశుభ్రము! (పోస్టుఖర్చులను ప్రత్యేకము) గుణవంతకము! శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి వైద్యకాలక కీమాత్రలు విద్యామృతము. అతీర్ణము, అరుచి, ఆవులింకిలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిల్లు, పర్యాంగములు యందు బుక్షయము, పీకలు, పార్యములు, శిరస్సు, ప్రేళ్లు, అధులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పలను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పలను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక కీమదలు చేరినవి. అనుభవముగల వైద్యుల నునుచేతు పరమమంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. విక్రమసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

విక్రమసారి:— (1077)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలూరు, ఎలక్ట్రా, కృష్ణాజిల్లా.

గాంధీ దైవజుడు

భవిష్యత్తునుగరించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులుప్రాయములకు రూ॥ 1-0-0. ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 అవును (ప్రశ్నవాయు కాలమును తెలుపవలెను. సర్వకార్యములయందును వియము పొందుటకు "జయవంతకరణి" తాదాత్మ 1 కి రూ॥ 2-0-0. వి. పి. ఖర్చులు. 0-4-0 2598

వి. కే. శరకోపాచార్యులు, తిరుత్రేణి, చిత్తూరుజిల్లా

పక్షవాతి, మూతిమంకర, వణుకు, శరీరముద్రి యగుట, మూర్ఖ, సపుంసకత్వము, ఇంద్రియస్వాధీనం తప్పట, కిళ్ళినొప్పలు, నరములబహిషం, మొదలగు పాత రోగముల వెంటనే కుదురుటకు (1) డి. జి. టానిక్ రూ. 5 (2) పి. యస్. టానిక్ రూ. 5 (3) పి. జి. ఆయిల్ రూ. 5 మొత్తము రూ. 15. పుట్టు చెముడు, కర్ణరోగములకు టెటె రూ. 3. పెగలకు మందు రూ. 4. వివరములకు 1 అణాబిల్ల పంపవలెను.

డాక్టరు యాయవరం అగస్త్యేశ్వరరావు, 4446 బాపట్ల (గుంటూరు జిల్లా)

జ్యోతిషము-సముహార

విచారము

సంస్కారములలో బ్రహ్మమును ఉపనయనమునకు, ప్రాణబల ముఖ్యంగా శ్రేయముల కాధార మగు గృహారంభ స్తంభ ప్రతిష్ఠాపనమునకు సుముహూర్తములు ఉత్తరాయణమున ప్రభవసంవత్సరము మాఖపూర్ణి మాసములలోను విభవసంవత్సర వైశాఖ శ్రేష్ఠమాసములలోను గలవాయని పరి కీలంపర, ప్రభవసంవత్సరపు టంక్యభాగమున మిసలగ్నమును విభవ సంవత్సరపు టాదిభాగమున మిసలగ్నమును, శుభ గ్రహబలతోపేర్చి యున్నట్లు కన్పించుచున్నవి. ప్రభవసంవత్సర మాఖమాసములో మిసలగ్నమున గురుండును ఏకాదశి స్థానముందు సూర్యుండును దశమకుంజమునకు కుంజుండును, ఉండెందునను అష్టమిపక్షి గలిగినందున ఉపనయన సంస్కారమునకు మిగుల బలముగా నున్నయది. వేదవేదాంగాది సకల శాస్త్రములకు సభివతియును గురువు, స్వశ్రేష్ఠ మగు మిసరాశి యందుండుకాలమే ఉత్తమ మన ముండెడ, అట్టి మిసలగ్న ముందే ఉపనయసంస్కారము గావించినచో, నిక నేమి చెప్పవలయును? గురువకు స్వశ్రేష్ఠములగు భవర్షి ములయందును ఉచ్చస్థానము కర్కటకమునందును గురువుండి వండుండు కర్కటకరాశియందును కుంజుమిసరాశియందుండగా గురువారమునాడు కర్కటక మిసరాశులయందు గురుగ్రహస్థానముననే కట్టిన గృహముందు జనించినపుడు యు సమధాధిపతియై యును మహాదైవ్యస్వస్థుడైన నగునని కాలానుకృతవృద్ధియవు ౨౦౦౦ వర్షకమునందు శివబడియై అట్టియోగము మాఖకు ౧౨ లు గురువారము మృగశిరా నక్షత్ర యుక్తమిసలగ్నమునకు గలుగుచున్నది. ప్రైయోగము గలిగి యున్నను గృహకర్త కా చక్రమునందు కుడిగలవక్షత్రములేకున్న సుపయోగింపదు. మాఖ ౧౨ లు వాడు శిశోనక్షత్రమున మృగ శ్రీమ గనుక గృహకర్త కా చక్రము కలదు. అంగారమును దశమస్థానము దుండి లగ్నమును జూమియన్వాయించి యెను సంజోము జాధించినను వాస్తవతృవళి గంధములో గృహారంభ లగ్నమునకు దశమస్థానముందు అంగారముండినచో వైశ్య ర్యప్రథమని చెప్పబడినందున పూర్వోక్తసంజోమున కవ కాశము కలుగదు. అదియుండుగాక మాఖ బర లు గురువార ము. (9-2-1928) ఉత్తరా నక్షత్రముక్త మిస లగ్నముందును గృహారంభ మాహూర్తము కలదు. శిశోనక్షత్రము కాకున్నను శేఖాశుద్ధికలదుగనుక గ్రాహ్యము. రిక్తతిథియగు చదితికి మొదటి రాగడియే దోషము. తక్కినగడియలు శుభదాయకములు. మాఖమాసములోని ప్రైయోగములకు సూర్యుడే కాదక సానముందున్నందున బలము గలదు. ఫాల్గున మాసము లోని మిసలగ్నమునకు, సూర్యుడు ద్వాదశి స్థాన గతుడగుటవలన, నిట్టిబలము కలుగదు. ఫాల్గున కు ౧౧ లు వాడు మిసలగ్నమునకు సుముహూర్తమున్నను పునర్వసు నక్షత్రమునకు శేఖాశుద్ధి కన్పింపదు. ఇక ఉపనయనాది మాహూర్త విచారము. మాఖమాసములో మిసలగ్నమునకు శుభగ్రహ బల మున్నను, కు 3 లు, కు ౪ లు, కు ౧౦ లు, తిథులయలకు మిస లగ్నము త్యజ్యగ్ర స్థయినందున అతిథులు పర్యుక్తములుగాఁ బాలవు. కాబట్టి కు ౧౨ లు గురువారము మృగశిరా నక్షత్ర యుక్త మిసలగ్నమును, ఉపనయన, వివాహాది శుభకార్యముల కానుకూల్యములు. బ ౨ లు మొదలు సూర్యుండు కుంభరాశిలో నికి బ్రవేశించుటవలన మిసలగ్నమునకు సూర్యబల ముండదు. దక్షిణదేశముందు రాత్రికాలములో వివాహ సుముహూర్తములు నిశ్చయింపరు. ఉత్తరదేశముందు మధ్యరాష్ట్రముందు రాత్రి కాలములో శేయులు యాచారములో నున్నది. కావున రాత్రికాలముందు గన్యాలగ్నమునకు నిశ్చయించుదు. ఫాల్గునమాసములో సూర్యుండు మిసలగ్నమునకు ద్వాదశిమం దున్నను, లగ్నముందు గురువుండు ప్రాశస్త్యమునుబట్టి, వివాహాది శుభకార్యములొనరింతురు. గురువు స్వశ్రేష్ఠమగు మిసమం దుండుటంబట్టి యితరబలము లేకున్నను, ప్రజలమన నీటిరుచుచే మిసలగ్నమునందే శుభకార్యము లొనరింతురు. రాత్రికాల ము నందు కన్యాలగ్నమునకు గునీక్షాశుభలక బలముగలదు. మా ఖకు ౧3 లు కుక్రవారము (8-2-1928) బ 3 లు బుధవార (8-2-1928) బ ౪ లు కుక్రవారము (10-2-1928) నూతన గృ హప్రవేశంబునకును గర్వాధానంబునకును ఉచితూర్తములుగ ను న్నవి. ప్రభవసంవత్సరమునకును విభవసంవత్సరమున శ్రేష్ఠమయిన సుముహూర్తము లందును నీమాయని నిశ్చించుచుండురు గాని సంశ్లేషికముగఁ గన్పించలేదు. విభవసంవత్సర వైశాఖ మాసమంతయు గురుమాధ్యంబును, శ్రేష్ఠ కు ౬ లు మొదలు, అధికకౌముది బ ౨ లు పర్యంతము కుక్రమాధ్యంబును గలిగినందున ఉత్తరాయణమునం దెక్కువకాలము శుభకార్యముల కుప యుక్తము గాకపోవుచున్నది. వైశాఖమాసము మాత్రము నిర్భ యముగఁ గన్పించుచున్నది. వైశాఖకు ౪ లు పర్యంతము మా

ధ్యమున్నట్లు కొన్ని ఉపచారములందు జాప్యమున్నవి. వై శాఖ కు 1 లు పర్యంతముమాత్ర మున్నట్లు, కొన్నింటి గన్పించుచున్నది. అట్లున్నచో వైశాఖ కు 3 లు గురువారము (26-4-1928) మిసలగ్నమునకు ఉపనయనాది శుభకార్యములను గావించవచ్చును. ఏకాదశిమందు సూర్యుండును, బుధుండును, దశమకుంజందును గురు కుంజుండును బలవంతులయినందున మిసలగ్నమునకు ప్రాశస్త్యముకలదు. సూర్యోదయమునకు బూ ర్యమందును మిసలగ్నమును కొన్ని కార్యములకు ప్రాశస్త్యము కలదు. కు ౧3 లు (2-5-1928) బుధవారము గురువు మిసరాశిండి మేమరాశిలోనికి బ్రవేశించుటవలన గంగా పుష్కరము గలుగుచున్నది. పుష్కరవసములలో గొంతకు శుభకార్యము లొనరింపరు. గురువు మే మ ము లోఁ బ్ర వేశించుటవలనను కు ౧౦ లు కుంజుండు మేమములో బ్రవేశించుటవలనను పూర్వోక్తబలము తగ్గుచున్నది. అదియుండుగాక కు ౧౪ లు మౌర్యం కర్తిరి ప్రారంభించుటవలనను బర లు మొదలు సూర్యుండు పృథ్వీరాశిలో బ్రవేశించుటవలనను మిసలగ్నప్రాప్త స్త్యము తొలగిపోవుచున్నది. కర్కటకలగ్నమునకు దశమకుంజందును గురు, కుక్ర, బుధ లున్నం దున బలముగలవని నిశ్చయించి మనము బర లుపర్యంతము కుంజుండు కుంభరాశియందుండుటవలన అష్టమిపక్షి లేక పోవుటయేగా క కుహూర్తముదోషమును గలుగుచున్నందున నిషిద్ధము—ఇట్లు వైశాఖముందు బలముక్తమగు లగ్నముగాని, అనుకూలములగు దినములుగాని లభింపకపోవుచున్నవి. నిజక్రావాహనమును సూర్యుండు సింహమందుండెడ కులాలగ్నమునకు దిశ్యయింతు మనిన కుజరాహువులు అష్టమిస్థానములో సుంతుకావున నిషిద్ధము—విభవ సంవత్సర పూర్వార్థములోని యుత్తరాయణముం దానుకూల్యములగు సుముహూర్తములు లభింపుట లేదు. కాబట్టి మిసమునందు గురువుండు కాలమున ప్రభవసంవత్సర మా ఖ ఫాల్గున మాసములలోనే యుత్తమముమహూర్తము లున్నట్లు కన్పించుచున్నది. గృహారంభమునకును, ఉపనయనమునకును పునస్సంధానమునకును, గృహప్రవేశమునకును, నిర్భవములగు సుముహూర్తలగ్నములు లభింపుట మిగుల నరది యరి యుభ వజ్జుల దైవజ్జులకి లింగములు మొదలు. ప్రైవాలింకికి అష్టమిపక్షి ముఖ్యముగా బలవంతులు గృహారంభ గృహ ప్రవేశములకు గృహకర్త కా చక్రము కన్పింపదు. ఇట్టి నిబంధ నలు జూచినచో ననుకూలమగు లగ్నము లభింపుట కష్టతరము. కాబట్టి ఆస్తికులగుబుద్ధికుండులు సూదోషముల నరసి యుత్త మములగు సుముహూర్తలగ్నముల నిశ్చయించుకొనియెద రని తలంచెద. తక్కుంగలవిషయముల నరయంగోరువారు నాకుప్రా సి తెలిసికొనియెదరుగాత. పలంపురు మిత్రులు సుముహూర్త విషయమును గోరినందున ప ద్వికాముఖంబురఁ దెలిపితిని.

ముక్తిమాతలపాటి గోపాలకృష్ణశాస్త్రి పండితుడు, పి. వి. యమ్. కళాకాల, వంగోలు.

1927-28 సం॥రము మద్రాసు పంధములు గిండి 4881 రెండవ స్పింగు మీటింగు రెండవ దినము 28-1-1928 శనివారము

స్వర్ణ పంగం. ఇది సవాలు మేములకు చక్కనిమందు సెగబాడ్లు ములకు సింజీ-తక్కువము మాత్రవ్యాధులను పోగొట్టు యును. సంభోగశక్తిని పుట్టించును. కు ౧ కి రు 5 లు. చరకాశ్రమం, తిరుపూరు (కృష్ణా).

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 నా జనవరి నెల 23 తేది సోమవారము

1. ధాన్యములు

వియ్యముబస్తాలు

కుము తెనాలి ,, 4 1/2 కుంజ 18 80 14 80

కల్లూరి ,, డిటో ,, 14 00 16 00

ఫిల్లి ,, డిటో ,, 14 00 16 00

రాసులు ర. 164 బస్తా 1-3 ,, 11 80 12 00

శుభ్రము ,, ,, 28 00 25 00

2. ధాన్యముపప్పులు

కందులు బస్తా 1-3 ర 300 ,, 12 00 15 00

పెసగులు ,, డిటో ,, 18 00 14 80

పెసలు ,, డిటో ,, 15 00 16 00

పినుములు ,, డిటో ,, 15 00 18 00

ఉలులు ,, ర 195 ,, 30 80 12 00

3. నూనెపప్పులు

నూనెలనూనె బా 1-3 ,, 155 00 160 00

నూనెలు బా 1-3 ,, 14 00 22 00

కొండాపురం కేరసనకత్తి బా 1-3 ,, 50 00 52 00

ఇతరప్రదేశము ,, ,, 48 00 46 00

కేరసనకత్తి నూనె బా 1-3 118 నిమక నూనె 110 00

అనాదము బా 1-3 104 00 106 00

4. చిల్లరపప్పులు

చాచకపప్పు బా 1-3 74 00 75 00

కూరకపప్పు ,, 40 00 44 00

మిరపకాయలు(గుంటూరు) బా 1-3 77 80 80 80

చనియాలు ,, బా 1-3 97-100 మొదలు 98 మరకు

గుంటూరుపాతకట్టు నీలిమొదలు మొదలు 1-3 40,42

కాళహస్తపాతకట్టు ,, ,, 50,52

చెల్లము బా 1-3 28 00 50 00

అన్నాచక్కర బస్తా 1-3 ,, 28 70 28 10 0

చింతమందు బా 1-3 ,, 31 00 50 0

5. ఉప్పులు

కట్టారకం బా 1-3 ,, 28 00 30 0

చదరం ,, 24 00 31 00

కప్పుడు ,, 24 00 34 00

6. నూలు

నెం 20 లెస్సీ నీలిపాం దూబాబ్బి 7 6 0

నెం 6 ,, కట్టారి 6 12 0

నెం 24 ,, లాక్కి 6 20 0

నెం 20 ప్లై కెట్టెట్టెట్టెట్టె 7 0 0

నెం 40 బాబ్బురు 10 పా 10 8 0

నెం 44 సాంబో 6 5 0

నెం 4 లెస్సీ మసీదు 4 0 0

7. దూది

బొంబాయి బాబు 1-3 387 0 0

8. లోహములు

నెం 100 కులం 1-3 60 8 0 60 12 0

బంగారు కులము 1-3 23 0 0 31 2 0

పవరము 1-3 18 5 3

ఇక్రడి బా 1-3 234 0 0 287 0 4

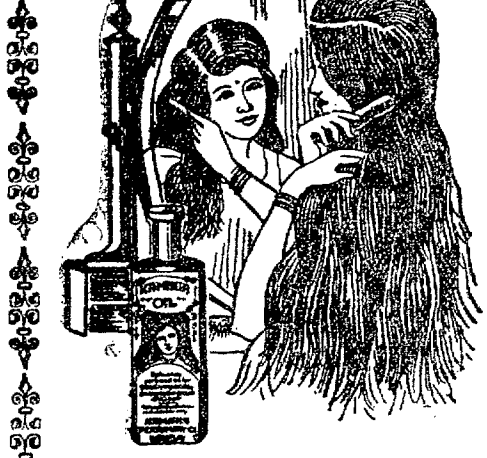
రాగి బా 1-3 277 0 0 280 0 0

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము 1.

ఈ గ్రంథములో జర్మనీ గారడి, హిందూ మతము, ఆంగ్ల ఇంద్రజాలము, మంత్రకాండము, ధూతజైత్రము, యోగములు, చిట్టాకేక కథామాల, విశేషవిద్యలు మనముగల మాయమయములు, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవమును సమాధియగుట, శరీరము లేని తలచేత మాట్లాడుచుట, గాలిలో మనుష్యునిలుపుట మొదలగు విచిత్రము లున్నవి. దీనిచే మనస్థిరమగుట, వెల రూ 4. Mesmerised Talisman సంతతి దీనిధరించిన భక్త్యర్థము; అశోగము, బలము, ధనలాభము, తెలివి, అదృష్టము నిచ్చును. తన చేతులును, చాళిపామున లాభమునచ్చును. అనేక మండిచే మెప్పు పొందినది. 1-3 రూ 1-8, 12-3 రూ-9 పి. ఆర్. జగదీశ్వరమహారాజు, మింగోలు. (గుంటూరుజిల్లా.

కామినియా ఆయిల్

తరుణముమించి పోవకమునుపే మీతల వెంట్రుకల గురించి తగుత్రధ వహించుడు. వెంట్రుకలు దువ్వనతో పూడివచ్చునంతవరకు ఆలసింపకుము వెంట్రుకలు చెడిపోవుటకు ఆదిత్యదేవ్ యనిగ్రహించుడు.

తలవెంట్రుకల బాధలన్నింటికీ దివ్యామృతము

వెంట్రుకలను కాంతివహింపముగాను, చిట్టిపోవుట వీరకు గుణగుండలమంది రక్షించి పట్టుకుచ్చువలె, తుమ్మెద రెక్కలవలె నిగనిగలాడించును. ఈసులభపదధిని నేడే పరీక్షింపుడు. మీ వెంట్రుకలెంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించు నో గమనింపుడు. కామినియా ఆయిల్ మీ వెంట్రుకలకు నెట్లు అధికృతగలగజేయునో గుర్తించుడు. ప్రతిపట్టణములోను, పల్లెలోను, దుకాణాదాతలందరివద్ద, పరిశుభ్రద్రవ్యము లమ్మవారలందరివద్దను దొరుకును. మీవూరి వర్తకులయొద్ద కొనుగోవుడు, కామినియా ఆయిల్ యే అని చూచి మరికొనుడు.

సీసా 1-3 వెల రూ 1-0-0 పోస్టేజి 0-6-0 ప్రత్యేకం, సీసాల 3 కి రూ 2-12-0 పోస్టేజి 0-0-12-0

ఓటో దిల్ బహారు (రిజిస్టరు)

కొనుట మరువకుడు.

మీరు ముప్పుమీదగాని, జేలు రహితమీదగాని రెండుమాడు చుక్కలు ఆటోధిల్ బహారు చల్లిన వెంటనే మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి మల్లె, కైజీపువ్వుల పరిమళములను, మెచ్చి నట్టినట్లును. పెండ్లిపయములందు బంధువులందరిని సంతోషపరచుటకు, ఆటోధిల్ బహారు తప్ప మరెవరూ కావరాదు. నేడే ఒక సీసా కొని, దాని అద్భుతపరిమళము అనుభవించుడు.

1/2 బెన్ను ఓటోధిల్ బహారు రూ. 2-0-0
1/4 " " " 1-4-0
1 డ్రాము " " 0-12-0

సమూహ సీసా రెండణాల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన పంపబడును.

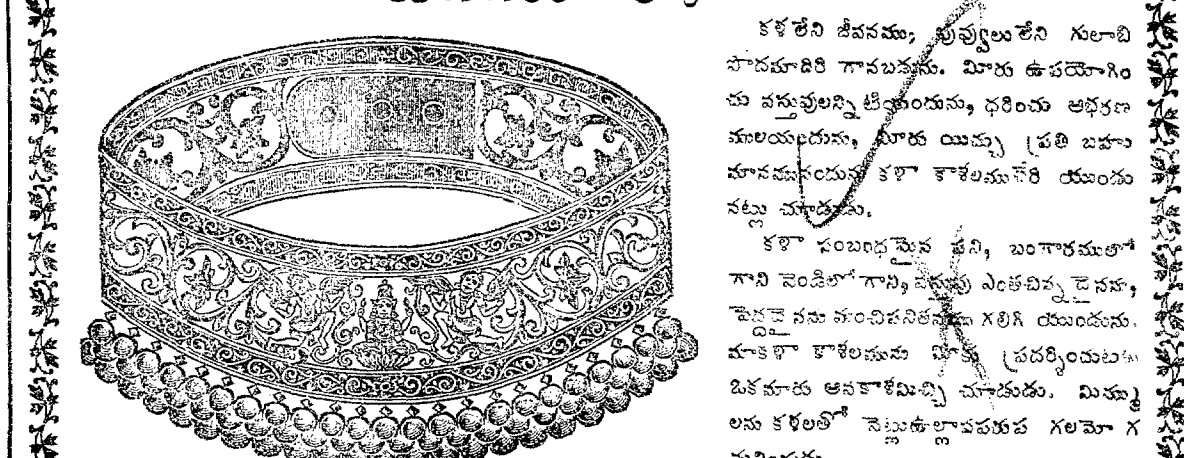
సువాసన కార్డు 1-కి అణా 1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ ఆండు కెమికలు కంపెనీ.

126 285, జమ్మా మసీదు మార్కెట్టు, బాంబాయి. నెం 2.

జీవము - కళ.

కళలేని జీవము, పురుషులులేని గులాబి పూదూదిరి గానబడును. మీరు ఉపయోగించు వస్తువులన్నిటియందును, ధరించు ఆభరణములందును, మీరు యిచ్చు ప్రతి బహుమానమునందును కళా కాలమునేరి యుండు నట్లు చూడము.

కళా సంబంధమైన పని, బంగారములో గాని వెండిలో గాని, పక్కుపు ఎంతవిచ్చు చెనను, పెద్దచె నను నుంచినవిత్తును గలిగి యుండును. మాకళా కాలమును మోక్ష ప్రదర్శించుటకు ఒకమాడు అనకాకేమిచ్చి చూడుడు. మిమ్ములను కళలతో నెట్లు ఉల్లాసపరచ గలమా గ మనింపుడు.

డిబ్బిడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి ఆండు కంపెనీ, నగలకర్తలు 25, వైవాభవాగోడ్డు, మద్రాసు

వీటియొక్క సుగుణములను గురించి యిదివరకే అందరికిని

జాగుగా ఎల్లచోట్లయందును తెలిసియున్నది

అట్లు తెలియని వారు ఆలసింపక తక్షణమే

మా లోకామయహార కస్తూరిమాలలను

Regd Trade Mark వేషించి, ఒకదాని వాడిన మీరు మిక్కిలి శ్రీప్రసాదవరని చూ నిశ్చితాభిప్రాయము. ప్రతిదినము అడుగకడే మాకు వచ్చుచున్న ప్రతినాకప్రత్యేక ఇతరుడు ప్రబలివిదర్శనము.

ఇది మేల్తనకస్తూరి, కుంకుమపువ్వు, అపూర్వమైన పివధలు మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తూరి క్రమంగా తయారు చేయబడినవి. తాంబూలముతో గాని, బిడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. కలవిధజ్వరములు, దగ్గులు, శీతలము అజీర్ణము, ప్లేగు, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి పిల్లల పడినెము, ప్రక్కల ఈడ్పు, అగ్ని మంద్యము, మలబద్ధము మొదలగు వాటికి వజ్రాయోధములవలె పనిచేయును. స్త్రీలు పనిపిల్లలు మనలివారు మొదలగువారికి అమృతపదానము. 250-300 మాత్రలు గల బుడి 1 కి ధర రూ 0-4-0 6 పోస్టు ఖర్చు 0-4-0 బి. పోస్టుఖర్చు 4 కో. పహ రూ. 1-8-0, 12 కి రూ. 2-8-0, 25 కి రూ 5-8-0.

భిషగ్ రత్న పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, పొప్పైటరు.

శ్రీ సీతా రాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

కృష్ణాజిల్లా యెన్ని కలకేసు

19—1—28

ఉత్తర సాక్ష్యము

(స్వకీయవిలేఖరి)

(ఫలహారానంతరము)

క్రాస్ పరీక్ష

మొదటిసారి రాజాగారితో స్నేహం మద్రాసులో 1926 ఏప్రిలు మాసమునందు ప్రారంభమైనది. 1926 మార్చిలో రాజాగారికి టిఫ్ట్ అడ్వెన్ యిచ్చబడినది. ఆర్థికపత్రము నా సంతకము చేయునది తండ్రిగారి మార్గదర్శనముగాను అడిగినారు. నేను చేయవచ్చును, ఏమి కారణాలతోనూ సంతకం చేయవచ్చును. నా సంతకం చేయుటకు నిరాకరించడానికి ముందు రాజాగారితో మాట్లాడలేదు. సుదర్శనము లేకపోవడమే నా సంతకము చేయకపోవడానికి కారణము. మల్లాది నర్సింహశాస్త్రి నేను ఆర్థికపత్రమును సరించి యెత్తుకు మాట్లాడలేదు. పెద్దచారి నెవరినైనా సందర్శించుటను బట్టి గౌరవిస్తూ వుంటారు. 8-2-26 న తండ్రి వచ్చినపుడు బందరులో నున్నాను. నర్సాపురం వెళ్ళుమందగా రాజాగారిని ఆరోజుననే రాత్రి తొమ్మిదిగంటలకు కలుసుకున్నాను. కృష్ణారావునాయుడిని జిల్లా బోర్డు మేనేజరుగ వేస్తూ రా అని అడుగుటకు వెళ్ళినాను. మార్చి తరువాత కాని కృష్ణారావునాయుడిని రిటైర్ చేయవచ్చును. నాకు తెలిసినాం యెందు కియ్యమనిపించినదని అడుగతడు నా కలకేసు రాజాగారిని వెళ్ళి చూచుటకు అనుజ్ఞించిచ్చినాను. వెంటనే కావలెనంటే రిటైర్ చేయబాలని రాజాగారితో చెప్పినాను. వారం రోజుల తరువాత నర్సాపురం నుంచి తిరిగివచ్చినపుడు కృష్ణారావు నాయుడిని చూచినాను. రాజాగారితో నియామకముచేయవలసి నేను చెప్పలేదు. తనను రాజాగారు నియామకముచేస్తారని కృష్ణారావునాయుడు చెప్పినాను కాని యెత్తుకు చేస్తానో చెప్పలేదు. ఫిబ్రవరిలో మున్సిఫరు గుమాస్తాను కృష్ణారావు డిజి టిఫ్ట్ యిచ్చామనుకున్నాడు కాని అటువంటి అభిప్రాయమును నిలువకొనినట్లు కనుపిస్తుంది. వారం రోజులలో నియామకపు ఉత్తరువు వస్తుందని వారు అడుకున్నారేమో నేను చెప్పలేను. రాజారాణింగారు నాకు వ్రాసిన జాబును నేను భద్రపరచలేదు. కృష్ణారావునాయుడు రిటైర్ చేయబడును గురించి మున్సిఫర్ అఫీసులో కరెస్పాండెన్స్ యుమిలేదు. రాజాగారికి నాకు ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుగలేదు. 1925 ఆక్టోబరులో అప్పాయింట్మెంట్ చేసే యెడల రిటైర్ చేసేవాడిని. పన్నును వసూలుచేసే బాధ్యత కృష్ణారావుపై నున్నది. బిల్లు కలెక్టర్లు చేసిన పనిని తనిఖీచేయుట అతినిధి. అఫీసులో అనుభవముగలవారు మాత్రమే అపని చేయగలరు. కృష్ణారావు అఫీసువదిలి పిమ్మట పత్తులవహూను మోడ్ క్లాస్ చేతలాగా చేయిస్తున్నాను. తండ్రిగారి నారాయణరావు మోడ్ క్లాస్. మున్సిఫరీలో నెక్రటివ్ పని అనవసరముగ కన్పించలేదు. హెల్తు అఫీసు అప్పాయింట్మెంట్ చేసి కార్యము క, హెల్తు అఫీసు పన్నులు వసూలుచేయుట కృష్ణారావు వెళ్ళిపోయిన పిమ్మట బాగా పనిచేసినందుకు తండ్రిగారి నారాయణరావు 200 యిచ్చించినారు. తండ్రిగారి నారాయణరావు యిచ్చుకు రు. 60 లు. కృష్ణారావు వదిలివేసిన పిమ్మట 1927 లో నెక్రటివ్ పని రద్దుచేసినారు. 1927-28 బడ్జెటు తరువాత రద్దు చేసినారు. అప్పటికి కృష్ణారావుకు కన్ ఫరం చేసినారు. మున్సిఫరీలోకి రెవిన్యూ అఫీసుదను ఏర్పాటు చేయుటకు గవర్నమెంటు ప్రహజలు వున్నది. 150-400 మీద రెవిన్యూ అఫీసుదను నియమిస్తే హెల్తు అఫీసు ఇంజనీరు ఉన్నయెడల, నెక్రటివ్ పని అనవసరమును. కృష్ణారావు అఫీసు వదిలుటకు ముందు హెల్తు అఫీసు పోస్టు యేర్పాటు చేయబడినది. ఇంజనీరు పోస్టు తరువాత కాక్స్ కో చేయబడినది. రాబోవు అఫీసులో సవత్సరమునంచి ఇంజనీరునియామకము జరుగును. 27-4-26 న హెల్తు అఫీసుదను నియమిస్తే తీర్మానము జరిగినది. మేము యెత్తుకు హెల్తు అఫీసుదను ప్రకటన కావించలేదు. గవర్నమెంటుకు నియమించిన లసినిది 10-7-26 న వ్రాసితిని. కృష్ణారావును జిల్లాబోర్డు మేనేజరుగ వేసిన వుత్తరువు. 10-7-26 న వచ్చినది. హెల్తు అఫీసుదను ప్రకటన గవర్నమెంటుకు పంపిణీయకాని ప్రావిజను లేనందున ఉపసంహరించుకొనబడినది. ప్రకటన చిత్తు కృష్ణారావు

కమూరిలో నన్నది. 8-5-26 న హెల్తు అఫీసుదను నియమించవలసినదను తీర్మానము గవర్నమెంటుకు పంపిణీయము. మున్సిఫరీ పత్ర నెక్రటివ్ పని జిల్లాబోర్డు మేనేజరుకును మాన్సిఫరుకును లలో 25 రూపాయలే భేదం. కృష్ణారావును పదలకొనగలమని అనుకొనము. ప్రపంచములో యెవరిని ఇదలకొనగలబాలము. పాలకొల్లు నెక్రటివ్ పనివంగతి వచ్చినపుడు మున్సిఫరీలో చెయ్యవలసిన మొదటగా, నేను కాను. 1921 ఏప్రిల్ లో నేను చెయ్యవలసిన గా యెన్నుకొనబడితిని. మొదటలో కవున్సిలు హెల్తు అఫీసు అప్పాయింట్మెంట్ వ్యతిరేకము, నేను నానుట్టుకు వ్యతిరేకము. హెల్తు అఫీసు కావలెననే నాకు కవున్సిలులో కొంతమంది వున్నారని 12-2-25 హెల్తు అఫీసు అనవసరమని ఏకగ్రీవముగ అంగీకరించబడినది. దానిమీద మీ భద్రతయ్యగాను వ్యతిరేకాభిప్రాయము పంపినారు.

2-5-25 న కవున్సిలువారి యెదుటనువచ్చి రికార్డు చేయబడినది. 24-11-25 ప్రహజలు త్రోసివేయబడినది. 9 మంది వ్యతిరేకము. 7 నుడు అనుమతము. కె. నంద్యంరావు, అడపా సుబ్బారావు నాయుడు, కె. బి. కమలయ్య, అస్మత్ బుచ్చయ్యదాస్, పి. బి. వెంకట్రావు, మానవరెడ్డి సుబ్బారావు నేను, కొండవల్లి రామరాజయ్య, రావుసాహెబు వెంకటరంగయ్య వ్యతిరేకులు, పర్యటించి వచ్చినారాయులు తప్పదు.

రా:—కృష్ణారావునాయుడు మాటికి 98 సంతున వరాలు చేయవచ్చును. జిల్లాబోర్డులోను యిక్కడ ఒక బేతరం. కనుక మున్సిఫరీలోనే యెందుకువుంచుకోలేదు? యిక్కడనే ప్రహజను యిచ్చవచ్చును గాదరా?

సా:—అది చాల అధికము. కోరదగినదికాదు. అతనికి జిల్లాబోర్డు మేనేజరు యిచ్చించవలసిన ప్రయత్నించలేదు. మున్సిఫరీలో అతనిని నిలువదుకునో నన్నుచునలేదు. కవున్సిల్ లందుకు మంచి అభిప్రాయమున్నది. కవున్సిల్ లకు సహాయకముగ నున్నంతవరకు కృష్ణారావుకు సహాయముచేస్తారు. హెల్తు అఫీసుదను సందర్భములో ప్రహజంనుముకు మున్సిఫరీ వారికి భేదాభిప్రాయము ఉన్నది. ఏప్రిల్ లో మద్రాస్ వెళ్ళినపుడు రెన్యూల ఎస్. ఐ. ఎల్. ఎఫ్. మీటింగు జరుగలేదు. సభకు మునుపే చెందిన కొంతమంది నాయకులు కలుసుకున్నాను. రామస్వామి మొరళిమారు మునుస్వామి నాయుడును గూడు 20, 12 మంది వున్నారు. ఎతిరాజులు నాయుడుగారు నన్నారని యే నా నమ్మకము. తీర్మానము యేమిలేదు. రామారాయణంగారి డైరెక్టర్ నేమిదనే నడిచేవారము. పత్రకలలో జన్మిస్తున్న రాజాగారిని అభ్యర్థించుకొనుబడినట్లు ప్రకటించెనయి అనుకొనము. రాజాగారు జన్మిస్తున్నా క్యాండిడేటుగ ప్రకటించుకొనినట్లు వున్నాను. ప్రకటన నేను చూడలేదు. 1926 మే జూన్ ఆగస్టులలో మొత్తం తరువాత ప్రకటించుకొనినారు. ఏప్రిల్ 12 న రాజాగారిని రామారాయణంగారి రిటైర్ చూచినాను. అపుడు రెండవ పర్యాయము మద్రాసు వెళ్ళినాను మొదటి పర్యాయము 10 వ తేదీని వెళ్ళినాను. రాజాగారు నాతో కూడ నుద్రాసు రాలేదు. ఆ రైలులో వచ్చి నారేమో నేను చూడలేదు. నేను మద్రాసు నుంచి వచ్చినపిమ్మట నారాయణస్వామి నాయుడిని రాజాగారితో కలిసి పనిచేయుమని అడిగినాను. అయిన నిరాకరించి నాను. గోపాలకృష్ణయ్యగారిని నిలబడమని అడుగతడు నిలబడతారని అనుకొనలేదు. నారాయణస్వామి నాయుడు నిరాకరించినపిమ్మట రెండవ జస్టిస్ పార్టీ అభ్యర్థికొరకు కమ్యునిటీలోనుండి తీసికొనుటకు ప్రయత్నించలేదు. రెడ్డిగారిని జస్టిస్ పార్టీలో చేసేతాగా అని అడిగినట్లు జ్ఞాపకము. ఇది 1916 జూన్ లేక జూలైలో జరిగినది. ఆయన నిరాకరించి నాను. తరువాత నేను ప్రయత్నించలేదు. మద్రాసు నుంచి యిక్కడకు వచ్చిన పిమ్మట వెంకటరంగయ్య పి. బి. దాసు, రమణయ్య నాయుడు, భద్రాజు భర్తరాజు, పి. బి. వెంకట్రావు, అడపా సుబ్బారావు నాయుడు, మానవరెడ్డి రావునయ్యలతో సభించి నాను. 11-4-26 న యీ సమావేశము ను యింట్లో జరిగినది. నేను 10 వ తేదీని మొదట మద్రాసు వెళ్ళినాను. 11 తేదీ అక్కడ వున్నాను. 12 తేదీ బందరు వచ్చి ఆ రాత్రి మద్రాసు వెళ్ళినాను. మొదటనేను వుడవారింపి తేసిలు పారబాటు. మాయింట్లో 12-4-26 న 3, 4 గంటలవరకు సమావేశము జరిగినది. బందరు ఆవతలవున్న జస్టిస్ పార్టీ నాయకులతో నేను సందర్శించలేదు. వ్యవధి లేనందున వారిని సందర్శించలేదు. జస్టిస్ నాయకులలో కలిసి పనిచేయుట కన్నెన్యైడ్ ఆక్టన్ లేదు. బందరు జస్టిస్ నాయకులలో కలిసి పనిచేయుట కలదు. కాపునాయకులు, వారిన్నే హితులు లో కలిసి పనిచేయుట కలదు. మాయింట్లో సమావేశముకు

నారాయణస్వామి నాయుడును ఆహ్వానించలేదు. కమ్యునిటీలో ని నిర్ణయించుకొనే సావకాశము కమ్యునిటీకి వదిలివేసినాను.

నా:—జస్టిస్ పార్టీ వారు రెండవ క్యాండిడేటును పెట్టి నారా?

సా:—మేము రెండవ అభ్యర్థిని మద్రాసు నాయకులకు నూచించలేదు. తరువాత మద్రాసు వెళ్ళినపుడు గోపాలకృష్ణయ్యను రెండవ అభ్యర్థిగా పెట్టుకొనవలసినదని అడిగిరి. మాకు అభ్యంతరము లేదు. కాని గోపాలకృష్ణయ్య పనిచేయుట లేదని వారితో చెప్పినాను. వారు కమ్యునిటీనుమీద పనిచేయు మున్నారనికూడ చెప్పినారు. 1926 సెప్టెంబరులో యిది జరిగినది. గోపాలకృష్ణయ్య నా సహాయముకొరకాదు. రాజాగారిని మొదటి అభ్యర్థిగా యెన్నుకొనినపుడు, కమ్యునిటీయము యెంతవరకు వచ్చునో తెలుసుకొనలేదు. కమ్యునిటీ నాయకులను సందర్శించలేదు. ఎన్నికల ప్రచారము ప్రారంభించక ముందు, రాజాగారిని గోపాలకృష్ణయ్యగారికి వ్యతిరేకాభిప్రాయములన్నవి. క్రొత్త జిల్లాబోర్డు 1927 మేలో యేర్పడేవరకు భేదాభిప్రాయములున్నవి. ఇప్పుడు వారిరువురు స్నేహితులే. రాజాగారు ఒక పార్టీలోనే యాడుచున్నారు. అశకముడి వోటర్లు తనకు నోట్లయియ్యకపోయినా, రాజాగారికి వోటియ్యవచ్చని గోపాలకృష్ణయ్య చెప్పినాడని నాతో చెప్పినారు.

నా:—సరే చెప్పిననుకొను. “గోపాలకృష్ణయ్యకు వోటియ్యవచ్చు. నాకు వోటియ్యవచ్చు” అని రాజాగారు యేల అడుగలేదు? కమ్యునిటీలో కలిసియెడల, మీ అభ్యర్థి వోటి పోవునని భయముచేత మీరు సింగిల్ పోట్లు అడిగియుంటిరా? మీ క్యాండిడేటు ఒకరున్నపుడు, వారికి వోటిచ్చి రెండవ పోట్లు మీయిచ్చుచువచ్చినవా? కిమ్మకొనండి అని యేల చెప్పలేదు?

సా:—రెండవ పోట్లు యెవరికి వెళ్ళుటకు నాకు యిచ్చు మలేదు గనుక అంతేకాని రాజాగారు వోటి పోవురు రను భయము చూతులేదు. మిగిలిన అభ్యర్థులలో యిద్దరు కాంగ్రెస్ వారు. రెడ్డిగారు మొదట కాంగ్రెస్ తరువాత యిండి పెండ్లెంట్లు, గోపాలకృష్ణయ్య చూచుట వివరేదు.

రా:—కనుక మీ పార్టీకి రెండవ పోట్లు అక్కరలేదన్న మాట.

నా:—మీరు చూడవలె! తప్పులను పాతములు.

సా:—మొక్కొల్లు వెంకటరంగయ్య కంకటమున్నగు గ్రామములు వెళ్ళినాను. నేనేమి డైరీ వ్రాయలేదు. 8-7-26 కు ముందు నేను పనిచేసినట్లు వ్రాతములకమైన సాక్ష్యము లేదు. కీరత్ సాక్ష్యమున్నది. ఎన్నికల ప్రచారము నిమిత్తము రాజాగారు యిక్కడ కార్యంపించి అనవరమైనపుడు ఉపయోగించుకొనమనిరి. రాజాగారి పత్రమును పనిచేసిన యితరులు కూడ కారు ఉపయోగించుకొనిరి. నేను ఉపయోగించుకొనినది లెక్కవే. భర్తరాజు బుచ్చయ్య, వెంకట్రావు చం ద్రాల నుబ్బారావు మున్నగు వారు ఉపయోగించుకొనిరి. డబ్బు యెవరిచ్చిరో నాకు తెలియదు. 7-7-26 న రాజాగారిని కాపు నాయకు లెడల ప్రావిజుంగావాలో చూడలేదు. నేనెరుగున్నంతవరకు యెవరు ఇచ్చలేదు. 8-7-26 సాయంకాలము నా లగుగంటలకు మాయింట్లో వచ్చినారు. రాజాగారితో కూడ వోట్ల వాడిరా యణంగారు వచ్చినారు. మాయింట్లో వుండి గూడురారు వెళ్ళినారు. గూడురారు వోట్ల కాన్వాలింగుకు వెళ్ళినారు. అపుడు భట్టజాన కోటయ్య ఉన్నాడో లేడో చెప్పలేను. జ్ఞానకోటయ్య సాక్ష్యము తీసుకొన్నపుడు పెడనలోనే నున్నాను. 1915 నుంచి కాపులు రాజకీయసాంఘిక విషయములలో నాయుక్కుయ్య రమణయ్యయొక్కయు సలహాలు తీసికొనుచున్నారు. కనుక కృష్ణారావునాయుడుకు బంధువులలో తప్ప యితరులలో పలుకుబడిలేదు. దగ్గరన్నే హితులలో అతనికి పలుకుబడి ఉంటుంది. అతని ప్రేమను బాగా కోరవాడిని. చాలనమరుద్ధు, విశ్వాసముకల నా క్రింది ఉద్వేగిగనుక, నా సభమువారుగనుక, నేను చెయ్యవలసిన కాకపూర్వము రెండుసంవత్సరములు కవున్సిల్ గా వున్నాను. కృష్ణారావు నాతో ఇద్దరున్నారని రాలేదు. కృష్ణారావు స్వయముగ తనం తలతాను కాన్వాలి చేసినాడేమో నాకు తెలియదు. నాకు తెలిసినంతవరకు పనిచేయలేదు.

రా:—80-9-26 తరువాత బందరు తాలూకా బోర్డు యెన్ని కలు త్వరగా జరుపవలసినదని ప్రెసెంటేటును తొందర పెట్టినారా?

సా:—లేదు.

రా:—మీ రి కేసులో నకిలుగానుంటిరా?

సా:—ఉంటిని. నాకు చార్జీల నిర్ణయించినతరువాత అశకములు యిన్ ప్రెస్టు మాత్రమే వున్నది. మొదటనున్న

సాక్షిగా తీసుకుంటారని నిశ్చయములేదు. కాపనసభకు నిలబడే యెడల, 5 మొదలు 10 వేలవరకు అవుతుందనుకున్నాను. రాజాగారు యెన్నికలకు యంతృత్వం పెట్టివారో నాకు తెలియదు. రాజాగారిపద్దతే నేనెప్పుడు ఋణముచేయలేదు. వారిపద్దతీసుకొనదలచలేదు. 1927 నెప్టెంబరులో రాజాగారిని వైస్రాయిని టంగ యెన్నుకొనిన మిటింగుకు నేను ప్రెసిడెంటుగ వున్నాను.

పునర్విచారణ

కృష్ణారావునాయుడికి 8 కెక్రటరీ టెనెసానిషన్ యివ్వవలెనని కోర్టులో వున్నది.

తిరిగి విచారణ (కోర్టువారిపక్షమున) అత్యుత్తర శ్రీరాములనాయుడు తెలిసినంతవరకు కాన్యాసింగ్ యేజంటుకాదు. ఇందరు యేజంటు నేనేనియమించివాను. నేను శ్రీరాములను నియమించలేదు. ఎన్నికలలో జాన యిక్కడనేవున్నాను. అన్ని పోలింగులనులకు వెళ్లివాను. శ్రీరాములు పనిచేయుచుండగా నేను చూడలేను.

క్రాన్డరీటు

శ్రీరాములు అసలు వున్నాడో లేడో నేను చెప్పలేను. అక్కడ అతను వుంటేవుంటేయిందవచ్చును. లేకపోతే లేక పోవచ్చును. ప్రతి పోలింగ్ ప్రేమనువద్ద ఒక్కొక్క గంట చొప్పున యున్నాను. అక్కడ బాగా పనిచేయువారిని ఒకరిద్దరిని ప్రత్యేకముగ చూచుట తలపించినది. అందులో శ్రీరాములు లేడు. అతను నాకు బాగా తెలుసును. మ్యునిసిపల్ యెన్నికలలో అతను శ్రద్ధతీసికొంటాడో లేడో నేను చెప్పలేను. నాయెన్నికలో యెన్నడు పాల్గొనలేదు. శ్రీరాములు ద్వారా మాజేటివారిపద్ద ఋణము చేయలేదు. మాజేటివారి తగవున అతనికి ఫుర్ ఆఫ్ అటార్ని వుంది. అతనికి బందలలో ఫ్యాక్టరీ వున్నది ఫ్యాక్టరీ అక్కంటులో నుంచి ఋణము చేయలేదు. మాజేటివారికి మద్రాస్ బ్యాంకులో బాహిసు వున్నాను.

ఆయాసపడవద్దు

శూలనొప్పి తగ్గిపోవును

చాంబర్లెన్ శూలనొప్పి నివారిణిని ఉపయోగించిన ఉత్తరక్షణముననే బాధనుండి విముక్తిపొంది సౌఖ్యము ననుభవింపగలవు. ఇది చాలా నమ్మకమైనది. చాలాకాలమునుంచి అనేక ఘనమైనద్యులచే ఆమోదింపబడుచున్నది. మందులంగల్గి న్నిటిలోను దొరకును. ప్రపంచమందంతటను శూలనొప్పిలకు, తిమిరి వాయువులకు, అతిసారమునకు పాతికడుపున బంధమైన వ్యాధులన్నిటికి వాడబడుచున్నది. వెంటనే దాని నుగగమును పొందుచున్నాడు. శిల్పివృద్ధు డగ్గర నుంచుకొనుదు. ఇంక ఆయాసము పొంద నవసరముకనిపించదు.

చెంబర్లెన్ శూలనొప్పినివారిణి

CHAMBERLAIN MEDICINE Co.,
Des Moines, Iowa U. S. A.

2919 ఇందులో మత్తుపదార్థములు చేరుటలేదు.

శూలనొప్పికి, అతిసారమునకు పూచీయైన నివారిణి.
కడుపునొప్పికి ప్రభుమనివారిణి

ఆరోగ్యవంతుడవు

ధనవంతుడవు కాగోరెదవా?

ఆలాగయిన కామశాస్త్రమును చదువుము

ఉచితముగా పోస్టుఖర్చు లేక నే నంపబడును.

అంతక నిగహ ఫార్మసీ

26, బ్రాడ్వే మదరాసు.

గ్రామనపురీర్థాణము

తూర్పుగోదావరిజిల్లాలోని ఏర్పాటులు

అలమరు, జనవరి 20:—తూర్పుగోదావరిజిల్లా సహకార సమితివారి యజమాన్యమున కో అపరేటివు నూపరైజరులకు తీరు గరువులకు ప్రత్యేకతరగతులు నేటిదిసము అలమరునందు ఏర్పరుపబడెను. ఈతరగతులయందు 50 మంది నూపరైజరులు ప్రచారకులు యున్నారు. తూర్పుగోదావరిజిల్లా సహకార సంస్థలకు అధ్యక్షుడగు డాక్టరు గురుమూర్తిగా రీసందర్భమున ఉపన్యాసించుచు గ్రామపునర్నిర్మాణము ప్రధానమనియు, గ్రామములందలి సహకారసంస్థల నేర్పరచి గ్రామముల అభివృద్ధికి నూపరైజరులు తోడ్పడవలయుననియు చెప్పిరి. పశ్చిమ దిశములందు సహకారోద్యమాభివృద్ధిపల్ల పెట్టుబడిదారుల అధికృత షీడీంచి పాటకుజనులశిథి బాగుపడుచున్న విషయను గురుమూర్తిగారు వివరించిరి.

నూపరైజరుల బాధ్యతలను గురించి సరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు సహకారోద్యమము గురించి జానికిరాంగారు ఉపన్యసించిరి.

20 మొదలు 30 తేదీలవరకు ఉపన్యాసము లివ్వబడును. తూర్పుగోదావరి పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలనుండి ఉపన్యాసములు వినుటకు నూపరైజరు లనేకులు వచ్చియున్నారు. విశాఖపట్నం నెల్లూరు కృష్ణా జిల్లాలనుండి కొందరు వచ్చియున్నారు. కాళిఘాటియా కేశ్వరివ్యాసయ్యనునందలి వ్యవసాయ శాస్త్రజ్ఞుడు యస్. ఐ. కాన్వలుగారు "పాశ్చాత్యదేశములందలి రైతులసంఘములను గురించి ఉపన్యసించుచు భారతదేశము నకూడ అట్టిసంఘము లేర్పరచుట లాభకరమని చెప్పిరి. మాజీ కలంతన సహాయముతో కొన్ని ఉపన్యాసము లివ్వబడెను.

(కంచివార).

ఆయుర్వేదావధ రత్నా కరము

చరక చికిత్సాస్థానము కు. 6

ఆంధ్రవైద్యరత్నావళి రు. 2, భన్మప్రకాశిక రు. 1. (2046) డాక్టరు శ్రీరాధ కన్యమూర్తిరాష్ట్ర, తెలవాడ

No. 315.

దివ్యమైన సువాసనగల సబ్బు. పరిశుద్ధమైనవస్తువులకు శ్రేష్టమైన చందనతైలము మొదలగువాటినుండి చేయబడినది.
Made by GOODWIN'S, Manchester

Agents: P. HOLT & Co. Ltd.,

P. O. BOX 237

343

MADRAS.

కుప్తరోగులకు వరప్రసాదము

వివాధి యెట్టిదైనను నిశ్చితము శక్తికల తామ్రతాళక, అధిక, స్వల్ప, భస్మంబులు మొదలైనవి, పెక్కుకాలముగా శ్రమపడి అనేకమహాశుభ అనుగ్రహములవలన ముప్పుకు సంపాదించి తయారచేయబడిన దివ్యవధములు, 25 సంవత్సరముల కాలముగా ననుభవముకలదై పెక్కునోళ్లచే గొనియాడబడుచున్నవి.

గ్రంథి, మేహములు, కుష్మలు.

తామ్రభస్మము:—జ్వరములు, జన్మి, దోషములు, వాయువులు, మేహములు, కుష్మలు, కాలలు, గ్రంథి, తిమ్మిరలు, గుల్మములు, దగ్గులు, తుయలు, ఉబ్బసములు, పవిత్రములు, కంఠమాలలు, గ్రహణి, విమనీకు, ఎక్కిల్లు, పగుళ్లు, వ్రణములు, తెలుపు, మేహాడుగులు, తంకిమేహము, మూత్రవ్యాధులు మొదలగు వాటిని ఖండించుటయందు పండియును లేదు. 100 దినములకు కావలసిన తామ్రభస్మము రు 100-0-0 లు, 50 దినములకు కావలసినది రు 50 లు.

ధాతుపుష్టికి స్వల్ప భస్మము, సరసింహలేహ్యమే

యా దోషము. ధాతువును వృద్ధిపఱచుటయందు అపారశక్తికలది. అనుభజించు, తేనెనీలు కొనియాడుచున్నాడు. యాభస్మములను మూత్రవ్యాధులు, గుల్మములు తుయలు, దగ్గులు, అతికష్టముమీదవ్యాపించుట, కశ్లే, కఫము, క్షుధ, కాలలు, గ్రంథి, కఠిమేహము, మూలవ్యాధి, పవిత్రము, తెలుపు, మేహాడుగు మొదలగు వ్యాధులను పాణివోలి రక్తమును వృద్ధిపంచి, శరీరమునకు నూతనబలమును యిచ్చును. స్వల్పభస్మము 100 రోజులకు రు 30 లు, 50 రోజులకు రు 20-0-0 లు.

అన్ని దగ్గులకు

తాళకభస్మము:—చాలాకాలముగా యంటూయున్న 8 విధములైన ఉబ్బసములు, తుయలు దగ్గులు, కష్టముగా శ్వాసవిడచుట, కశ్లే, కఫముకట్టుట వీరసము, మొదలగునవి అయినచో తాళకముచే వెంటనే నివర్తి అగును. 20 రోజులకు కావలసిన అవుషధము రు 20-0-0 లు.

అతి మూత్రములకు.

అధికనిద్రారము:—అతిమూత్రమును ఖండించును, దాహమును తగ్గించును, మూత్రముందు చక్కెరను తగ్గించును, శరీరము తెలుపువారియందును నివర్తిచేయును. ఏమందుచే తీరనివ్యాధులు యాదోషముచే కుదురునని మిశ్ర అశ్వర్యము కలుగజేయును. యంతవరకును యెట్టి దోషమును కల్గిచేసినవారలేరు. 40 రోజులకు రు 40 లు. యింకను పెక్కు అవుషధములు మారితేయారుచేయబడుచున్నవి. అంగ్లవైద్యులచే నివారణ కాని రోగములు నైతము మాదివ్య అవుషధములచే కదురునని గ్యారంటీ చేయగలము. వ్యాధులుకుదురనని మీరు భయపడవలసరము లేదు. మా దోషములు ఎట్టివ్యాధులైనను ఖండితముగా నివర్తిచేసి అపరిమితముగ పంతోషమును బొందజేయుచున్నట్లు తేనెనీలు యోగ్యతాపత్రములను బడసియున్నవి. నలయువారికి మాకేలలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

25-8-1908 సంవత్సరములో చెన్నపట్టణములో జరిగిన సిద్ధ ఆయుర్వేద మెడికల్ కాన్ఫరెన్సులో వైద్య ఆసిరియర్ అను బిరుదును, బంగారు పతకమును పొందియున్నాము.

వైద్య ఆసిరియర్.

ఆర్. యం. కె. వేలుస్వామి పిళ్ల,

సిద్ధ ఆయుర్వేద మెడికల్ హాల్, పళనీ, 28, 29, బ్రాడ్వే, మద్రాస్.

సంవత్సరాదివరకే!

లైబరరీ కారకు కొలదితెల్లు మూత్రమే!!

మించిన దొరకవు!

త్వరపడుము!!

రు 60 లు కిమ్మత్తుగల 72 పుస్తకములు రు 16 లు మాత్రమే.

శ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహంగారిని ప్రసిద్ధమైన ఇతర కవులవి, ప్రతి అర్థరూప సగముసాము అద్వాన్యుగా పంపవలెను. దగ్గర తెలుపేషను తెలుపవలెను.

నన్లెట్ బుక్ డిపో, రాజమండ్రి.

చన్న పురి శాసనసభ

కాంగ్రెసు సభ్యులు సభ వెడలిపోవుట

భాషిల్ల లతో కార్యక్రమము నడచుట

అధికారకార్యక్రమము - అదనపు గ్రాంటులు

"సర్ పి. రాజగోపాలాచారిగారి మరణమునకై సంతాపము"

అఖిలభారత కాంగ్రెసు శాసనసభ సమావేశమైనది చన్న పురి శాసనసభయందలి కాంగ్రెసు సభ్యులు నేటి సమావేశమునందు సభనుండి చరిత్రాత్మకముగ నిర్ణయించిరి. జస్టిసు, స్వతంత్ర పక్షములవారును, కాంగ్రెసుపక్షములోనుండి విడుదలమైన ప్రతిభాత్మక నామినేటెడుసభ్యుల తోనాటు సభయందుండిరి.

శాసనసభ నేటి ఉదయము 11 గంటలకు రాబిల్లి సి. వి. యన్. సరసింహారాజుగారి యధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయెను. ప్రభుత్వసభ్యుడు డి. ఎ. వాల్మీకిగారును, అంతే ప్రధము తరపున డి. ఎ. కేశవ పిల్లైగారును ప్రభుత్వ ప్రమాణముల గైకొనిరి. తదుపరి కాంగ్రెసు సభ్యులు గుమా రియదొడుగురు తమ వాయకుడు శ్రీ నామినేటెడుసభ్యులతో సమావేశమై సభనుండి వెడలిపోయిరి. కాంగ్రెసు సభ్యుల నిర్ణయమును పిమ్మించు సత్సహాయులతో ప్రేక్షకుల లోకముల సభ కరుచెందిరి.

సభనుండి నిర్ణయించిన కాంగ్రెసు సభ్యులలో శ్రీయుతులు సామి వెంకటాచలంశెట్టి, యన్. పత్తయ్య, సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు, పి. ఆ. జనేయ్యులు, టి. ఆనీసారాయణ శెట్టి, కె. కోటిశెట్టి, పి. సి. వెంకటపతిరాజు, సి. యన్. శో వివిధరాజమడలియారు, అల్లుల సామియ్యగారు, జి. పారిసర్వోత్తమరావు, కె. వి. ఆర్. నామి, చిందు నారాయణరాజు, మోతే నారాయణరావు, ఉప్పినాపేట, బషీరు అహమ్మదు, కె. ఆర్. కరంతు, అయ్యదేవర కాశ్యపరావు, ఆర్. శ్రీనివాసయ్యగారు, రామసోమయాజులు, సి. ఓబిశెట్టిగారు గలరు.

కాంగ్రెసుపక్షములోనుండి జి. పి. సల్మానా, సి. గో పాలమోహన్, పి. శివరావు, యన్. ముత్తయ్యమొదలియారు, మాణిక్యవేలు నాయకరుగారు సభయందే యుండిరి.

జస్టిసుపక్షమునందు బి. మునిసామియ్యగారు, బి. రామచంద్రారెడ్డి, యన్. కృష్ణస్వామయ్య, సర్ పి. పి. పాత్రో, పి. భాగోజిరావు, శరభారెడ్డి, యన్. కమలాస్వామిరెడ్డియారు గారు గలరు.

ప్రశ్నితరములపరమయందు కాంగ్రెసుపక్ష సభ్యులు సభలోలేకుండుటవలన ప్రశ్నావళియందు చాలాభాగము కాంగ్రెసుసభ్యుల గావించిన ప్రశ్న లేకుండుటవలన త్వరితముగ ప్రశ్నితరములు ముగిసెను.

శ్రీ శ్రీ సర్ పి. రాజగోపాలాచారి

"చన్న పురి ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహకవర్గ సభ్యులుగను సంపూర్ణరూపంతో ప్రభుత్వశాసనసభ్యులుగను పనిచేసి కీర్తిశ్రేష్ఠులైన సర్ పి. రాజగోపాలాచారిగారి మరణమునకై చింతించుచు వారిసుటుబమునకు శాసనసభవారు తమసానుభూతిని కలుపించుచున్నారు" అను తీర్మానమును సర్ పి. పి. రామస్వామియ్యగారు పాడించుచు కీర్తిశ్రేష్ఠులు అధికారిహావా లో నా, అనధికారి గను ఈ రాష్ట్రము నందు వివిధ ప్రాంతములందు గావించిన ఘనముగ నేవలను గొనియాడిరి. శాసనసభకు ప్రథమ అధ్యక్షులంగ నుండి సీరముగ సాంప్రదాయములను సంపాదించి యుండిరి. వారి మరణమువలన గొప్ప దేశభక్తుని, ప్రతిభాశాలియగు ప్రభుత్వసభ్యుని, మహాచార్యుని కోల్పోవుచున్నారని పల్కిరి.

ప్రధానమంత్రియగు డాక్టరు పి. నువ్వారాయణగారు ఉపపాదనను బలపరచిరి.

డి. బి. యన్. కృష్ణస్వామయ్యగారు ఉపపాదనను బలపరచుచు రాజగోపాలాచారిగారి విశాలస్థిరయమును, నిష్కపిత్వమును, అసమాన ధైర్యసాహసమును, కీర్తిించి అట్టివారిని గోల్పోవుటవలన దేశమునకు తీరనినష్టము వాటిలైనది పల్కిరి.

యన్. ముత్తయ్య మొదలియారు, డి. బి. పి. కేశవ పిల్లై, యన్. సి. గురుస్వామి, అద్వైతసామి ఉడయరుగారు ఉపపాదనను బలపరచిన పిదప ఉపపాదన ఏకగ్రీవముగ ఆమోదింపబడెను.

అదనపు గ్రాంటులు

(1) గౌ. డి. ఇ. మాయరు (ఆర్థికసభ్యుడు) గారు "అబ్జర్వే" అను శీర్షికక్రింద ఆమోదింపబడిన గ్రాంటునకు

అధికముగ 1925-26 సంవత్సరములో ఖర్చు అగుటచే రు. 2,17,590 గుంపాయలు అదనముగ గ్రాంటుచేయవలసినదని కోరిరి. గ్రాంటు ఆమోదింపబడెను.

(2) అద్యుపముల వై. రావు అను శీర్షికక్రింద 1925-26 సంవత్సరములో గ్రాంటుచేయవలసిన మొత్తమునకు అధికముగ ఖర్చు అగుటచే రు. 18,54,500 అదనముగ గ్రాంటుచేయవలసినదని కోరగా, అందులకు సభగారు అంగీకరించిరి. "సాధారణ పరిపాలన" అను శీర్షికక్రింద శాసనసభ సభ్యుల బత్తెయలకు గాను ఖర్చుచేయుటకు రు. 55,000 అదనముగ గ్రాంటుచేయవలసినదని సర్ పి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు కోరగా సభవారు ఆమోదించిరి.

సప్ల మొట్టరీ గ్రాంటులు

"చిల్లరఖర్చులు" అను శీర్షికక్రింద మలబారు టెనెన్సి ఉపసంఘముయొక్క ఖర్చుకుగాను అదనముగ రు. 10,69,400 గ్రాంటు చేయవలసినదని సర్ పి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు కోరిరి.

డి. బి. యన్. కృష్ణస్వామయ్యగారు కమిటీవారి రిపోర్టును సభవారికి అందజేయవలసినదని కోరిరి. కాని సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు సనకు రిపోర్టు ఇంకను ప్రభుత్వమువారికి రాతేదని చెప్పిరి.

సల్మానాగారు వై. గ్రాంటును సభవారుచేయరాదని నుడువుచు ఈ ఉపసంఘమువారు నూతన మగునవముల నేమియు సాక్షులవల్ల గ్రహింపలేదనియు, ఈ గ్రాంటును చేయునపుడే సభ్యుల నేకమంది మాడదని చెప్పినను తీర్మానింపబడిన చనియు ఎన్నుకొనబడిన సభ్యుల నేకము లేనిసమయమున ఇట్టిగ్రాంటును ప్యానుచేయుమని కోరుట మంచిది కాదని చెప్పిరి. మలబారు రైతు లేవిధముగను ఈవిచారణవలన లాభము పొందలేదు కనుక ఈ గ్రాంటును ఆమోదింపరాదనిరి.

స్థానముల మార్పు

లామెంటరుగారు మాట్లాడుచు సభయందు దొకపక్షము వారు సభకు రాకూడదని తీర్మానించి రాసప్రకటన ఆపక్షమునకు చెందిన సభ్యునివైఖరి తా మర్గము గావించు కొనగలమని సర్ పి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు సూచింపగ, ఉపపాదక వాత్సేపించుటకును దీనికి నేమి సంబంధముగలదని సల్మానాగారు పల్కిరి.

అధ్యక్షులు:-సభయందొక పార్టీవారు సభకురాదని తెలిసినప్పుడు ఆపార్టీయందొక సభకు హాజరగునభ్యులను తెలిసికొని అట్టివారలకు ప్రత్యేకసలహులను నియమించితిని. అట్లు సలహులను నియమించు అధికారము అధ్యక్షులకు కలదు. ఆసభ్యులు సదరు సలహులందు. మార్పుండవలసియుండును.- అనిరి. అట్లు సల్మానాగారు తమకు ప్రత్యేకముగ ఏర్పరచిన స్థానమునకు వెనటి మార్పుండెరి.

ఓటునకు బెట్టుగా, వై. గ్రాంటును సభవారు ఆమోదించిరి.

సర్కిలు అర్జున్, సివిలురూల్స్ అఫ్ ప్రాక్టిసులను సనరూచేయుటకై హైకోర్టుకుండి ఒక ఉద్యోగముని ప్రత్యేకముగ నేర్పాటుచేయుటకై "స్వాయతరీపాలన" అను శీర్షికక్రింద రు. 500 అదనముగ గ్రాంటుచేయవలసినదని సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు ఉపపాదించగా, సభవారు ఆమోదించిరి. నీటిసరఫరా సర్వేకుగాను "పరిశ్రమ" అను శీర్షికక్రింద రు. 14,80,000 ల అదనముగ గ్రాంటు చేయవలసినదని ఎ. రంగ నాథ మొదలియారుగారు ఉపపాదించిరి.

యన్. కృష్ణస్వామయ్యగారు వై. యువసాదనను ఆత్మేపించుచు సర్వేచేయుటకు ఒక నిర్ణీతమైన విధానమును మంత్రిగారు తయారుచేయలేదనిరి. సలహానాగారును ఆత్మేపించిరి. బి. మునుస్వామి నాయుడుగారు వై. ఉపపాదనను ఆత్మేపించుచు ఈ విధముగ సర్వేచేయుటవలన యేమి ఉపయోగము లేదనిరి.

వై. తీర్మానమును ఓటునకు బెట్టుగా సభవారు ఆమోదించిరి. గ్రాంటు చేయబడెను.

సీనిరి జిల్లాయందు తోడాలు అను తెగవారియొక్క యస్థిని బావులకై కార్మికశాఖ అను శీర్షికక్రింద రు. 5184-0 అదనముగ గ్రాంటుచేయవలసినదని భానుబహుమారు మహ్యారు ఉన్నాను సామెలు బహుమారుగారు ఉపపాదించిరి. ఈయన పాదనను సభవారు ఆమోదించిరి. గ్రాంటుచేయబడెను.

కృష్ణాజిల్లా నెమన్నుజిల్లాగారు నివసించుటకై ఒక బంగరాను కొనుటచే "నివసించుటకు, స్వాయతరీపాలన" అను శీర్షికక్రింద రు. 28, 250-0-0 అదనముగ గ్రాంటు చేయవలసినదని సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు ఉపపాదించిరి, గ్రాంటునిచ్చుటకై సభవారు ఆమోదించిరి. కొర్రుట్టు గ్రామమునందు అడివిజనునందు పనిచేయుచున్న 16 గుమాస్తాయు, 7 జవానులను నివసించుటకు ఇండ్లు కట్టించుటకై "ఏజన్సీ ట్రాక్టు" అను శీర్షికక్రింద రు. 800-0-0 అదనముగ గ్రాంటు చేయవలసినదని కోరిరి. సనకు గ్రాంటును నిచ్చుటకు సభవారు ఆమోదించిరి.

పబ్లిక్స్ ఆక్సాంట్టు కమిటీ

"మద్రాసు గవర్నమెంటు ఆశిలు అంతు ఆక్సాంట్టు మొద పబ్లిక్స్ ఆక్సాంట్టు కమిటీవారి నివేదికను సభవారు పరిశీలించవలెను" అను తీర్మానమును గౌ. డి. యి. మాయరు గారు ఉపపాదించిరి.

డి. బి. యన్. కృష్ణస్వామయ్యగారు ఉపపాదనపై మాట్లాడుచు ప్రభుత్వ ఆర్థిక విధానమును విమర్శించుచు కాశన సభ్యులకు ఆర్థికవిషయములో నోపగిన యధికారమును నాకు మాత్రమే యనియు, అనేకగ్రాంటులలో సభ్యులు తగ్గించిన మొత్తములు గవర్నరుగారిచే ప్రసవధర్మింపబడినవియు ఇట్టి నామమాత్రపు యధికారము నిర్లక్ష్యమునయు పల్కిరి.

సర్ పి. పి. పాత్రోగారు ఉపపాదనపై మాట్లాడుచు గమూల్ కొండ శంపపు యంత్రము ఇటీవల కొలదకాలమునుండి అనగా 1926 నెలపెంబరు మాసమునుండి లాభముతో పనిచేయుచున్నదనియు, కొయ్యడకళరాకు ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటులుగావించినవియు, ఇకముందుగూడ చాలామార్పువచ్చిన గవ్వ రువవచ్చుననియు, కావున ఆవివరములు తెలియువరకును ఆ పరిశ్రమను కట్టిచేయువాలోచనని నిలిపియుంచవలెనని పల్కిరి. ప్రభుత్వ ఆర్థికవిధానమును, ప్రభాతుత్త శాఖాపరిపాలనా విధానమును విమర్శించుచు వెనుకటి మంత్రి వర్గము బా తీ య ని ర్మాణ వి ధు ల కై ఒక నిర్ణీతవిధానమును సాపించియుండెననియు, అవిధానము ప్రభుత్వముచే నామోదింపబడెననియు, ఈసంవత్సరమున రు. 70 లక్షలు బా వినిర్మాణములకై ప్రత్యేకింపబడియున్నదనియు, కాని వ్యయ : ధికముగున్నందున ముమ్మందు ఆర్థికవిధాన మెట్లుండవలెనో నిర్ణయించవలసినవాద్యత ఆర్థికసంఘముపై గలదనయు, క్రమక్రమముగ అభివృద్ధిని బడయవలె నేగాని, ఒకేమారు అనుభవకార్యముల గావంపలేమనియు, అచాయమున నూతన విధానముల వన్యేపింపవలెననియు పల్కిరి.

సి. గోపాలమోహన్ గారు ఉపపాదనపై మాట్లాడిరి.

జి. పి. సల్మానాగారు మాట్లాడుచు ఆర్థికవిషయములందు శాసనసభ్యులకుగల యధికారములు పదునాలవకొట్టెములందు అంగీయలలో లక్షకొకరైనను వ్రాయున చదువను నేర్చియుండని మూడవ ఎడ్వర్డుకాలములో బ్రిటిషు కార్ల మొట్టుసభ్యులకున్న యధికారమునకైనను సమానముగ లేదనియు, వెనుకటి మంత్రివర్గము గావించిన పనియు ఆసంస్కృతికరముగ నుండెననియు, అటవీశాఖాపరిపాలనమందు మాటిమాటికిని జరుగుచుండులోపముల వనేకమారులు సభ్యులు వెల్లడించుచుండినను, వానిని నివారించుట కెట్టిప్రయత్నములు జరిగియుండలేదనియు, అటవీశాఖయందు ఉద్యోగులసంఖ్య ఆత్మధికముగ పెరుగుచున్నను ఆక్రమములమాత్రము ప్రతిసంవత్సరము నివారించబడక పెరుగుచుండునపు డీశాఖవలన నెట్టియుపయోగము నుండబోదనియు పల్కిరి.

అంతట సభవారు భువరములకై లేచిరి.

నర్సారావువేట డి. ము. కోర్టులో

O. S. 502/27

వాదులు:- ములకలూరి సరసింహారెడ్డి వగయిరాలు.

ప్రతివాదులు:- ములకలూరి రామలింగయ్య వగయిరాలు.

ఈ నెంబరున వాదులు రెవ ప్రతివాది వగయిరారా బాకీలు నిమిత్తం లేకుండా కుటుంబాస్తి పంపిణీ నిమిత్తం దావాచేసి రెవ ప్రతివాది కడప కాపురములు శ్రీకంఠయ్యయ్యకు నోటిసు ముట్టనందున పబ్లిక్ కేసుకు 27-1-28 తేది వాయిదా వేసివారు గజుక ఆత్మేపణ లున్నవారు వాయిదా కోజ పయికోర్టుకు హాజరు అయి తెలియజేసుకోవలెను.

ఎన్. సీతారామయ్య,

12-1-28. వాదులతరపు చకీరు.

మీర్జాపురం రాజాగారిపై ఎన్నికల దావా

మదరాసునందు విచారణ

రాజాగారి సాక్ష్యము

ఆరోపణలు నిరాధార మైనవను వాదన

మదరాసు హైకోర్టు జనవరి 22:—గతకాసనభా ఎన్నికల సందర్భమున మీర్జాపురం రాజాగారి ఎన్నిక చెల్లరాదని ఆక్షేపించుచు గొట్టిపాటి ప్రజ్ఞాప్రసాదగారు మరీయొక నోటరును దెచ్చినదావాలుందు, విచారణసంఘమునా రీతినమున హైకోర్టులో సమావేశమై ప్రతివాదియగు మీర్జాపురం రాజాగారిని విచారించిరి. విచారణసంఘసభ్యులగు శ్యామమూర్తి బాక్సను, కె. పి. లక్ష్మణరావు, మినసుగార్లు మువ్వరును హాజరై ప్యయముగ విచారించిరి. వాదలతరపున గౌ. జేమవరపు రామదాసుపంతులుగారు, పి. వి. రామాచారిగారు హాజరైరి. ప్రతివాదితరపున న్యాయశ్రేణుగ్రాంటు, పి. వి. వెంకటరమణరావు, చ. చక్రధరరావుగారు హాజరైరి.

ప్రతివాదియగు మీర్జాపురం జమీందారుగారు సాక్ష్య మొసగుచు తాను జన్మింపజేయుచున్న ఎన్నికలలో నిలచితి ననియు తనపై గావించబడిన ఆరోపణలలో నిజమలేదనియు, బలిన మార్గంజేయులును తనతరపున పనిచేయువలసినదని తాను గోరలేదనియు 1927 సం॥ ప్రారంభమువరకు తానతనిని ప్యయముగ ఎరుగనే ఎరుగననియు నుడిచిరి. అరబాక్రష్టరావు గారిని జిల్లాబోర్డు మేనేజింగ్ నియమించినది తనకు కావునో టుల సంపాదించి పెట్టుటకు గాదనియు, అనుభవశాలియగుటచే నియమించితినినియు నుడిచెను. మరీడు గోపయ్యగారిని గుడివాడ తాలూకా బోర్డుకు నియమించుట గాని, కాజ జేంకటరా మయ్యగారిని కైకలూరు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షపదవికి నియ మించుటగాని, మందల రామస్వామిగారిని బందరు తాలూకా బోర్డు అధ్యక్షపదవికి నియమించుటగాని ఎన్నికలలో తనకు సాహాయ్య మొనర్చినదను నుద్దేశముతోగాదనిరి. కాజబోర్డువద్ద ప్రైవు కల్వర్సులను నిర్మింపించినది ఆగ్రామముల సింగిలు వోట్ల కొరకు గాదనిరి.

పిమ్మట వాదితరపున గౌ. రామదాసు పంతులుగారు సాక్షిని క్రాసుపరీక్ష జేయుచున్నారు. ఇంతలో కోర్టువారు ఘటాంతరములకు లేచిరి. (విచారణ నివేదిక సమగ్రముగ లేపటి ప్రతికయందు ప్రకటింపబడును.)

నేలంలో హిందూమహమ్మదీయులకు

సంఘర్షణము

మద్రాసు, జనవరి 22:—నేలంలో హిందువులకు మహమ్మదీయులకు తీవ్రమగు సంఘర్షణము ఏర్పడుటచే పోలీసు ఉద్యోగము హిందూమహమ్మదీయనాయకులను ఒకసమావేశము నకు ఆహ్వానించియున్నాడు. దాక్షర వరదరాజులువాయుడి గారికి ఆహ్వాన మంపజడుటచే వారు నిన్నరాత్రి నేలం ప్రయాణమై వెళ్లిరి. (ఆ. (పె.))

తూర్పు గోదావరిజిల్లా

కాకినాడ డి॥ ము॥ కోర్టులో

స్మార్ట్ కాజ నెం 591/27

వాది:—సంకురు పెంటయ్య సా॥ కాకినాడ.

ప్రతివాది:— మట్టపల్లి సూర్యనారాయణ సా॥ 24 నెంబరు కేరేజీ పోపు, బీకేట్ట నెంబరు 8374, కరకపూరు, B. N. Ry.

వాది యీ నెంబరు ప్రతివాదిపయన బట్టలవాడకం నా పకు బాకీ రు 159-8-9 లకు చేసిన దావా 28-1-28 లేదీకి ఆక్షేపణ తెలియచేయుటచే నిమిత్తం వాయిదా వేసినారు. కావున సదరు వాయిదాకు ప్రతివాది హాజరై ఆక్షేపణలు తెలియచేయనియెడల ప్రతివాదిహాజీరుమందు సదరు దావా దీక్షిచేయబడును.

కాకినాడ } చక్కా సూర్యనారాయణగారు
16-1-28 } B. A. B. L. వకీలు, వాదితరపు.

బ్రాహ్మణులకు ఉద్యోగము లీయరాదు

“రాయలు కమిషను నన్నానించవలెను”

తిరువాన్కూరు సంస్థానపు పంచముల తీర్మానము

తిరువాన్కూరు, జనవరి 21:—మద్రాసు కాసనసభ్యులైన సి. సి. కుంజి రామమగారి అధ్యక్షతన కొత్తాయంవద్ద ఎజ్యుకాన్సర్ సభవారు (అన్నపూర్ణ) యస్. యస్. డి. పి. యోగము సభవారు కలిసి సభజేసిరి.

తిరువాన్కూరు హైకోర్టులో జడ్జిలు గా నున్న బ్రాహ్మణులను ఖండించుచు కొంతకాలమువరకు బ్రాహ్మణులకు సదరు తిరువాన్కూరు సంస్థానమందు ఉద్యోగముల నీయ గూడదని తీర్మానించిరి.

ఎజ్యుకాన్సరువారు (పంచములు) అందఱను రాయలు కమిషనును సన్మానించి సమాకార మొసంగవలయునని తీర్మానించిరి. యీ విషయమై చర్చ చాలా జరిగెను. స్వల్పసంఖ్యాభేదము వోట్లయందుండి అధికసంఖ్యాకమగు వోట్లు తీర్మానమున కనుకూలముగా నుండుటచే తీర్మాన మంగీకరింపబడెను. రాయలు కమిషనును సన్మానించవలెనని యు, సన్మానించకూడదనియు, రెండు పక్షములకును సమానమైన వోట్లు పభలో వచ్చెను. కాని ఆగ్రాసనాధిపతి తీర్మానమున కనుకూలముగ వోటు నిచ్చుటచేత సన్మానించవలెనని యే తీర్మానింపబడెను.

కాని సదరు తీర్మానమును ఉపసంహరించుకొనటయు త్రమనుని కిలంచి తీర్మానమును తిరిగి గద్దుచేసిరి. (ఫీ. (పె.))

“Bynin”
TRADE MARK
Amara

జగద్వ్యాపితకీర్తిగలగొప్పటానికు
ఇది దేహమున కత్యల్పకాలములో శక్తిని
ఉత్పాదము నిచ్చును, అత్యల్పము ఆకలి
శమి, కై బాధపడు వారలకు ఆకలి
గర్హించి జీర్ణకీర్తిని పెంపొందించును

లైన్ ఆమరా ప్రతి గృహమునకు
ఉండవలసినదే. 3456
హిందూ దేశమునందే అన్ని ముఖ్య
మైన ఉ॥ గృహములందనునందు
లమ్మవారి కడను దొరకును.

Allen & Hanburys Ltd.
LONDON
Special Representative for India:
A. H. P. JENNINGS,
Block E, 2nd Floor, Clive Buildings,
CALCUTTA

విద్యార్థులారా! హర్తాలము చేయవలెను!

ఫిబ్రవరి 3 తేదీ

రాయలుకమిషను బహిష్కారోద్యమప్రచారసంఘము
నా క్రింది విజ్ఞాపనను ప్రకటింపుచున్నాడు:—

రాయలుకమిషను సభ్యులు హిందూదేశమునందు అడుగుబెట్టిన ౬నమున ఆసేతుహింసాచలము హర్తాళమును జరిపి మన యధిక్షేపణ బాగుగా వెల్లడించవలయు నని ఆఖిలభారత కాంగ్రెసువారు మద్రాసులో జరిగిన సమావేశమందు తీర్మానించిరి. కాంగ్రెసువర్గింకు కమిటీవారిచేతను సర్వపక్షసమావేశమందును అదే ప్రకారము తీర్మానింపబడినది. ఫిబ్రవరి 3 తేదీని రాయలుకమిషనుసభ్యులు బొంబాయిరేవులో దిగెదరు. ఆనాడు ప్రతిగ్రామమందును పట్టణమందును పల్లెలందును హర్తాళము జరుగవలెనని తీర్మానింపబడినది. మన మాతృదేశమునకు బ్రిటిషువారియాక్రమముతో పనిలేకండా సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును మనము సంపాదించుటకు మన శాంతిసమరము నానాడు ప్రారంభించవలెను.

ఏదేశమున దైన విద్యార్థులే నూతనోత్సాహపూరితులై ముందంజవేసి దారి తీయుచున్నాడు. ఈజిప్టు దేశములోని విద్యార్థులందులకు మార్గదర్శకులై యుండిరి.

కాబట్టి మద్రాసు విద్యార్థులందఱును తమ పాఠశాలలకును కళాశాలలకును ఫిబ్రవరి 3 తేదీని పోకుండ మానివేయవలయును. ఆనాడు నగరములో జరుగు భజనలు ఊరేగింపులు యందు విద్యార్థులందఱును తండ్రిపరంపరములుగా విచ్చేసి, బాతీయభాసమును పూర్తిగా ప్రకటింపవలయును. యుక్తవయస్కులు కానటువంటి విద్యార్థుల విషయములో ఆయా విద్యార్థుల తలిదండ్రులు శ్రద్ధబూని తమపిల్లలను పాఠశాల, కానాడు పంపకుండవలసినదని కోరుచున్నాము.

సర్ బి. యస్. శర్మగారి

ఆనారోగ్యము

రైల్వేకొట్టు కమిటీ సమావేశములు

తాత్కాలికముగ ఆపుదలచేయబడుట

డిల్లీ, జనవరి 21:— రైల్వేకొట్టు అడ్రెస్జరికమిటీ అధ్యక్షులగు సర్ బి. యస్. శర్మగారు ఆస్వస్థులైయుండుటచే వారికి రిక్త నెలలు వెలపు ఇవ్వబడినది. ఈ మూడున్నరనెలలు రైల్వేకొట్టుకమిటీసమావేశములు జరుగవు. ఏప్రిల్ నెలలోగాని సర్ శర్మగారికి ఆరోగ్యము చక్కబడిన ఇంకను ముందుగాని రైల్వేకమిటీవారు విచారణ వరల ప్రారంభించెదరు. ఈలోపుగ కంపెనీల సంస్థలు దరఖాస్తులు పంపవచ్చును. (ఆ. (పె.))

ఇర్వినుప్రభువుగారు సెలవుతీసికొనెదరా?

బొంబాయి, జనవరి 22:—బొంబాయి క్రానికలు ప్రతిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—జులై నెలలో ఇర్విను ప్రభువుగారు సెలవుపై ఇంగ్లండుకు పోయెదరః యు అప్పుడు సర్ వెస్లివిల్సనుగారు రాజప్రతినిధిగ పనిచేయుదురనియు తెలియుచున్నది అప్పటికి బొంబాయి ప్రభుత్వవర్గమున సర్ చునీలలు మొహతా, సర్ కాన్జీ జహంగీరుగారు ఉద్యోగములను వదలుకొనెదరు. అందుచే ఎక్కికృతివు కాన్సిలునందు మొదటిసభ్యులుగనుండు రియుగారు గవర్నరుగ ఆహ్వానియ్యదురు. (ఫీ(పె.))

కడప డి॥ ముక్తసబు కోర్టులో

స్మార్ట్ నెం. 650/27

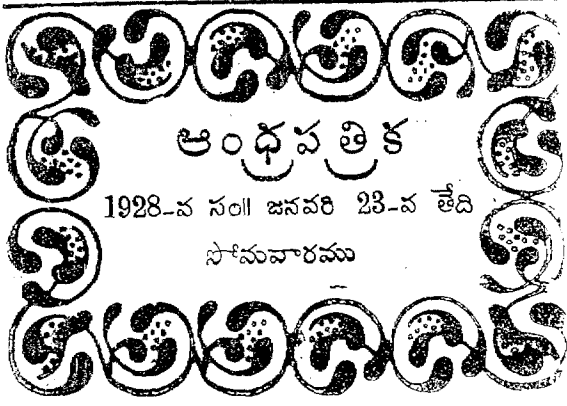
వాది:—బండి రామయ్య.

ప్రతివాది:—కడిమల రామచంద్రయ్య, హాజరు

వాది ప్రతివాదివైన రు రిక్త-18-0 కు తక్కువైన తెలిసిన దావా 1-2-28 కు వాయిదా వేయబడి యున్నది. సదరు వాయిదాకు ప్రతివాది హాజరయి సంజాయిషి చేప్పనియెడల ఎక్స్ పార్టి డీక్రి పొందబడునని యిందుమూలకముగా తెలియపర్చబడును.

కడప, }
17-1-1928. } జె. కృష్ణమూర్తిరావు,
బి. ఎ., బి. ఎల్. వాదివకీలు

మధ్యరాష్ట్ర మంత్రి: కమిషను బహిష్కారము

శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ

రాయల్ కమిషనును బహిష్కరింపవలయునని, మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభవారు చేసిన తీర్మానమునకు, ప్రధానమంత్రి యగు గౌ. రాఘవేంద్రరావుగారు బహిరంగముగ నామోదము తెలుపుట, మిగుల తృప్తికరముగ నున్నది. జాతీయపక్ష నాయకులగు కపర్డిగారు ముచ్చటించుచు బహిష్కార తీర్మానమును తమపక్షమువారు రందరును ఆమోదించెదరనియు, మంత్రులు గూడ దీనికి సుముఖులనియు జెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారు డివిజను కోరకుండుటకు, మంత్రుల వైఖరియే కారణమైయుండును. మంత్రు లొకవైపునను, మిగిలిన ప్రభుత్వ సభ్యులు వేరొకవైపునను వోటుజేయవలసివచ్చెడిది. అట్టితరి, మంత్రులరాజీనామా యవసర మయ్యెడిది. అందుచే అనవసరకలవర మేర్పడకుండు, ప్రభుత్వమువారు డివిజనును కోరక విడిచిపెట్టిరి. ఇప్పుడయినను మంత్రులు రాజీనామా నీయకుండుటకు వీలగునా? టెక్నికలు దృష్టితో జూచిన మంత్రులు రాజీనామా నీయవలసిన యవసరము కనుపింపక బోవచ్చును. కాని, ఆంగ్లో హైందవపత్రికలు మాత్రము రాజీనామా తప్ప దని చాటుచున్నవి. రాయల్ కమిషనువారికి అవసరమగు సమాచారమును సప్లయిజేసి, వారియెదుట సాక్ష్య మియవలయునని గవర్నరుగారు మంత్రులను కోరకమానరు. ఒకవంక శాసనసభ బహిష్కారము గోరుచున్నది. శాసనసభకు బాధ్యత వహింపవలసిన మంత్రులు శాసనసభా తీర్మానముల ననుసరించుట యవసరము. లేనియెడల అందుకొరకయినను వారు రాజీనీయవలసివచ్చును. శాసనసభావిశ్వాసమును వీరు కోల్పోయినవారగుదురు.

రాయల్ కమిషను విషయము బ్రాన్సుఫర్డు శాఖలకు సంబంధించినదిగాదు గావున మంత్రులు శాసనసభా తీర్మానముల ననుసరింప నక్కరలేదని చెప్పవచ్చును. ప్రభుత్వ నిర్ణయమునకు వ్యతిరేకముగ నడుచుచో, మంత్రులను గవర్నరుగారు తొలగింపవచ్చును. గవర్నరుగారి కిష్ట మున్నంతవరకే మంత్రులు ఉద్యోగములం దుండవలయునని సంస్కరణచట్టమునందలి 52 వ శ్లోకము చెలుపు చున్నది. సంస్కరణముల జాయింట్ కమిటీవారు మంత్రులకును గవర్నరుకును గల సంబంధమును గూర్చి యిటుల వ్రాసియుండిరి. “బ్రాన్సుఫర్డు శాఖల విషయమై తమకు సలహా నిచ్చుటకై గవర్నరుగారిచే నియమింపబడెడి మంత్రులు శాసనసభలోని ప్రజానియుక్తసభ్యులుగ నుండవలయును. శాసనసభవారివిశ్వాసమును చూరగొనుచు, శాసనసభను

నడిపింప సమర్థులుగ నుండవలయును. తనసలహాను గవర్నరుగారు రంగీకరింపనిచో, మంత్రు రాజీనామా నీయవచ్చును. మంత్రు యవలంబించెడిపద్ధతి మిగుల లోపభూయిష్ఠముగ నున్నదని గాని శాసనసభాభిప్రాయమునకు భిన్నముగ నున్నదనిగాని గవర్నరుగారు సమ్మతచో, మంత్రుని తొలగించుటకు వారికి సక్రమముగనుహక్కు గలదు. ఆఖరుపద్ధతిగ గవర్నరుగారు శాసనసభను ఎప్పుడు బట్టిన నప్పుడు రద్దుజేసి క్రొత్తయెన్నికల యనంతరమున క్రొత్తమంత్రులను నియమింపవచ్చును. ఈమార్గము నవలంబించుచో, శాసనసభను రద్దుచేయవలసి వచ్చిన సారాంశము గూర్చి క్రొత్తమంత్రులు సూచించెడి అభిప్రాయములను గవర్నరుగారు రంగీకరించెద రని, జాయింట్ కమిటీవారు తలంచుచున్నారు.”

రాయల్ కమిషను విషయమై మంత్రులు గవర్నరుగారి సలహా సంగీకరింపనిచో, గవర్నరుగారు వారిని తొలగింపవచ్చును. లేక శాసనసభను రద్దుజేసి క్రొత్తమంత్రులను నియమింపవచ్చును. కడపటి చర్య నవలంబించుచో, క్రొత్త ఎన్నికలు జరుగవలసి వచ్చును. ఎన్నికలలో బహిష్కారవాదులే యధిక సంఖ్యలతో నెన్నుకొనబడుదు రనుటకు సందియము లేదు. ఇట్టిపనికి మధ్యరాష్ట్రప్రభుత్వమువారు పూనుకొందురని తోచదు. ఏలన దీనివలన, రాష్ట్రమునందు తీవ్రాందోళనము ప్రబలకమానదు. శాసనసభను రద్దుజేయనిచో, మంత్రులను తొలగింపవలసి వచ్చును, లేక మంత్రులవైఖరితో సరిపెట్టుకొని పోవలసివచ్చును. రాయల్ కమిషనుకు తోడ్పడవలసిన బాధ్యత మంత్రులపై గలదా లేదా యని యోచింపవలయును. సంస్కరణశాసనమందలి 84 శ్లోకము (2) యిటుల చెలుపు చున్నది.

“1. 1919 సంవత్సరపు ఇండియా ప్రభుత్వ శాసనము అమలులోనికి వచ్చిన పదిసంవత్సరములకు చిమ్మట, ఉభయ పార్లమెంటు సభల అంగీకారముతో ఇండియా మంత్రి గారు, సార్వభౌముని సమ్మతి నిమిత్తము, కమిషనుగ నేర్పడి పనిచేయవలసినవారి నామములను పంపవలయును.

2. ఇటుల పంపబడిన నామములను సార్వభౌము డంగీకరించుచో, వారు కమిషనుగ నేర్పడవలయును. ప్రభుత్వవిధానమును విద్యాభివృద్ధిని, ప్రాతినిధ్యప్రతిష్ఠాపనల యభివృద్ధిని, దీనికి సంబంధించిన వ్యవహారములను కమిషనువారు విచారింప వలయును. బాధ్యతాయుతప్రభుత్వసూత్రమును ఎంతవరకు స్థాపింప వచ్చునో, లేక అప్పుడున్న బాధ్యతాయుతప్రభుత్వము నెంతవరకు విస్తరింపజేయవచ్చునో, లేక మార్చవచ్చునో, లేక బాధ్యతాయుతప్రభుత్వము నెంతవరకు తగ్గింపవచ్చునో, రిపోర్టుజేయవలయును. రాష్ట్రములలో రెండవశాసనసభ నేర్పరచు విషయముగూర్చికూడ రిపోర్టుజేయవలయును.

3. సార్వభౌముడు గోరుచో, బ్రిటీషు ఇండియాకుగాని, రాష్ట్రములకుగాని సంబంధించిన ఏయి తరవిషయముల నయినను కమిషనువారు విచారించి రిపోర్టు జేయవలయును.”

వైవాక్యములబట్టి ప్రభుత్వవిధానము గూర్చి విచారించుట కమిషనువారి విధి యని గుర్తింపవలయును. బ్రాన్సుఫర్డు శాఖలపరిపాలన ఘెటులజరిగెనో కమిషనువారు ముఖ్యముగ విచారించి తమసూచనలను చెలుపవలసి యుండును. రాయల్ కమిషను ఏ

ర్నాటు విషయమై వ్రాయుచు, జాయింట్ కమిటీవారు రిటులసూచించిరి. “పదిసంవత్సరములుముగియువరకు రాయల్ కమిషనును నియమింపగూడ దని జాయింట్ కమిటీవారు రభిప్రాయపడుచున్నారు. ఈ లోపుగ ఎన్నిక హక్కునందుగాని రిజర్వుడు బ్రాన్సుఫర్డు శాఖల పట్టికలందుగాని ఇతరవిషయములందు గాని ప్రధానమగు రాజ్యాంగపు మార్పులను వేసిని జేయగూడ దని కమిటీవారి తలంపు. రాష్ట్రములలో రాజ్యాంగవిధాన మెటుల బనిచేసెనో కనుగొనుటకు తత్సంబంధమగు వివరముల నన్నిటిని రాయల్ కమిషనువారు విచారింప నధికారము గలదు. ప్రతిరాష్ట్రమునందు సంపూర్ణ బాధ్యతాయుతప్రభుత్వమును స్థాపించుటకు సమయము వచ్చినదేమో వీరు సలహా జెప్పవలయును. అటుల గానిచో ఇంతకుపూర్వము గల స్వపరిపాలనాధికారములను ఎంతవరకు విస్తరింప జేయవచ్చునో, మార్చవచ్చునో, తగ్గింపవచ్చునో తెలుపవలయును. ఇండియా ప్రభుత్వ మెటుల బనిచేసెనో పరీక్షించుటకు కమిషను కధికార ముండు నని స్పష్టముగ చెలిసికొన వలయును. రాష్ట్రప్రభుత్వముల విషయముననే గాక ఇండియా ప్రభుత్వవిషయమునగూడ సలహా నిచ్చుటకు రాయల్ కమిషను కధికారము గలదు.”

సంస్కరణశాసనము బట్టియు, జాయింట్ కమిటీ రిపోర్టుబట్టియు రాయల్ కమిషనుకు పరిపాలనావిధానమును పూర్తిగ పరీక్షించుట కధికారము గలదని తెలుచున్నను, వీరికి తోడ్పడవలసిన బాధ్యత మంత్రులపై గలదని స్పష్టమగుటలేదు. అయినను కమిషను కిచ్చిన యధికారములబట్టియే, మంత్రుల బాధ్యతను గూడ నూహింపవచ్చు నని చెప్పవారుండురు. అవసరమగుచో రాజీనామా నిచ్చుటకు మధ్యరాష్ట్రమంత్రులు సంసిద్ధులుగ నున్నారనుటకు సందియము లేదు. స్వపక్షనిర్ణయమునకును, శాసనసభా నిర్ణయమునకును ప్రతికూలముగ వీరు సంచరింపబోరు. రాఘవేంద్రరావుగారు శాసనసభవారి నిర్ణయమును సమర్థించుచు, హైందవ రాజ్యాంగవిధానమును నిర్ణయించి దానినికొనసాగించుటకు భారతీయులకు గల స్వతస్సిద్ధ మగు హక్కును బ్రిటీషు పార్లమెంటు సభవారు గుర్తింపనంతవరకు, బహిష్కారము దప్ప వేరుమార్గము లేదనియు, తాము వ్యక్తులుగను మంత్రులుగను గూడ బహిష్కారమును నిర్వహింపక తప్పనియు, ప్రతికాప్రతినిధికి జెప్పినవాక్యములు అమూల్యములనుటకు సందియములేదు. ఇవి దేశగౌరవమును ఆత్మగౌరవమును గూడ కాపాడుచున్నవి. మంత్రు పదవి నలంకరించినమాత్రాన, ప్రజాభిప్రాయమును ధిక్కరింపవలెనని తలచుటకన్నను దురభిప్రాయము వేరుండదు. రాఘవేంద్రరావుగారు, ఇతరరాష్ట్రముల మంత్రులకెల్లరకును మార్గదర్శకులగుచున్నారు. శాసనసభ్యులతో పాటు మంత్రులు గూడ రాయల్ కమిషను నామోదింప రని వెల్లడిజేయుట యవసరము. ఈజుట్టులో నన్ని పక్షముల వారును మిల్చురు కమిషనును పూర్తిగ బహిష్కరించి, దేశగౌరవమును కాపాడి, స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించిరి. భారతీయులు గూడ అట్టిమార్గమునే అవలంబించి, స్వపరిపాలనార్హతను జూపవలయును.

బహిష్కారవిషయమున వివిధరాష్ట్రములును అహమహమికను జూపుట ప్రోత్సాహకరముగ

నున్నది. చెన్నపురిలో నేర్పడిన బహిష్కారసంఘమువారు, చురుకుగ బనిచేసి బహిష్కారవిజయమునకు తోడ్పడెదరని నమ్మెదము. ఆంధ్రదేశ మీ సమయమున వెనుదీయబోదు. మధ్యమధ్య వినుపించెడి విరసపు పలుకులు ప్రజల బహిష్కారనిశ్చయము బలపరచుటకే తోడ్పడుచున్నవి. కాశీ మ్యునిసిపలు సంఘమువారు, మూడవ ఫిబ్రవరి తేదిన తమ కార్యాలయమును మూసివైచి హారతాళము జరుపుటకు నిశ్చయించిరి. ఇటులనే వివిధరాష్ట్రములలోని స్థానిక స్వపరిపాలన సంఘములు బహిష్కార సాఫల్యమునకు తోడ్పడుట వివేకము. చెన్నపురి కార్మికేనువారు తమగర్భమును నిర్వహించి, స్వాతంత్ర్యసంపాదనకు ప్రోద్బల మొసంగగోరెదము. రాయల్ కమిషనుతో నెట్టి సంబంధమును పెట్టుకొనవలదని జిన్నాగారు అహమ్మదాబాదులో ప్రజలను హెచ్చరించుచు, హిందూదేశమును ఇకమీద మోసపుచ్చు వీలులేదని పలికిరి. బహిష్కారము న క్ర మ సా ధ న ల లో నొకటియని వీరి నమ్మకము. అందుచే శాసనసభ్యులు సెలెట్టు కమిటీ లేర్పడకుండ జూచి కమిషను ఎదుట సాక్ష్యము నిచ్చుటకెవరును వెడలకుండుట కేర్పాటుజేయవలయు నని జిన్నాగారు చేసిన హెచ్చరిక చాలముఖ్యమయినది. హిందూదేశ మీ సమయమున ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనగలుగుచో, స్వరాజ్యసంపాదనమందు ముందంజ వేయగలదు. మంత్రివదవి నలంకరించినవారు గూడ కమిషను బహిష్కారము పరమధర్మమని తెలుపుచుండ, తదితరులు సంజేహింపనేల? స్వాతంత్ర్యము ననుభవించువారు పరాధీనులను పరిపాలింపవచ్చునా, లేదా యను విషయమును రాయల్ కమిషనువారు పరిష్కరింపవలయు నని లండనులో ప్రచురింపబడు ఈవినింగు స్టాండర్డుత్రిక తెలుపుచున్నది. ఇంగ్లండుకు స్వేచ్ఛయు హిందూదేశమునకు పరాధీనతయు ఉండవలయు ననుట ఏమాత్రము సమంజసము గానేరదు. సేచ్చ ననుభవించుట కెల్లరకును సమానమగు హక్కు గలదు. మార్పు పడమర భేదముల నీవిషయమున పాటించగూడదు. ఈవిషయమున రంగుభేదముతో బనిలేదు. హిందూదేశపు రయితులకును జనసామాన్యమునకును బ్రతీక్ష ఉద్యోగులు సహజరక్షకులుగ నున్నారని స్వాతంత్ర్యప్రతిపక్షులు సామాన్యముగ జెప్పెడి నడుపులు వట్టిమిథ్యయని జి. టి. గార్టూగారు "నేపను" పత్రికలో వ్రాసిరి. రాజ్యాంగ సంస్కరణములు పరిపాలనపు ఖర్చులను హెచ్చుజేసి పన్నులను బెంచినవిగాని, ప్రజల కెట్టిలాభము గలిగింపలేదనియు, వీరు స్పష్టపరచిరి. ప్రజలకు పయోగకరములగు పనులకు నేడు ధనము లభించుటలేదని, వీరి యుద్దేశ్యము ఈసంగతి, రాష్ట్రపు కష్టములగూర్చి మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు ప్రచురించిన ప్రకటననునందు స్పష్టముగ గనుపించును. రాష్ట్రములకు సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము నిచ్చినగాని, రయితులును జనసామాన్యమును బాగుపడరని, గార్టూగారి తలంపు. వీరు నిజస్థితిని దెలిపిరనుటకు సందియములేదు. బ్రహ్మధర్మము, రక్షకసాసము మున్నగు పదములు అర్థరహితములని చెప్పవచ్చును. విదేశీయులుగూడ గుర్తించిన స్వరాజ్యావశ్యకతను భారతీయులు గమనించి, తద

ర్థమై యావచ్చుకొని వినియోగింప వలసిన తరుణ మాసన్న మయినది. రాయల్ కమిషను బహిష్కారము, మొదటిమెట్టని గ్రహించుట యావశ్యకము.

జపాను - చీనా

జపాను పార్లమెంటు సభలో ప్రభుత్వముపట్ల విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమును ప్రతిపాదించుటచే ప్రధానమంత్రి యీసభను రద్దుజేసెను. ఎన్నిక లికమీద జరుగనున్నది. జపాను ప్రభుత్వమువారు చీనావిషయమున ప్రవర్తించిన విధము, ప్రజలలో మిగుల అసంతృప్తి గలుగజేసెను. చీనా స్వేచ్ఛకు జపాను తోడ్పడుటకు మారుగ, పాశ్చాత్య జాతులతో గలసి దాని సరికట్టసాగెను. ప్రధానమంత్రి లగు, తనకా గారోసగిన యువన్యాసము చీనాపట్ల నేమాత్రము సానుభూతి జూపలేదు. చీనాలో జపానుకు ప్రత్యేకపు పలుకుబడి గలదనియు, ఇతరజాతులతో గలసి జపాను ప్రజల స్వత్వములను రక్షింపవలయు ననియు, తనకాగారు చెప్పిన వాక్యములు ఇంపీరియలిస్టులు మామూలుగ జెప్పెడి వాక్యములే గాని, వేరు గావు. విశ్వాసరాహిత్యతీర్మానమును గూర్చి చర్చ జరిగియున్నచో, జపాను పార్లమెంటు సభవారు దీనిని తప్పక యామోదించెడివారే. ప్రభుత్వమున కపజయము గలిగెడిదే. అట్టి యవస్థ సంభవింపకుండ, తనకామంత్రిగారు ముందే పార్లమెంటు సభను రద్దుజేసిరి. రాబోవు ఎన్నికలలో, ఇంపీరియలిస్టులసంఖ్యతగ్గి, చీనాస్వేచ్ఛను కాపాడువారు అధికసంఖ్యలతో నెన్నికొనబడుదు రని తలంపవచ్చును. చీనా స్వేచ్ఛను జపాను కాపాడుటకు ప్రయత్నించుచో, ఇతరదేశములును తమ దృక్పథమును మార్చుకొనగలవు. ఛేంబర్లెనుగారు బర్మింగ్ హాం నగరమున ముచ్చటించుచు, బ్రిటీషువారు చీనాలో కడు సామ్యముగ మెలగి రనియు, చీనా ప్రజలపక్షమున అధికారముతో మూర్ఖాడగలిగిన వారు బయలుదేరుచో, వారితో వెనుకటి ఒడంబడికలగూర్చి సంప్రతించుటకు బ్రిటీషు ప్రభుత్వము సంసిద్ధముగ నున్నదనియు, చెలిపిరి. దీనియర్థ మేమి? చీనాలో అంతఃకలహములు నమసిపోవు వరకు ఇంగ్లండు తనధర్మమును నిర్వహింప రనియేగద. చీనాకు స్వేచ్ఛ తోనగుచో, అంతఃకలహములు వానియంతట యవిదే సమసిపోవును. పాశ్చాత్య జాతుల వైఖరి మూలముననే చీనాలోని అంతఃకలహములు రానురాను ప్రబలమగు చున్నవి. ఇట్టిసందర్భసమయమున జపాను తనవైఖరిని మార్చుకొని చీనా స్వాతంత్ర్యమును కాపాడ యీనుకొనుచో, పాశ్చాత్యజాతులుగూడ వేరువిధముగ ప్రవర్తించెద రనుటకు సందియములేదు.

అమెరికా: కెనడా

అమెరికనుల సమావేశములో కెనడానుగూడ జేర్చికొనవలయునని, ప్రతినిధులు పలువురు సూచించిరట. అమెరికాకును కెనడాకును సన్నిహితసంబంధము గల దని, వీరితలంపు. కెనడా బ్రిటీషు సామ్రాజ్యములో జేరియున్నది. ఈదేశము అమెరికా సమావేశములో పాల్గొనుచో, సామ్రాజ్యాభిమానమును నిలుపుకొనజాలదు. ఇదివరకే కెనడా, అమెరికాలోను, ఫ్రాన్సులోను ప్రత్యేకపు రాయబారుల నేర్పరచెను. ఇల్లెండు ప్రెసిడెంటుగూ కాన్ గ్రెవుగా

రు, అమెరికాలో తమరాయబారిని నియమించుట కయి వెడలియుండిరి. ఈస్టిని అధినివేశరాజ్యములవారు ఇంగ్లండుతో యోచింపక, ఇతర దేశములలో స్వతంత్రముగ మెలగుచో, సామ్రాజ్యబంధము నిలువనేరదు. దీనికి తోడు అమెరికనుల సమావేశములో కెనడా ప్రత్యేకముగ పాల్గొనుచో, మరింత ఎడబాటు గలుగకమానదు. కాలనీలమంత్రి యగు కలనల్ ఎమెరిగారు, ఇంకను యింపీరియల్ ప్రిఫరెన్సుపద్ధతి గూర్చి ముచ్చటించుచున్నారు. వర్తక విషయమున సామ్రాజ్యాభిమానము పెరుగవలయునని తెలుపుచున్నారు. కాని దక్షిణాఫ్రికావారు ఇటీవల ఇంగ్లండుకు బదులు జర్మనీకి రైల్వే ఆర్డరులను బంపియుండిరి. ఇయ్యది ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు గాజాలదు. దీనికి తోడుగ దక్షిణాఫ్రికా అధ్యక్షు లగు హార్డిగాజుగారు సామ్రాజ్యమునుండి లేచిపోయెద మని తరుచుగ బెదరించుచున్నారు. ఇట్టిపరిస్థితులలో సామ్రాజ్యపుభావిపరిణామ మెటులుండునో చెప్ప వీలులేకున్నది.

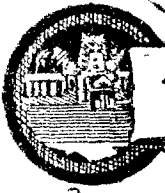
యుద్ధనిర్మచనము

యుద్ధబహిష్కారము విజృంభణకొరకు జేసి డి యుద్ధములకు మాత్రమే వర్తించునటుల గావింపవలెనని ప్రాంతీయ మంత్రి యగు బ్రయండు గారు సూచింపగ, అట్టి భేదము గావించుటకు వీలు లేదనియు, విజృంభణపు యుద్ధములన నెవ్వయో నిర్వచించుటకు సాధ్యపడదనియు, అమెరికా ప్రభుత్వ కార్యదర్శి యగు కెల్లాగుగారు సూచించిరి. కెల్లాగుగారి హేతువాదము సరియని బ్రయండుగారు గుర్తించుచున్నను, బహిష్కారమును ఒక రకపు యుద్ధములకు మాత్రమే వర్తించ జేయవలయు ననియు, లేనియెడల త్వరలో ఒడంబడిక గుదురజాలదనియు, ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. కెల్లాగుగారి రికమీద నేమి చేసెదరో చూడవలయును. శాంతిసంబంధ మగు సిద్ధాంతమును మాత్ర మంగీకరించి ఆచరణలో దీనిని నిష్ఫలము గావించుటకు, పెద్దజాతులవా రెంటుల బ్రయత్నించుచున్నారో, బ్రయండుగారి దృక్పథము తెలుపకనే తెలుపుచున్నది.

నర్ బి. యక్. శర్మగారు

నర్ బి. యక్. శర్మగారు చాల జబ్బుగ నుండుటచే మూడున్నర మాసములు సెలవుదీసికొని రనియు శర్మగారు స్వస్థజేహు లగువరకు రేట్లనలహాసంఘమువారు విచారణ నలుపరనియు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. శర్మగారు అస్వస్థు లయినందుల కెంతయు విచార మగుచున్నది. వీరి ఆరోగ్యము త్వరలో కుదుటబడు నటుల పరమేశ్వరు డనుగ్రహించుగాక!

ఒకసవరణ:—21-1-28 శనివారమునాడు మా వైదిక పత్రికయందు న్యాయస్థానవార్తల దిగువ ప్రచురింపబడిన 'వజ్రముతోత వ్యాజ్యము' అను వ్యాసమునందు ఈడగువ తెలుపబడిన సవరణను చేసి చదువుకొనవలెను. అమల్ నండ్ గారు జలగం సుబ్రహ్మణ్యము నాయుడుగారివద్ద సవరణ వజ్రమును కొనలేదు. మరియు అమల్ నండ్ గారు తనవజ్రమును పోగొట్టుకొనక మునుచే వ్యాజ్యము లేబడిన వజ్రము జలగం సుబ్రహ్మణ్యమునాయుడుగారు కొని గరి మాపత్రికా పాఠకముహూళయులు తెలుసుకొన ప్రార్థితులు.

మదరాసు వార్తలు

బేషధము అభ్యగ్రతగా ప్రయోగించిన వైద్యుడు సస్పెండు చేయబడెను:— గత 17 వ తేదీనాడు జనరలు ఆఫ్ఫీస్ లో మరణించిన కోగికి అభ్యగ్రతగా బేషధము ప్రయోగించినందున డా॥ టి. కె. రామమూర్తి తమ యాభ్యగ్రతమునుండి సస్పెండు చేయబడిరి.

రెడ్ హిల్స్ చిరువు:— 20-1-28 తేదీన వ్యాఖ్యలు 1 గంటకు రెడ్ హిల్స్ చిరువు నీటి మట్టము 41-29 అడుగులుండెను. గత సంవత్సరము యాదినమున 39-97 అడుగులుండెను.

మోటారు ప్రమాదము:— గత శనివారం రాత్రి ఇంజీనీయరు బ్యాంకువద్ద నోక్ కులివాడు, రాయపురం బోవు మన్న మోటారు బస్సుచే అకస్మికముగా త్రొక్కిబడి మరణించెను.

ఎవ్వరు కంపెనీ:— 25-1-28 తేదీ బుధవారం ఉదయం 7.30 గంటలకు చీవాబజారులో 178, 179 నెంబరు గల (పూర్వపు ఆనందభవనం) గృహమువద్ద వైకంఠేసియొక్క నూతనసావన ప్రారంభోత్సవము డి॥ బి॥ జి. నారాయణ స్వామిశాస్త్రి (మద్రాసు కార్పొరేషను అధ్యక్షుడు) గారిచే జరుగబడును.

తిరుపతిజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము:— 27-1-28 తేదీ సాయంకాలం 6 గంటలకు తిరుపతి ఖద్దర స్టోర్స్ వద్ద వైసంఘము సమావేశమగును. జిల్లాయంతటను పాఠశాలల జరుపుటకు యోచనలు, 1928 సం॥ వకు గ్రామకాంగ్రెసు సంఘములు స్థాపించుట, మొదలగు విషయములు ఆలోచింపబడును.

నీలు సత్యాగ్రహ సంఘము:— గత మద్రాసు కోర్టును వారములో జరిగిన నీలు సత్యాగ్రహుల సమావేశములో యాదినవ పట్టణము గల కార్యనిర్వాహక సంఘములు యేర్పరచబడెను.

అధ్యక్షులు:— ఎన్. ఎ. దేవనాయగయ్యగారు.

కార్యదర్శి:— ఆర్. వెంకటప్పగారు.

కోశాధ్యక్షులు:— ఎ. మమరస్వామి శాస్త్రిగారు.

సభ్యులు:— లక్ష్మణస్వామిమొదలి, ఎ.కె. అశ్వామలై ట్లై, త్రివివాసవరయ్యగారు, డి. ఎ.కె. తీర్థగిరిమొదలయారు, ఆర్. రత్నంపిల్లై, హిరాలాలు నెయితు, శ్రీమతి పద్మావతి అమ్మగారు. ప్రచారకులు— వై నియప్పకృష్ణస్వామిమొదలయారు, వెంకటకృష్ణపిల్లై, టి. యశ్. సాహెబు, స్వామి శాస్త్రిశాస్త్రియారు, అబ్దులకరీం సాహెబు, పి. ఎస్. కందస్వామి శాస్త్రియారు, రంగస్వామిరాజుగారు.

25-1-28 తేదీ ఉదయం 9 గంటలకు బ్రిష్టికేసులో ద్వైరాజమొదలవీధి 27 నెంబరు వద్ద నీలు సత్యాగ్రహ కార్యనిర్వాహక సంఘసభ జరుగును.

ఆకిరిపల్లి శ్రీ శోభనాద్రి లక్ష్మీనృసింహస్వామివారి వేదశాస్త్రపాఠశాల వార్షికోత్సవాహ్వానము

స్వస్తి శ్రీ ప్రథమ సం॥ మాఖకు 21 శుక్రవారమునకు పరియగు 27-1-28 మొదలు 29-1-28 వర్యంతము మూడుదినములు ఇరువదొకటవ వార్షికోత్సవము జరుగబడును.

—* కార్యక్రమము. *

27-1-28 సరస్వతీపూజ, మహాదాశర్యచనము, విద్యార్థుల పరీక్షలు, పండితుల యువశ్యాసములు, శ్రీస్వామివారికి తిరుతిథ్యుత్సవము.

28-1-28 విద్యార్థుల పరీక్షలు, పండితులయువ శ్యాసములు, శ్రీస్వామివారికి గరుడోత్సవము.

29-1-28 విద్యార్థుల పరీక్షలు, పండితులయువ శ్యాసములు, వార్షిక నివేదనయున్న, శ్రీ స్వామివారికి రథోత్సవము.

కార్యదర్శి, సూరి మార్కండేయశాస్త్రి.

పదున ఆకిరిపల్లి గ్రామము గన్నవరం రైల్వేస్టేషనుకు 8 మైళ్ళ దూరమున నున్నది.

యంగు యిండియా పార్టీ:— 22-1-28 తేదీ సాయంకాలమున ఆంగ్లనాయక పీఠిలో బ్యూటోరియలు కా లేవనవ్వ కొందరు యువకులు సమావేశమై సెమను బహిష్కారముగూర్చి చర్చించిరి. ఈ సభకు శ్రీయుత ఎ. యస్. పరమరాం ఎం. ఎ. గారధ్యక్షతవహించిరి. ప్రాసెసరు సుబ్బియ్యగారి, టి. ఆర్. శేషకాయగారు గూడ హాజరయ్యుండిరి. సెమనుకమిషనుకు స్వాగతమొసగవలయునని కొందరు చూచించిరి. కాని యానూచన అధికసంఖ్యాకుల యామోదము బడయలేదు. కమిషను బహిష్కారరీత్యానమే అధిక సంఖ్యాకులచే నామోదంపబడెను. “యంగుయిండియా పార్టీ” యను పేర నొక క్రాంతిపార్టీ యేర్పడెను. ఈ పార్టీ యొక్క యుద్ధోదేశము “సెమను బహిష్కారము జయప్రదముగా నివహించుటయు, మాతృదేశము క్షితి పాటుపడుటయు” అని పేర్కొనింపబడెను. ఈపార్టీకి శ్రీయుతులు కె. కె. శర్మ బి. ఏ, కె. వి. చారిగారు కార్యదర్శులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

రాకపోకలు:— ఇంజీనీయరు కి నెర్సే మెడికలు యిన్స్టిట్యూటు కమిటీ ప్రెసిడెంటుగు పర్ వాల్దరువైపునగా రును యితర సభ్యులును శనివారం రాత్రి మద్రాసువిడిచి కూచురువెల్లిరి.

ఆంగ్లనాయకురాలగు జేమ్ కారాబల్ గారు రంగూను నుండి శేటియడయము మద్రాసువచ్చిరి.

ఇద్దరు న్యాయాధ్యక్షుల కోటిశ్వరలగు జాక్వింగు, చార్లసు శేషదనగార్లు ప్రపంచ మంతటను పర్యటనముచేయుచు నేడు మద్రాసువచ్చిరి. శేటిరాత్రి బొంబాయి వెళ్లెదరు.

గా॥ సి. ఎ. ఎస్. సరసింహరాజుగారు శేటిదినమునను గా॥ డా॥ పి. నుబ్బరాయనుగారు నిన్నటి దినమునను మద్రాసుకు తిరిగివచ్చిరి.

గతిరాత్రి మద్రాసువిడిచి ప్రాసెసరు సి. ఎ. రామమూర్తిగారు కలకత్తాకు ఎన్. మాత్స్యకేలుగారు కాలిఫోర్నియాకు వెళ్లిరి.

ప్రిన్సెసు కెమల్ ఎల్ డైకాగారు (ఈజిప్టు) నేడు మద్రాసువచ్చిరి.

డా॥ సి. రామమూర్తిగారు నేడు వచ్చిరి.

వారణాసి మహారాజు

మైసూరు మహారాజుగారి స్వాగతము

మైసూరు, జనవరి 21:—వారణాసి మహారాజుగారు సిల్బందీలో శేటిదినం ఉదయం మైసూరుచేరిరి.

మైసూరు మహారాజు, యువరాజు, ఉన్నతోద్యోగులతో వైదమున వచ్చి వారణాసి మహారాజునకు గొప్ప స్వాగతమొసగిరి. నాలుగుగురాలస్థానాలో వీరు రాజభవనమునకు తీసికొనిపోవడిరి. వీరి ఆగమన గౌరవాధమై 15 ఫీరంగుగండ్లు ప్రేల్పబడెను. (ఆ. పే.)

ఫైదీలు తిరుగబడి అధికారి

ముక్కును కోసిరి

ప్రయాగ, జనవరి 21:—అల్లాబాదులో (ప్రయాగలో) మజి యను ప్రదేశముననున్న నెంబలు జెయిలులో ను మారు నూర్గుర ఫైదీలు గత శుక్రవారము మధ్యాహ్నము తిరుగబడిరి.

మధ్యాహ్నం వీ రందరును భోజనానికి వచ్చినప్పుడు వీరికి తిండిపరిగాలేదని సబుగుకొనినట. వీరిని భోజనసమయమందు తనిఖీచేయునట్టి ఓమరుసీయరు వారి సబుగుదలని నోరుమూసి కొండని అడరించెను. అందుమీదట వారందరు కోపాదీక్షితులై అతనిపైకివచ్చి ముక్కుకోసిరి.

ఇంతలోనే అతడు వేసిన కేకలకు యాలలకు జెయిలు నూపరింబెండెంటుగారు పరుగెత్తినవచ్చిరి. వారిని చెదరించి చూచిరిగాని వారు ఊరకొనలేదు. ఇంటి పైకెప్పుగుడనెక్కి పెంకులను రాళ్లను రువ్వవారంభించిరి. అంతట పోలీసువారు తుపాకులను ప్రేల్చిరి.

ఈ దొంగలగుంపు నాయకునికి రొమ్ముమీద గుండు దెబ్బ తగిలి చనిపోయెను. మరీ యొకనికి వెన్నెముకలలో తీవ్రమైన గాయముయ్యెను. ఒక్కగంటసేపులో ఆల్లరిచల్లారెను. తిరిగి వీరందరును వారివారి గదులలో బంధింపబడిరి.

వీరందరును యావజ్జీవము వైదు విధింపబడిన శేకరులే. ఈఆల్లరికి ముఖ్యకారకులైన నాయకులే ఇదివరకు కాశీనగరమందలి జెయిలులోకూడ తిరుగబడియుండిరి.

సెపాకెచ్చెలవల్ల 16 మందికి గాయములు తగిలెను. ఒక్కఁడుమాత్రము మరణించెను. (ప్రీ ప్రెసు)

పోస్టు బంట్లోతుల సంఘము

22-1-28 తేదీ సాయంకాలమున పరమావంధదాసు పోస్టు బంట్లోతుల సంఘము ప్రయోగ ఎల్. రఘునాథగారి యధ్యక్షత క్రింద సమావేశమయ్యెను. శ్రీయుత ఎస్. వరదరాజులు గారు పర్యవేక్షించుచు నిట్లనిరి.

1920 సం. నుండి 1925 సం. వరకు నొక్కసంఘము యుండినపుడు ఎక్కువ యొకమత్తయిండెను. గాని యిప్పుడనేక సంఘములుండుటవలన ఈ యొకమత్తయి చెడుచున్నది. తల్లిసంఘ మగు ఆఖిలభారత సంఘమును బలపరుచుటకు ప్రయత్నములు జరుగవలయును. రాబోవు బడ్జెటుసమావేశము వహిపించుచున్నది. గనుక ప్రవాస కమిటీవారు మనదుఃఖములతోలగించినట్లుగా మన విషయినిండియే ఆవరమను ప్రయత్నములను సలుపవలయును. ఈయుద్దేశముతోనే మొన్నటిదినమున స్థాండింగు ప్రవాస కమిటీవారికి యాక్రిందిలివాత్త పంపబడియున్నది.

“పోస్టుల నూపరింబెండెంటుకు, పోస్టుమార్టర్స్, పోస్టునెక్ట్స్, గుమాస్తాలకు, స్టార్టర్లకును వేతనములు వృద్ధిచేయు బడినవి. పోస్టుబంట్లోతుల నానావిధకర్తయ్యలు ప్రభుత్వమువారికి తెలిసియున్నప్పటికిని, గతసంవత్సరము ప్రభుత్వమువారు వాగ్దానమిచ్చియుండినప్పటికిని, వీరి వేతనములు వృద్ధి గావింపబడలేదు. ఈ సంవత్సరపు బడ్జెటునందు గూడ వీరి వేతనాభివృద్ధికి యోచనగావింపబడదని వదంతిగానున్నందున, వీరి హృదయములలో నెక్కువ యాభంగము కలుగుచున్నది. కాబట్టి వీరివ్యాయమును కోర్కెలవిషయమై వెంటనే పునరాలోచన గావించి, 1928 సం. జనవరినుండి వీరివేతనముల వర్ధిల్పించిచేసి, వీరి హృదయవేదనచల్లార్చి, బ్రటిషువారు వ్యాధిమోసగిల్పెదరు గాక యని ప్రార్థించుమన్నాము.”

సభలో మరికొందరుగూడ సుపన్యసించిరి. కొందరు పోస్టుబంట్లోతులు సంఘమును విడిచి గుమాస్తాల సంఘముతో చేరినందుకు ఆటివారిని నిరసించుచు నొక తీర్మానము చేయబడినది. పిమ్మట ఆధ్యక్షునకు వందనములతో సభ ముగిసెను.

వైస్రాయిగారు జమ్మమసీదు సందర్శించుట

మహమ్మదీయులను వలలో వేసికొనుటకే

డిల్లీ, 21:—వైస్రాయిగారు జమ్మమసీదునకు వచ్చుటనుగూర్చి అనేక వ్యాఖ్యలు బయలుపడెచున్నవి. స్వార్థభాముని ప్రతినిధి జమ్మమసీదునకు ప్రారవసమయమున అందులో నున్న క్రవారము నాడు విచ్చుటలో యేదో ముఖ్యోద్దేశము ఉండవచ్చును. మహమ్మదీయజాతీయవాదు లనుకొనుచున్నాడు ఒక మహమ్మదీయ ప్రముఖుని సందర్శింప యిట్లు చెలిపిరి. మహమ్మదీయులను సెమను కమిషనుబహిష్కారమునుండి తప్పించుటకే యిది చలపెట్టిరి. వైస్రాయిగారు మసీదుమాడవలెనని నిరుపల్ల యేమి జేయుచున్నారో శుక్రవారమునాడే రోజు రావలెన? ఇతిరచనములంగు రారాదా? బ్రిటిషువారి వలలో జిక్కుకొని వైస్రాయిగారి తీవ్రమటలకు మోసపోయి జేతగోళవమును గోల్పోరాదని మహమ్మదీయులను హెచ్చరించుచున్నాను. (ప్రీ ప్రెసు)

నైమను బహిష్కార ప్రచారక సంఘము

300 వాలంటీర్లు కావలెను.

ఫిబ్రవరి 3-వ తేదీనాటి పాఠశాలము సందర్శనను పని చేయుటకు 300 వాలంటీర్లు కావలెను. వాలంటీర్లు కాదలచువారు పోస్టుద్వారాగాని మఖామఖిగాగాని యాక్రింది చిరునామాకు ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను పంపవలయును. కార్యదర్శి సెమనుబహిష్కార ప్రచారకసంఘము, మహాజన సభామందిరము, మాంటుకోడ్డు, మద్రాసు. ఈ సంఘమువారు రాబోవు మంగళవారమునాటినుండి ప్రతిదినము సాయంత్రం 5 గంటలకు మహాజనసభామందిరమువద్ద సమావేశమగుచుందురు.

నైమను బహిష్కారబహిరంగ సభ

ఫిబ్రవరి 3-వ తేదీనాడు జరుగబోవు పాఠశాలము సందర్శనను 24-1-28 తేదీ మంగళవారం సాయంకాలం 6 గంటలకు ఆర్మీనియను విధిలో కచ్చా లేవ్వర కోనెల కెడురునా నొక బహిరంగసభ జరుగును.

జస్తిసువారు బహిష్కారము నంగీకరించుట

స్వరాజ్యవిధాన నిర్మాణమునందు పాల్గొందురు
మదరాసు, జన 22:—నేడు జస్టిసు పక్షమువారి
చర్యచేయనందు యీ దిగువ తీర్మాన ముమోదించబడినది.

“రాజకీయములను గూర్చిన ప్రభుత్వప్రకటనయందు
శాసనసభోపసంఘముల ప్రతిపత్తినిగూర్చిగాని, పనులనుగూర్చి
గాని యెటువంటివి, కమిషను నిర్ణయముల రూపము నిరవర
ములందు శాసనసభోపసంఘములకు గూడ తమ ఆధికార
మొసంగుదు ఆధికారవర్గమువారు తేలిక ప్రకటన గావించు
వరకు డిక్షియింపబడిన లిఖిత పెడరేఖనువారును, కాన్సిలు
పార్టీ వారును రాయబలకమిషనువారి కెట్టి సహాయమును
చేయరాదు.”

“కమిషను నిర్ణయముల రూపము.....వేరొక
ప్రకటన గావించువరకు” అన్న వాక్యము తీసివేయవలె నని
ఒకసవరణ ప్రతిపాదించబడినది. చాలనేపు యర్పించబడిన పిదప
ఒక్క డిక్షి అధిక ముందులే సహాగ పడిపోయెను.

స్వరాజ్య నిర్మాణముగూర్చిన రెండవతీర్మానము యీ
దిగువతీరి నామోదించబడినది.

“భారతదేశ రాజకీయాభివృద్ధికొరకు ఒక రాజ్యాంగ
విధానము చిత్తుమనాయుదా తయారైతేయిటు కితర రాజకీయ
పక్ష ప్రతినిధులకు కలిసి పరిశీలించుట యీ పక్షప్రతి
నిధులను గూడ పంపుటకు యీ పక్షమువారు అధ్యక్షున కధికార
మొసంగుదున్నారు. అట్లు తయారగు చిత్తువిధానము వక్షి
యింపబడినది లిఖిత పెడరేఖను మహాసభవారి ఆమోదమున
కై పంపవలెను.”

ద్రావీడవేదలలో ఆంధ్ర తెలంగాణ మధ్య
జాతి మత భేదముల తొలగించు విషయముల
పాలోచించుటకు వివిధశాఖలవారిని రేపాక సభలో సమావేశ
మును కావ్వలించిరి తెలియుచున్నది.

సైమును కమిషనుకు సహాయము చేయవలెనని తీర్మా
నింప సర్ కె. వి. రెడ్డి వాయుడుగారు, డా. సి. నరేశముద
ల్యురగారు యత్నించిరి. కాని విఫలమగుటచే సభనుండి లేచి
యెడలిపోయిరి

మంత్రి వర్గమువారు సైమును కమిషను

సుబ్బారాయనుగారు మధ్యరాష్ట్రముల
మంత్రుల ననుసరింతు ననుట

స్వరాజ్యపక్షమువారిని చేరబెలుచుట

మదరాసు, జనవరి 22:—సైమును కమిషను విషయమున
మంత్రుల పక్షమునందలి సభ్యులు ఎవరియిష్టము వచ్చునట్లు వా
రు టిటుకేయవచ్చునని స్వాతంత్ర్య విచ్చుచు నాడు సాయం
కాలము పార్టీ సభయందు తీర్మానించిరి.

తీర్మానానంతరము సభలో నొకరు ప్రశ్నింపగా డా॥
వే. ముచ్చారాయను ప్రధానమంత్రిగారు తాను మధ్యరాష్ట్రముల
మంత్రుల ననుసరింతుననియు, శాసనసభలో అధిక సంఖ్యా
త్వము మైమునుకమిషను బహిష్కారమును తీర్మానించినచో తా
నుగూడ అందుకంగీకరింతుననియు జెప్పిరి.

నేడు రాత్రి 10 గంటలకు యీదిగువతీరి సంభాషణలు
జరుగుచుండెను. ఇండిపెండెంటుపక్షములోని ముఖ్యులు కొం
దరు స్వరాజ్యపక్షమువారికి యిరుపక్షములవారు కలిసి బహి
ష్కారమును గూర్చి ప్రభుత్వమువారికి అంత్య సందేశమును
పంపవలెనని నూచించిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారు విశ్వాసరాహిత్య
తీర్మానము గూర్చి పూర్ణప్రయాస బడరాదనిరి.

స్వరాజ్యపక్షమువారు యీ సూచన నంగీకరించినచో
నొప్పూర్పు జరుగును. కాని సైమును కమిషను బహిష్కారము
కాంగ్రెసు కార్యక్రమములలో ముఖ్యాంశమే అయినను కాం
గ్రెసు సభ్యులు వర్గింపకమిటి అనుమతి లేనది సభలకు పోరా
దని కావించినందున సభలకు పోవాలని కొందరుకొనుచున్నా
రు. ఈ విషయమున వర్గింపకమిటివారి అనుమతి కోరినను,
ప్రభుత్వమువారు ప్రతిపాదించుచు యత్నముల నడగొట్టుటకే
పోవలెనని కాంగ్రెసు కావించినందున వర్గింపకమిటివారు
గూడ అనుమతి నొసంగవలసిన ఒకవాదము గలదు. కావున
సైమును కమిషను బలపరచుచు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానము
ప్రతిపాదించినపుడే కాంగ్రెసువారు శాసనసభలో ప్రవేశప
ఱుకొనుట తమన్న నడవలెనని వారిలో ముఖ్యులనుచున్నా
రు. ఇట్లేలు మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభ ననుసరింప దలంచిరి
కాని యీ చర్యను కాంగ్రెసు వర్గింపక మిటి యెంతవరకు
ఆమోదించునో తెలియదు. (ఆ. ప్రె.)

మంత్రులవై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము

స్వరాజ్యపక్షమువారి సభ

మదరాసు, 22:—నేడు మధ్యరాష్ట్రము కాంగ్రెసు కాన్సి
లుపక్షమువారు సమావేశమయి నాలుగు గంటకాలము చర్చించి
న పిదప శాసనసభలో ప్రవేశించుట లేదాయను విషయ
ము ముగిసాడు నిర్ణయించుటకు నిశ్చయించిరి. సభ ర హా స్వ
ముగ జరిగెను. ప్రస్తుతి వం తివర్గమునందు విశ్వాసరాహిత్య
తీర్మానమును యీ పక్ష నాయకులు కొందరు రానున్న సభలో
ప్రతిపాదించునన్నారు.

రేపు మరల ఉదయం 10 గంటలకు శాసనసభలో తమ
నాయకుని గవియందు సమావేశమయి, జస్టిసుపక్షము వా
రు, ఇండిపెండెంటు ఎన్నికసభ్యులతో కొందరిసహాయమును
సంపాదించ యత్నించి, తమ తీర్మానముగొనుచున్న చర్యము
చిక్కినచో రేపు శాసనసభలో ప్రవేశించి విశ్వాసరాహిత్య
తీర్మానము ప్రతిపాదించ అనుమతిగోరి అనుమతిబడిన పంబునే
సభాకార్యక్రమమునందు పాల్గొనక తిరిగి వచ్చెదరు. తన
సంఖ్య తమ పక్షములేనున్నచో సభక బోక నిలిచియుండి
ఏనాడు తగినసంఖ్యచేయవలసిన చర్యమును ఆనాడు బోవుట
కు దలపెట్టిరి తెలియుచున్నది.

క్రింద సంవర్గమునకు స్వరాజ్యపక్ష నాయకుని
ఎన్నికగూడ కేరేజరును.

సైమును కమిషను బహిష్కారము

రాఘవేంద్రరావుగారు ననుష్ఠించుట

యావద్భారత దేశమునందు సంచలనము

నాగపూరు, జనవరి 22:—మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభలో
ఆమోదించబడిన సైమునుకమిషను బహిష్కార తీర్మానము గూ
ర్చి హితవాద పత్రికాప్రతినిధి రాఘవేంద్రరావుగారి రాఘవేం
ద్రరావుగారు (ప్రధానమంత్రి శాసనసభ) శాసనసభవారి వర్య
చాల శాస్త్రయుగమునందలి జెప్పిరి. ఇండియాకు రాజ్యాంగ
విధానము నిర్ణయించుటలో ప్రజలకు గల హక్కు నిరాకరించి
నంతకాలము మన మిరిగిగనే జేయవలెను. నేను ఉద్యోగి
శ్యాను యితరత్రగుడ దీని ననుసరించియే పనిజేయుచున్నా
ననిరి.

బీహారు శాసనసభ

పాట్నా, జనవరి 20:—బీహారు శాసనసభ జేరినది

సమావేశమయ్యెను. ఛోటానాగపూరు లెనన్స్ ఆమెండుమెంటు
బిల్లును పరిశీలించ సెలవుకమిటిని నియమింపవలయునని ప్రభు
త్వసభ్యుడు పాదించెను. గవలను అభివృద్ధిపరచుటకై వ్యవ
సాయదారులవద్దనున్న భూమిని అవసరమైనప్పుడు తీసికొని
గవల యజమానుల స్వాధీనమొనర్చు ఈబిల్లు అనకాకము కలగ
జేయుచున్నది. రాష్ట్రమున గినుంపరిశ్రమ అభివృద్ధిచెందు
చున్నదనియు, అందుచే వ్యవసాయదారులభూమిని రాష్ట్రము
లాభముకొరకు గవలయజ్ఞమానుల కిచ్చుట అవసరమని ప్రభుత్వ
సభ్యుడు చెప్పెను. ఈబిల్లువల్ల రాష్ట్రపువ్యవసాయాభివృద్ధికి
అభ్యంతరము కలుగును. కాన స్వరాజ్యపక్షపు సభ్యులందరు
సభకువచ్చి బిల్లును ఆక్షేపించిరి. దీర్ఘ మగు చర్చజరిగిన పిమ్మట
బిల్లును పరిశీలించ సెలవుకమిటిని నియమింపవలయునను ఉప
పాదనముపై వోట్లు వుచ్చుకోబడెను. అనుకూలముగ 42 మంది
ప్రతిపక్షముగ 36 మంది సమ్మతుల నొసగిరి. సెలవుకమిటి
నియమింపబడినది.

అంతటితో సభ ఆపుదల చేయబడినది. (ప్రెస్)

బందరు హిందూకళాశాల నిధి

శ్రీ దేశోద్ధారక క. నాగేశ్వరరావుగారు

వెయ్యిరూప్యములు విరాళ మొసగుట.

బందరు, జనవరి 22:—శ్రీయుత క. నాగేశ్వరరావు
పంతులుగారు బందరు హిందూకళాశాలనిధికి వెయ్యిరూప్య
ముల విరాళ మొసగిరి.

ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల

బందరు, జనవరి 22:—ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల సంస్థా
పకు నివృత్తము ఈ నెల 27 వ తేది జరుగును.

(ప్రెస్)

కర్నూలు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 228 of 1927.

వాది:—మార్వాడీ మన్నిలాలు.

రెస్.

ప్రతివాదులు:—(1) కే. వెంకటాచల, (2) కే.
లక్ష్మణ రావు, (3) కే. వైద్యరావు, (4) మంచాలాలు.

ఈ నెంబరులోని వాదకీర్తి 4 ప్రతివాదికిన్ని యీ
నెంబరులోని 1 మొదలు 8 ప్రతివాదులన్ని ప్రాంబరి
నోటు బాకిగాను వాది దావా వాఖ్య చేసివున్నాడు.
ఇందుకు ఆక్షేపణ చేయువాడు 1-2-1928 తేదికి వై కోర్టులో
పాజగు ఆయి తెల్పుకోవలసివది.

ఏ. మాధవరావు,

20-1-1928.

వాదకీలు.

బంగారు వెండివగైరా ఏలంనోటిను

తిరుమల తిరుపతివగయిరా దేవస్థానములలో
1927 వ సం॥ నవంబరునెల మొదలు 1927 వ సం॥
డిశంబరునెల వరకు వచ్చిన బంగారు వగైరావస్తువు
లు యీదిగువ కనువరచినవాటిని 1928 వ సం॥
జనవరినెల 30 వ తేది సోమవారం నగలు 12 ముం
టలు మొదలు తిరుపతి దేవస్థానం ఖజానావద్ద ఆ
దినమున్ను తరువాత యేలం పూర్తి అయ్యేవరకు
ప్రతిదినము అదేవేళకు ప్రారంభించి యేలంవేయ
బడును. యేలంలో నవాలుచేయకోరువాడు దేవ
స్థానం కచ్చేరిలో ముందుగా రూ 100-0-0 యూ
ధరావత్తుకట్టి యేలంలో నవాలు చేయవలసివది.

యేలములో నవాలు ఖాయపరచబడిన విష
యమునుగురించి శ్రీవిచారణ కర్తలువారి మంజూరు
పుత్తరపు సాదరైనతేది లాగాయతు 30 దినము
లలోపల నవాలు మొత్తమును చెల్లించి లాట్టును
పుచ్చుకోవలయును. అట్లు వాయిదాలోపల తీసు
కొననియెడల వాయిదా మీరిన తేది లాగాయతు 30
దినములవరకు న॥ లాట్టును, అమానత్తులోవుంచక
మగును. అట్టి రోజులకు దినం 1-కి లాట్టు 1-కి
రూ 2 యలు రెండురూపాయలు బాడుగ చెల్లించి
లాట్టు పుచ్చుకోవలయును. అందుకు తప్పినయెడల
న॥ లాట్టును మరుయేలం వేయించి అందుచే దేవ
స్థానమునకు కలిగేనష్టమును క్రమప్రకారం అనంత
నవాలుదారు వద్దనుంచి వసూలు చేయబడును.
పూర్తి అయిన నగలు కోరినపక్షమున వేరగా
ఏలం వేయబడును.

- (1) బంగారు ధపా 1-కి 30 తు॥వంతున 794
- (2) బంగారు నాణ్యములు లాట్టుగా రకములు 4
- (3) వెండి ధపాకు వంతున 1000 తు॥ 4884
- (4) వెండినాణ్యములు లాట్టుగా రకములు 3
- (5) హాలీరూపాయలు రు॥ 2094
- (6) తేగడరూపాయలు ధపాకు 1000వం॥ రూ 1411
- (7) తేగడపైసాలు వకలాట్టుగా రూ 164
- (8) తాంబ్రము ఒకలాట్టుగా శేర్లు 46
- (9) రాగివగైరా పాత్రలు వకలాట్టుగా శేర్లు 194
- (10) వస్త్రములు వగైరాలు
- (11) కర్పూరమువగైరా జినిజి చిల్లరసామానులు

దేవస్థానం ఆఫీసు } సం. శ్రీ మహాంజు
తెలపతి 19-1-28 } ప్రయాగదాశిజీవాలు
2014 } విచారణకర్తలువాడు.

విదేశవార్తలు

లండనులో మాజీ బిహారు మహారాణి గుడ్డము ఒకరైతు గుడ్డమువీధిపై క్రిందబడుటచే దెబ్బలు తగిలెనుగాని ఎముకలు విరుగలేదట. వైద్యులు చికిత్స చేయుచున్నారు.

మార్చి రెండవతేదీన మేరీ రాజామార్తె బ్యాసిన్ ప్రభువు ఈజిప్టుకు బయలుదేరెదరు.

శ్రీ శ్రీ నేడుగారు

మహాత్మాగాంధీ ఆశ్రమమున ప్రస్తుతము శిష్యురాలగ నున్న నేడు కన్య తండ్రి షర్ జాజీ నేడుగారు చనిపాయెనని ఈవినింగు న్యూస్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది. చమరు కలవలో ఇతడు క్రమామయము.

అంగ్లా పెరిషియా చమరుకంపెనీ డైరెక్టరుగ నుండెను. పూర్వము ఈ కంపెనీలో షర్జనే నాధిపతిగ నుండెను.

గ్రేటు బ్రిటనులో 15 లక్షల కుటుంబములు సంతానము లేకున్నవి

(బీము సర్వీసు)

లండన్ జనవరి 21:—పక్కాచే ఎక్స్ పెన్ పత్రిక ఇట్లు రెబుపుచున్నది:—

గ్రేటు బ్రిటనులో అధమము 15 లక్షల కుటుంబములకు సంతానము లేదు. ఇందులో సగము వంతు సంతాననిరోధక సాధనమును వ్రారంభించుటచే సంతానము లేకున్నారు.

యూరపులో ఇంత తక్కువ జననములు లేవట. ఇదే ప్రకారము సాగుచో ఆయిదు సంవత్సరములలో జనసంఖ్య తగ్గిపోవును. పనివాండు తక్కువగుదురు. ఉత్పత్తి ఇంకను తగ్గును.

తీవన వ్యయము దుర్గరముగ నుండుటచే ఇంగ్లండులో దంపతులు పిల్లలను కనకుండ సంతాననిరోధక సాధనము నవలంబించుచున్నారు. పిల్లలు గావలెనని కోరిక యున్నను ఖర్చుకు భయపడి ఇట్లు చేయుచున్నారట.

1920 నండి జననములు తగ్గుటచే జనసంఖ్య తగ్గుచున్నది. 1928 లో 1000 కి 25 గురు, తగ్గి 8. 1927 లో 1101 కి 17 గురు తగ్గిరి. ప్రతివందవేరము సాలు 1 కి వేయి 1 కి 7 గురు తగ్గుచున్నారట.

అమానుల్లా రాజదంపతులు

ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారి అఖండస్వాగతము

(బీము సర్వీస్)

ప్యారిస్, జనవరి 21:—ప్యారిసులో బుధవారము అమానుల్లా దంపతులు ప్రవేశించెదరు. వీరికి అఖండవైభవములో స్వాగతమొసగుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. ప్రాచ్య దేశరాజుల విమలము సేవోలియును పరికిరెట్లును, మేరీ ఏంటియన్ డ్రెస్సును రాణిపదక టింటిని అమానుల్లా రాజదంపతులకు ఇచ్చుట ఇదే ప్రథమముట.

మసూలు చమురు

(బీము సర్వీసు)

తూములను సిరియానుండి ఆల్జీరియానుండి వేయవలెనని ఫ్రెంచివారు బ్రిటిషువారు పెరిషియన్ గల్ఫ్ లేక పెయిపానుండి గొంపోవలెననుచున్నారు. ఫ్రాంసుకు బ్రిటిషు ఆధికారములేకంపవలెనని యున్నది.

ఆపను అమీరు

(బీము సర్వీసు)

లండన్, జనవరి 21:—జర్మనీగూడ అమానుల్లారాజు గారికి అఖండస్వాగత మొసగుటకు ప్రయత్నించుచున్నది. తగిన బహు డెర్బాటుచేయుచున్నారు. వయసు మీరటచే శ్రమ గా నుండునను కారణముచే హిండి బర్దగా రీయత్నములో పాల్గొనరట. ఆఫ్ నీస్తాను ఆధికారికాభివృద్ధికి అమానుల్లాగారు గొప్పపాత్రులైయున్నారట.

నైమక కమిషను

ప్రబలముగు అసంతృప్తి నెదుర్కొనును

(బీము సర్వీసు)

లండన్, జనవరి 21:—నైమక కమిషను ఇండియాలో గొప్ప అసంతృప్తి నెదుర్కొనును. ముసల్మానులు, అంగ్లేయులే సహకారమొనర్చెదరు. బహిష్కరణము చాలతీవ్రముగ నుండునని అంగ్లే ఇండియనులు భయపడుచున్నారు. అబ్దుల్ గు ఫత్రికావీలేఖరి బొంబయినుండి వ్రాయుచున్నాడు.

ఇంగ్లండులో భారతవిద్యార్థులపట్ల పోలీసువారు ప్రతి కూలముగ ప్రవర్తించుచున్నారట.

బ్రిటనులో నున్న భారతపనివాండ్ల నివాసములను, పేర్లను కనగొనుటకు స్కాట్లండు యార్డు పోలీసువారు ఇంగ్లండులో నున్న వర్తకసంఘప్రతినిధులను గనుగొనుచున్నారు.

కూచి బిహారు మహారాణికి దాక్టరు నిక్సను మెట్రిక్ మవుప్రేగారు చికిత్స చేయుచున్నారు. ఆమెసంగతి భయముగానే యున్నది.

ప్యాంగుహే నైనిక శాసనము

(బీము సర్వీసు)

లండన్, జనవరి 21:—ప్యాంగుహే నైనిక శాసనమును ప్రకటించిరి. 37 కమ్యూనిస్టులు అరెస్టు అయిరి. విచారణ లేక ఉరిదీసిరి. దీనివలన కమ్యూనిస్టు తిరుగుబాటు గట్టువని భయపడుచున్నారు. దీనిని ఊహించియే నైనిక శాసనమును ప్రకటించిరట. ఈపనులకు లూచి క్యాంటను ప్రజలు భయకంపితులగుచున్నారు. డక్షిణాఫ్రికాలో చీనా కార్మికులకు ముఖ్యము కార్మికసంఘములను పూర్తిగ అణగదొక్కిరి.

కరోలు రాజామరుని స్వదేశమునకు రానీయవలెనని యు సింహాసనము నీయవలెననియూ, అతనివత్తుమున 29 తేదిరి సభలు జరుగును.

ఇచివాకాలో ఉపైనవచ్చి ఇంటికప్పు తుడిచిపెట్టుకో పోయెను. 4 గురు విద్యార్థులు చనిపాయిరి.

రెజనాడ, జనవరి 28:—రెజనాడయందలి దివ్యజ్ఞానము జయవారి అహ్వనముపై ఈ నెల 28 వ తేది బార్నిఅరండేలుగారు రెజనాడుకు వెళ్లుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

ది మాడరన్ హిందూ మోటల్

53, జనరల్ పీటర్స్ రోడ్డు

మోంట్ రోడ్డు, మదరాసు.

ఇండియాలో హిందువులకు సకల విధములైన సౌకర్యముల నివ్వగల హోటల్.

మిక్కిలి జౌన్నత్యమైనటువంటి పట్టణభాగమందు అమర్చబడెను.

మద్రాసు క్లబ్ నకు ఎదుట, ట్రామ్ లైను బస్ లైనునకు ప్రక్కన కొత్త అమరకములు గలిగినట్టియు, వ్యక్తులకుగాని కుటుంబముతో వచ్చువారలకుగాని ప్రత్యేకముగా గదులమర్చి యివ్వబడును.

టెలిఫోను నెం.

3325

టెలిగ్రాం.

'మాడరన్ హోటల్'

పోస్టుబాక్సు నెం.

381

యేరకము నగయైనను యెంతనెజులో కావలసినను మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి!

నవరంబుగారు, సీమవెండి, పుష్కరాగములు, కెంపులు, సీమకమలములు, పచ్చలు, వైడూర్యములు మొదలగు వాటితో తయారు చేయబడిన నగలు వారివారి అంతస్తునకు తగినవి మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి. మరియు పలురకముల అందమైన వెండిసామానులకూడ గలవు. హాజరులో లేనివి ఆర్డరిచ్చిన సకాలమున తయారుచేసి పంపబడును.

కోటా. మునిరత్నంశెట్టి అండు నన్ను, నగలవర్తకులు,

217, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

యువజనసమాజము - రాయవేట

ది 21-1-28 తేదీ సాయంత్రము 5-30 గంటలకు కా
ర్పేషనువారి బాలికా పాఠశాల రాయవేటయందు యువజన
సమాజమువారి వార్షికోత్సవము జరుపబడెను. శ్రీమంతు డా॥
లక్ష్మీపతిగారు, డి॥ బి॥ పరదరాజులు వార్యులుగా, డా.
కజన్నగారు, జయలక్ష్మి అమ్మగారు మొదలగు ప్రముఖు
లు పాల్గొనిరి. శ్రీమంతు సర్ ఎ. పి. పాత్రో
గారు అధ్యక్షత వహించియుండిరి.

దైవప్రార్థనతో సభ మొదలిడెను. అగ్రాసవాధిపతి
గారు సమాజముచేయు కృషికి చాల ప్రస్తుతియును జేసినచే
యవలసిని యువకలందరు శరీరపరిశ్రమయొక్క ముఖ్యుపద
ము గుర్తించగలవనియు, శరీరకౌశల్యంతోపాటు యువకుడు
మానసికాభివృద్ధిని తోడ్పడవలెననియు హెచ్చరించిరి. ఈరెం
డువిధములుగా నభివృద్ధియైనతేగాని యెవరికిని సత్ప్రవర్తన
అలవడుట దుర్లభము. సత్ప్రవర్తనయే ప్రతిగానికీ గల బాధ్యత
తెలిసికొనగలము. ప్రతివాడును తన ప్రక్కవానికి యే విధ
ముగ తోడ్పడగలగా అది అలోచించుచుండుట మంచివానికి
లక్షణము-సత్ప్రవర్తనలననే ఇట్టి బాధ్యత గుర్తించగలము
గాన విద్యార్థి అవసరముచే ఇట్టి ముగుణమును తెలిసికొనుటకు
అందరకు పాటుపడవలసినదని హెచ్చరించిరి.

తరువాత కార్యదర్శిగారు సమాజముయొక్క అదృష్టము
లను తెలియజేసి ఈ సంవత్సరమునందు వారు
వివిధమార్గములయందు కావించిన కృషిని తెలిపిరి. ఈ
సమాజమువారు ఉచిత ప్రారంభవిద్య విధిగా జేయుటకై
కొన్ని నైటుస్కూళ్లను స్థాపించి నీవలస విద్య చేర్చియు
యండిరియు, ప్రజల అభివృద్ధికొరకు రీడింగ్ రూములను యేర్ప
రచి వార్తాపత్రికల తెప్పించుచున్నారనియు, బ్యాంకు క్రెడిట్
లను కొన్ని నెలకొల్పి సమీప శరీరదౌర్భాగ్యుల అభివృద్ధి చేయు
చున్నారనియు, సభ్యులయందు సోదరప్రేమజనింపటకై కొన్ని
విందుల గావించిరియు, సభ్యులు మంచి ఉపన్యాసకులగుటకు
కొన్ని సాధారణపథల జరిపించిరియు తెప్పిరి.

డా॥ కజన్నగారు సమాజమువారి కృషికి చాలసంతసిం
చి ధన్యతలను కనుక కేంద్రక దైర్ఘ్యముతో నిట్టి ఉపయోగకర
మగు పనిని జరుపుచుండుటవలన నీ సమాజము కాశ్యేతముంకిల్లి
గడించగలడని. నిర్బంధ ప్రారంభించిత విద్య నీలవల నిచ్చుట
రాత్రి పాఠశాలయందే బాగుగ జరుగగల దనిరి.

మనుజులలో చాలమందికి విద్యాభ్యాసమున్ను జీవయాత్ర
యందు తీర్పులగుటలేదు. ఆ రవి చూడకొందరు అతి
తేలిగి నుండుట యందుల కొకకా కణమునిచెప్ప
వచ్చును. వారికివారు తమ గొప్పవారని భావించి తమరు ఇత
రులకంటె చేయవలసిన కర్తవ్యము మరచిపోవుదురు. కానిప్ర
తివాడును భగవద్భక్తికిగల ఆత్మార్థము కావించి ఇతరలకార
కు పాటుపడి తక్కువలాభము, సిరి, సంపద, స్థితిగలవారి ను
దగ్గరింపట నిజమైన మానవధర్మము. యువజన ఉద్యమమున్న
తన్ను మరచిపోయి ఇతరలకు పాటుపడుటయే, యువజన సమా
జమువారు ఈ రహస్యమును గుర్తించి ఇతరల సద్ధరించుటకై
భద్రకంఠములై కృషిచేయుట కడుంగడు ప్రశంసనీయ మనిరి.
ధనలోభమున్న పనిని జయప్రదముగ నిష్కడు కొనసాగించలేక
పోయినను భవిష్యత్తునందు కాశ్యేతీరి కలుగగలదని ఉద్ఘో
షించిరి.

శ్రీమతి జయలక్ష్మి అమ్మగారు బాలికల బహుమ
తులొసంగిరి. సభాపతికిని ప్రేక్షకులకును వందనముతో సభ
ముగిసెను.

FREE
"Good Health & Dental Welfare"
"కడిగినపల్లు కదలదు, తోమినపల్లు
తొలగదు."

Apply to:-
Dr. H. Venkata Rao, L.M. & S.
కొంతకాలము జనరల్ ఆసుపత్రిలో
దంత వైద్యనిపుణులైనవారు.
250, చై నాబాబాబోడ్డు, పుష్పాలగడి పోలీస్ స్టేషనుకు
4246 ఎదురు, మదరాసు.

శ్రీ గోదావరి ఆంధ్ర సమాజము

కరప (కాకినాడతాలూకా)

ఈసమాజ మండ్ర విద్యార్థులయందు నిర్దుష్టమగు నాం
ధ్రసంఘ రచనాకాలము నభివృద్ధిచేయుటకు మదరాసునున్న గు
యానిదాండ్రమండలముల యందలి కళాశాలలు, ఉన్నత గా
కళాలలు, జాతీయవిద్యాలయములు, కాస్త్ర పాఠశాలలు ము
న్నగు విద్యాసంస్థలందు విద్యనభ్యసించు విద్యార్థులెల్లరకొరకు
సావించబడినది. దరఖాస్తువారు నిర్దుష్టమగు నాంధ్రభాషకు
నిత్యవిషయములై వ్యాసములైనానీ తమ యాంధ్రోపాధ్య
యులచేతగాని, ప్రధానోపాధ్యాయులచేతగాని వ్యాసములకు
దను సంతకముచేయించి పంపవలెను. వ్యాసములు పరిక్షణముగ
నుండవలెను. వ్యాసములు పంకితులచేత విమర్శించబడును. పం
పినవ్యాసములు దరఖాస్తులు తిరిగి పంపబడవు. వ్యాసములకు
లవాధికారము, అవసరోచితముగ మార్పుచేయు సద్ధికారము
సమాజమువారిది.

1. ఈసంవత్సరమునకు పరీక్షావిషయము:- "భారతదేశ
సాంఘికజీవనము" స్వంతవాక్యములతో ముప్పదియర శాతము
విందుకుండునటు లొక వైపున సేనాయనలెను. 2. దరఖాస్తు
లు:- వాల్మీకితాళి తపాలాబిళ్ళలతో 1928 ఫిబ్రవరి
29 వ తేదీతోపున చేరవలెను. 3. వ్యాసము:- 1928 ఫిబ్ర
వరి 5 తీదీతోపున చేరవలెను. 1 వ బహుమానము పెద్ద
కామరూపగల బంగారుపతకము, 2 వ బహుమానము రజితపత
కము, 3 వ బహుమానము గ్రంథవిహితము. మిగిలినవి యి
తరబహుమానములకుడ నొసంగబడును. నూతనికి 59 గుణము
ల కదవకుగ సంపాదించువారి కెల్లరకు యోగ్యతాపత్రముల
నియమము.

ఇదివరలోజరిగిన పరీక్షలయందు బహుమానములను
బడసినవారికొక ప్రథమబహుమానమునకు మాత్రమే
ఉర్దులు, దరఖాస్తులు, వ్యాసములు మొదలగునవి ప్రధానకార్య
దర్శిచే పంపవలయును.

- 1. అభ్యర్థులు:- కొల్ల ను బహుభాషాకాస్త్రీ.
- 2. ప్రధాన కార్యదర్శి:- కంధవిద్యావాచస్పతి ఇత్యాది
వినుకానికి లగు కొల్ల క్యామలకామరాస్త్రీ.
- 3. సలీ కా:- పంకిత. పాక్కలూరి లక్ష్మీవారాయణ
రాస్త్రీ.

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా ప్రచారకులకు విజ్ఞప్తి
డిశంబరు 27 వ తేదీ ఉదయము 10 గంటలకు తాజే
పల్లి గూడెంలో ప్రచారకసంఘ మొకదానిని యాదీగున నియమ
ములతో స్థాపించటకు యోచింపబడును.

నిబంధనలు

- 1. కాంగ్రెసు మెంబరుగా చేరుట.
  - 2. ఖద్దరు కట్టుట.
  - 3. ఏ కాంగ్రెసుసంఘమునకుగాని ఏ ఖాదీ సంఘము
నకుగాని బాధ్యుడుగా నుండు ఉద్యోగమున స్వీకరింపక
మామూలు పథ్యముగా నుండుట.
  - 4. యూనియను తాలూకా జిల్లాబోర్డులలోగాని, దేవా
దాయపు బోర్డులలోగాని శాసనసభలలోగాని, యివిగాక, మరే
వాటిలోగాని గవర్న మెంటువారిచే నామినేటెడ్డు మెంబరు
గా నుండగూడదు.
  - 5. గ్రామపంచాయితీ, యూనియను, తాలూకా జిల్లా
బోర్డులలోగాని దేవాదాయపు బోర్డులలోగాని, శాసనసభలలో
గాని గ్రామపంచాయితీకోర్టు మున్నగువాటియొక్క ఎన్నిక
సానుమలలోపాడ నిబంధనగూడదు.
  - 6. పరపతి సంఘములలో మాత్రము మెంబరుగానుండ
వచ్చునే గాని బాధ్యతగలిగిన ఉద్యోగమును స్వీకరించ
రాదు.
  - 7. రాజకీయ ప్రచారవిషయములలో కాంగ్రెసు పరకా
సంఘములయొక్క తీర్మానములలో జేసిననుపరించి పనిచేయు
నదియు యీ సంఘముయొక్క ఆధికసంఖ్యాకుల తీర్మానాను
సారమే బద్ధుడై ప్రచారము నుండుచుండును.
  - 8. దేశాభివృద్ధికరములగు వివిధ విషయములనుగూర్చిన
కరపతెలులను వివిధా ప్రచురించుచుండుట.
- మ. :- యీసభ తాజేపల్లిగూడెంలో ఎవ్వోట బయరు
నదియు శ్రీయత దాక్తురు నజీరు అహమ్మదుగారిని ఆడిగిన
తెలియగలదు. ఈ నిబంధనలకు లోబడువారే రాష్ట్రాధికులు
యీ జిల్లాలోని కొలదినుండి ఆహ్వానములు పంపబడినవి. ఆ
హ్వానములందరికి పంపలేకపోయినను యీ నియమముల కంగీ
కారముజూపువారు తప్పక రాష్ట్రాధికులు.
- నిడదవోలు వెంకటరావు
శనివారపు సుబ్బారావు

వేలట్ ఆటోస్ట్రాప్తో సునాయాసముగాను, శుభ్రముగాను, మితవ్యయముతోను
తొరముచేసుకొనవచ్చును. స్ట్రాపింగు యంత్రముతో నమర్చబడినది. 2

**"VALET
Auto Strip
Safety Razor"**

"ఒక్క టియే."

వర్తకులందరియొద్దను దొరుకును.

నెం. 99 సెల్ నందు, వేలట్ రేజర్, బ్లేడ్
స్ట్రాప్ మొదలగు ముఖ్యపరికరములన్నియు అమ
ర్చబడినవి.

వెల 1కి రు. 2-12-0

వనోపధిశబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలకలయొక్క 85000 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు అర్థములు కలవు. క్యాలికోరైడు వెల రు. 3-4-0 లు.
భక్తప్రదీపిక" ఇందు సమస్తభజనములకు వుచ్చేసి భక్త్యులుంచేయు యానాని అయ్యున్నవిధానములుగలవు
కు 1-కి రు. 500 కిన్నుకుగల భక్త్యులకుపాడ గలవు. క్యాలికోరైడు వెల రు. 2-0-0

2454-1323 రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

నైమను కమిషను బహిష్కారము హారతాళము

ఆత్మ గౌరవము గల భారతీయుని కర్తవ్య మేమి?

జస్తిను పక్షము బహిష్కారమున కామోదించుట

తిలకు ఘట్టమునందు నాయకుల గంభీరపన్యాసములు

వేలకొలదిజలు సమావేశ మగుట

నైమను కమిషను బహిష్కారమును గూర్చియు, ఫిబ్రవరి 23 తేదీ రాష్ట్రమునందంతటను హారతాళముగావించుటను గూర్చియు ప్రభోధముగావించుటకై నిన్నటి సాయంత్రము చిన్నపురి తిలకు ఘట్టమునందు బ్రహ్మాండమున సభగావించబడెను విదానవేలకపైగా సభకు ప్రజలరెండిరి. శ్రీమంత్ యస్. శ్రీనివాసయ్యగారు సభకార్యదర్శక వహించిరి. కాంగ్రెసు నాయకులు కలెవురు సభయందు పాల్గొనిరి. జస్తినుపక్షమువారు కమిషను బహిష్కారమున కనుకూలముగ తీర్మానించినవారైన సభయందు వెల్లడింపబడినపుడు సభలో హర్షభావములు విన్నవయ్యెను.

శ్రీ యస్. సత్యమూర్తిగారు

శ్రీమంత్ యస్. శ్రీనివాసయ్యగారు సభ కరుణించుట కాలస్యమగుటచే శ్రీ యస్. సత్యమూర్తిగారు సభ కార్యదర్శక వహించి ప్రారంభించుచు నాటనంబడియ, శ్రీ కృష్ణభగవానునికాలమునందీయ, సత్యమునకు జయమును, ఆపత్త్యమున కపజయము నాటిలియించుట శుభవేదననియ, మీరు జాతకాలమునందీయ ఆల్ఫవాచులకై తమ యాత్మగౌరవమును గోల్పోవునట్టి దేశద్రోహులు బయల్పడుచునేయున్నారనియు పల్కిరి. (పిట్టపాల్చీ) ఈ ప్రజాపక్షమునుగూర్చి నిన్నటి దినము వినినవారెవర? రేపు ఎవరు విననన్నార? ఎవ్వరునుండరు. (ఆనమానము, ఆనమానము) భారతదేశమునందు 150 సం॥ల బ్రిటిషు పరిపాలనాకాలము ప్రపంచమునందే దేశమునదిటలేని అసామాన్యమును మరణముల సంఖ్య, దుర్భరగర్భదారిద్ర్యము, కొట్టకొలది ప్రజల క్షుద్రదీనమును గాంచి నవోద్యమగ్రాహిత్య సిద్ధాంతమును నాకగల విశ్వాసము నలించుచుంటున్నామనియున్నది. ఆ వాయువిమానములు, జలాంతర్గాములు, విమానాయుధాలిత మారణాయుధములచేతను, బుసుగు సైనిక శాస్త్రకలశములచేతను సంరక్షింపబడు నియధికార వర్తనతో నేడు ఎదిరి పోరాడగల స్థితిలో లేమని నే నుగిసరింతును. కాని మీరెల్లరకు సమయమునకు తగినట్లు వికమత్త్యమును గలిగి, దేశభక్త్యుత్సాహపూరితులై, బలయతులై, దౌష్ట్యమునెడ భావనమును గన్పరచువారయ్యెదరేని దేశమంతయు కమిషనును బహిష్కరింపబడునని నిశ్చయించి ఇతరుల సమాజేమై యుండుటచే మరుద్రత్వమును మనమొనపజులలో మాంసము, మన ఎముకలలో నెముకలు, మనరక్తములో రక్తమును మనసోదరలే నైమను కమిషనును పోరాడవలెన మొనంగవలయునని సభదేశయించుటను సహింపజాలరా? (ఆనమానము, ఆనమానము) ఆనమానము ఆనమానముని కేకలిడినకేమి ప్రయోజనము? ఆసభయందగల మీన్నే హేతులను, బాధువులను, మిరొగర్చు పని దేశద్రోహము మానదని సచ్చదేవుడు. వికమత్త్యములన మనకు మోక్షముచేయగలను. తద్వహితవలన పరాధీనత స్థితిముగ పాడుకొనను. కావున జాతీయావమానకరమును నిర్దిష్టముల మొదలగునది ఈపురమందు జరుగకుండునట్లు జూచెదరని ప్రార్థించుచున్నాను.

ఈ కమిషనును బహిష్కరించుటకు గల కారణములను పునఃపునః మీకు వివరింపబనిలేదు, మీలో ప్రతియొక్కరును యీ బహిష్కార సందేశమును ప్రజలకు గొంపోయి, బహిష్కారతోద్యమమును జయప్రదముగ నెరవేర్చుట మీ విధియని యు, మహాద్భాగ్యునియు, పరమధర్మమునియు తలంపవలెను. "భారతదేశమును ఖడ్గముతో జయించితిమి. ఖడ్గముతో పాలించితిమి. ఇకముందును అట్టి ఖడ్గముతోడనే పరిపాలింపనున్నాము. స్వరాజ్యాంధోళనయంతయు నిరర్థకవాదము. భారతదేశముయొక్క పరమాధిపతి, యర్హతను మేమే నిర్ణయింతుము" అని బ్రిటిషు భనమదాంధోళ్యము విగ్రహింపబడుచున్నది. ఈ కమిషనును ఆహ్వానించి మన మరణకాసనమును మన చేతులమీదుగ వినుమే ప్రానుకొనరాదు. ప్రస్తుతకాలముందు తన్నొకతన్ను చిన్నుటకు మన మతస్తులమై యుండవచ్చును. కాని తన్నినకాలము ముగ్ధాదుకట్టి హీనజాతి, నిర్మూలినదేశమేందైన నుండగదా? భారతదేశ కార్యదర్శిగ తనవైగల బా

ధ్యతలన్నిటి నికమిదట నైమనుగారి పెబడినపని బక్కెనుపొదుపువున్న, నైమను ఈ కమిషనుతో భోక భారతదేశమునకు రాజప్రతినిధిగ నియమింపబడునని వాక్కును ఆంగ్లేయైందవ వార్తాపత్రికలను మనదేశమందున్న అమానుకులును, అల్పమతులును, ఉన్నతులును వారిని కొందరను మోసగింపజూచుచున్నారు. కాని వారిప్రయత్నము నెడబాటు. 1918 సం॥ రాజప్రతినిధియేగాక మంత్రిగారును భారతదేశసంచార మొనర్చి తత్సలితముగ యొసంగిన దేమి? ద్వంద్వపరిపాలన యని యెదు నీ పరిహాసపాత్రను సంస్కరణములే గదా! కావున రాజోవు రాజప్రతినిధులు, ముందువచ్చు హంతు లింకెంకెంకెంకెముగ నొసంగెదరని యాశించుట ఏనగుమ్రొంగిన నెలకపండునకై యెదురుజూచుట యగును. ఈవిషయము దేశమయొక్క భారతజాతియొక్క ఆత్మగౌరవముతో సంబంధించినది. జయకరుగారు గాని, వానిమిత్రులుగాని తమ విపరీతవాదనలచేతన, పటాతోపములు, ప్రగల్భముచే ప్రజలకు మోసగింపజాలరు. రాజకీయరంగమునందు 15 సం॥ల నాయకులమయోనేటివలె దేశమునందలి వివిధరాజకీయపక్షము లేకీభవించియొండలేదు. ఆఖిలభారత కాంగ్రెసుసభ, ముస్లిములీగు, లిబల్ ఫెడరేషన్, క్రైడుయూనియన్ కాంగ్రెసు, పూనా, బొంబయిపట్టాముల బ్రాహ్మణేతరు లెల్లరును బహిష్కారోద్యమమునందే కీర్తించియున్నారు. చిన్నపురి యందలి జస్తిను పక్షము గూడా బహిష్కారం కనుకూలముగ తీర్మానించుననియు నమ్మెను. స్వతంత్రపక్షమును వారిననుసరించుననియు యాశించుచున్నాను. ఎవరేమిచేసినను, చేయకున్నను పాఠులగు మీరల్లి బహిష్కారోద్యమమును జయప్రదముగ నిర్వహింపగోరుచున్నాను. చిన్నపురి శాసనసభ్యులును మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభ్యులందువలె సభాబహిష్కారమును సాగింపగలరుటకు మీయాశీస్సులను గోరుచున్నాను.

ఫిబ్రవరి 23 తేదీని బజారులు, అంగదులు, ట్రాములు, బస్సులు, జుట్టాలు సర్వమును కట్టివేయవలెను. విద్యార్థులు పాఠశాలలను, వ్యాయాసములు కోర్టులను జనరాము. శ్రీ శ్రీనివాసయ్యగారు తక్షణతనాయకులు చిన్నపురియందు వాదనమును ఉంపజాలగు గావున మీబోంట్లు, శాఖోట్టి భారమును విహించి ఉద్యమమును ఫలవంతము చేయవలయునని యాశించుచున్నాను" అని పల్కిరి.

డాక్టరు అనిబి సెంటుగారు

పార్లమెంటు నలగలేది ఇట్లు మాట్లాడిరి. "మనమందరమును, ఏరాజకీయపక్షమునకు జే దినవారమైనను" ఏయేభిన్నాభిప్రాయములు, విధేనము లిదివరలో మనలో మరకుండియున్నను, కమిషను ఈ దేశమునందుండునంతవరకును మనయంతరములన్నియు సమరద్రోహపవలెను. తమలోతా మెన్నివిధేనములు కలిగియున్నను తమకేత్రపు నెదిరింపవలసి వచ్చినప్పుడు జాతీయంతయు నేకము ఖముగ నిలచి పోరాడునట్టి ఆ మాల్గు మగు ను గుణము ఆంగ్లేయులనుండి మనము నేర్చుకొనవలసియున్నది. కమిషను ఈ దేశమునందగుగిడినదిమొదలు ఈదేశమును వదలువరకును అట్టి వికమత్త్యమును అట్టి నిరసంకల్పమును జూపకుంటేమేని ఈ కమిషనును కనావశ్యకముని ఆంగ్లేయులకు తెలుపజాలము. మనము నే డీబహిష్కారమునను జయప్రదముగ కరవేచ్చునో మరల ఆత్మబలమాసయనందు తిరిగి కమిటీ ఈదేశమునకు రావవరకు లేకుండ జేయవచ్చును. (వినుడు, వినుడు) మనము ప్రస్తుతము సాధించగల మహాత్మ్యముల కెల్లను నిజ ముఖ్యముగ నుండగలదు. బక్కెపాడు ప్రభువు ఈ కమిషనును నిశమించుటలో ఆతడెట్లు తలపెట్టినను మనకు మహాకార మున్నవారనియే జెప్పవలెను. ఈ బహిష్కారోద్యమమును జనింపజేసినందులకై వారికి మనము కృతజ్ఞులము. (నవ్వు) భారతీయులు కమిషనును బహిష్కరింపజాలరు. ఎట్లు బహిష్కరింతురో మాతము అని బక్కెపాడు ప్రభువు బోన వీరాలాపములే భారతీయులు.

సంవలనమును ఉత్సాహమును జనింపజేసి ప్రతికారమును ప్రేరేపించెను.

అన్యోన్యబహిష్కరణ

అందుచే నేడు మనము అన్యోన్య బహిష్కరణము సాగించు చున్నాము. ఆంగ్లేయులు మనలను బహిష్కరించిరి. కావున మనము వారిని బహిష్కరించు టావశ్యకము. అది యొకవిధమున సహకారము. అట్టి సహకారమే నేడు వారికి నీయము. (నవ్వు) విరోధానుహాసంగ్రామముందు జర్యుతులం జయమొందినవో ఇంగ్లండు సీతి ఎట్లుందునో యని యూహించుచు ఆస్పిక్తుగాగు ప్రపంగించుచు విచిత్ర ప్రభుత్వ బంధనముల దుస్సాహు, దురవగాహ మని పల్కిరి. నేడు భారతదేశ స్థితియు నట్టిదే. ప్రస్తుతము మన చేతి కందిన యీ సాధనమును సంపూర్ణముగ వినియోగింపక జారవిడచినవో మన యవమానమునకు మేరయొండదు. బహిష్కరణమే తేవలము సంత్సృష్టికరముగ ఆయుధముగాక పోయినను, ప్రస్తుతస్థితియందంతకంటెను ఉత్తమసాధనము వేరొకటి లేదు. గావున బహిష్కరణోద్యమమును బలపరచుట ప్రార్థించుచున్నాను.

నే డీసభయందు వేలకొలది ప్రజ లత్యుత్సాహముతో కాశ్యోన్యులులై యుండుట జూడ చెన్నపురి పాకు తీమహోద్యమముందు భారతదేశమున కంతటికిని మార్గదర్శకులై మాపజులు గడమకొలదిని ఉద్యమమును మరింత బలపరచి కమిషను సభ్యులం ఇంగ్లండు నెల్లి ఆంగ్ల ప్రభుత్వముతో "మేము మరల భారతదేశము న కే గి చేయు న దే మి యు లేదు. నిష్ఫలముగ మేమేల బోవలయునని చెప్పనట్లు మీరొనర్చెదరని నమ్ముచున్నాను. మీ రి బహిష్కారమున కొనబగు దోహదమును బట్టి వారికి తిరిగి ఆత్మబల మాపములో ఈ దేశమునకు మరలివచ్చుటకు తలపెట్టెను. అది మన విజయ నూచకము. నే నీ సంవత్సరములోపుగా ఇంగ్లండు దేశమున కరిగెదను. అప్పుడు ఆంగ్లేయులతో నీ కమిషనును భారతదేశముపై బలవంతముగ ప్రయోగించుటవలన నెట్టి యుపయోగమును లేదని చెప్పగలను అని పల్కిరి.

శ్రీ యస్. శ్రీనివాసయ్యగారు

చిన్నపురి కాంగ్రెసు చర్యవిధముల ఆసమానముగ జరుగమును బడసెనని ప్రఖ్యాతి వహించినది. కాని చిన్నపురి పమాజేతుందు గావించబడిన తీర్మానములు ఈ రాష్ట్రవాసులచే అందుమాల్గు ముగ నీ నగర వాస్తవ్యులచే అలరింపబడినగాని చిన్నరాష్ట్రముగాని చిన్నపురి తరపున నేగాని ఆఖిలభారత ప్రజలకు పాత్రులముగాజాలము. కాంగ్రెసు సమావేశం దామోదించబడిన తీర్మానములందు ప్రధానమైన తీర్మానము రాయల్ కమిషను బహిష్కారము. కాంగ్రెసు మహాసభయు, కాశీయందు సమావేశమైన ఆఖిలపక్ష సభయును దేశమునందు ఫిబ్రవరి మూడవతేదీ హారతాళమును జరుపవలసినదిగ ఆదేశించెను. ఈ బహిష్కారోద్యమమువలన బ్రిటిషువారంగీకరించినను ఆంగీకరింపవచ్చును భారతీయులు స్వాతంత్ర్యమునుబడచు నిశ్చయమై యున్నారని ప్రతిభాదేశమునకు స్పష్టము గావించవలెను. ఆఖిలభారత కాంగ్రెసు మహాసభ సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యోత్సాహము దామోదించి యుండలేదని యిదివరకెల్ల నొక కళంక మాపాదించబడియుండెను. నేడు మన జాతీయతాకము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యోద్యమముగ నెగడునట్టి అత్యుత్తమ స్థితి యుడదెంచినందులకై మనవాంఛనము గర్వింపవలసియున్నది. అట్టి యీ సంవత్సరమునందేమి రీ బహిష్కారోద్యమము మనసాగింపవలె పక్షమున నిక భారతదేశమున కెట్టి యవమానములు సంభవించినో చెప్పజాలను. ఈ విషయమై దేశమునందలి సర్వవక్తములును ఆత్మదృఢముగ నేకీభవించినవి. భారతీయులును నిర్దుశుండి మేల్కొల్పబడుటకు నైమను పిలుపు విశేషముగ తోడ్పడినది.

ఈ కమిషను నియమకము భారతీయులకు నింపెను వాటిల్ల జేయుచున్నది. ఇంతకంటెను మోపము వేరొకటియుండవోదు. ఆంగ్లేయులు తుదకు కార్మికపక్షనాయకులగు రావెనేమూర్తీనాల్గొగారుగూడను భారతీయులం స్వరాజ్యమును వాంఛించుటయన నేమియో అర్థముజేసికొనజాలరు. ఈ కమిషను భారతదేశమున కేల రావయ్యెను? నచ్చి ఇండు జేయబోవు ఘనకార్య మెయ్యది? బాధ్యతాయంత పరిపాలనకు భారతీయుల యర్హతను పరీక్షించుటకు పూర్వమొసంగిన సంస్కరణముల కభివృద్ధిగాని, మార్పుగాని తగ్గింపు గాని జేయుటనుగూర్చి విచారించుటకు ఈ దేశమునందు అన్నిత్యక బాల్యవివాహము లుండగనే భారతదేశము స్వరాజ్యమున కర్హత గలిగియున్నదా యని విచారించుటకు (నవ్వు) మేయోనస్వ భారతదేశముపై యెట్టి గ్రంథమును వ్రాసినను భారతీయుల కింకను స్వరాజ్యము నెట్లు వాంఛించుచున్నారా యని తెలిసికొనుటకు (నవ్వు) కమిషను ఈ దేశమున కేతెంచుచున్నది. తునకు భారతదేశము స్వాతంత్ర్యమున కన్నరమి బ్రిటిషు పార్లమెంటువారికి ఆల్ఫునున్నది. మనము 150 సం॥ల పిమ్మటను స్వరాజ్యమున కన్నరమైయుండినవో నయ్యది బ్రిటిషుపరిపాలనయొక్క తీవ్ర ఖండనమే యగును. బ్రిటిషుపరిపాలనాదౌష్ట్య మట్లుండినను మన

మోసంపర్వము స్వరాజ్యమున కర్హులమై యుండుటయే గాక స్వరాజ్యమును గూడ సాధించివారము. ఏమన ఏనాడైనను మోసానుమామృద్ధియ విభేదము ఎంత తృప్తికరముగ పడుచు జేయుదును తలచియుంటిమా? పన్ను రాష్ట్రములపరివ్రాహ్యుల బ్రాహ్మణేతరు లిరువురునేకభవించి కాంగ్రెసును జయప్రదముగ నిర్వహించి రని ఏనాడైనను తలచియుంటిమా నెహ్రూ పండితుడు సుడిచినటులు కమిషనువారు గావింపవలయు నిర్ణయ మొదిపరకే ఇంగ్లండునందే పంపిదమెయ్యవచ్చు.

ప్రస్తుతము కమిషను సభ్యులు భారత జాతీయ న క రు దేంచి క ర స్పర్శలు పంపాడులు, విందులు మొదలగువానిచే భారతీయులను లాలించి తమ వలలోపై చికింసలుట ప్రయత్నించుచున్నారు. అంతియేగాని వీరు మన స్వపరిపాలనాత్వమును పరిక్షించుటగాదిట కరుణించునది. ఈ బహిష్కరణను కొనసాగించుటనే మిస్టర్ బ్రాహ్మణ త్రిటిపువారికిని సర్వ ప్రపంచమునకును తెల్లముగా గలదు. అంగ్లేయుల ఆజ్ఞానతీమరము బాసిపోగలదు. భారతీయులందరను ముమ్మసృష్ట్యులుగ పరిగణించిరి. మేమేమిచేయు గలము? అని కమిషను సభ్యులు తిరిగిపోయి తమదేశీయులకు జేష్టుకొనెదరు. అదియే వారు న్రాయబోవు లిపోర్టు. భారతదేశే పరిపాలనావిధానమును భారతీయులే నిర్ణయించుకొనవలెను. కాని విదేశీయుల కెంతమాత్రమును హక్కులేదు. గావునను, ఈ కమిషను ఎదుట సాత్వ్య మొపంగినచో మిగుల ప్రతికూలముగ మిలే సాత్వ్యమొపంగుటయగును గావునను, ఈ కమిషను బహిష్కరింపబడవలెను. ఫిబ్రవరి మాడవ తేది యందు రుకా యుల నిర్ణయము మూసివేయబడవలెను. బ్రాహ్మణులు, జట్టాదులు, మోటారులు నిలవీతమువలెను. విద్యాత్ములు పాఠశాలలకును, న్యాయవారులు న్యాయస్థానములకు వెనకాడు. రైల్వేనియు ఖాళీపెట్టెలతో ప్రయాణము జేయవలయును. 1920-21 సం॥పు ప్రఖ్యాతదినములందు జూపిన యుత్సాహమును పునః జేయునందు గన్పరుపవలెను. కాపన సభ్యులైనవారు సభలకు హాజరుగారాదు. కాంగ్రెసు యీ దేశమునకు భీష్ముగవర్తించు సభ్యులకు రాబోవు ఎన్నికలలో నియోజకవర్గములు నీలిని గపరగలవు. బహిష్కరమును జయప్రదముగ కొనసాగించుటే స్వరాజ్యమును సాధించుట ముఖ్యమికిని నిర్ణయము. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులు, అది బ్రాహ్మణులు, మహమ్మదీయసోదరులందరూ ఈ యుద్ధమును సమతౌల్యమున కంగ్రెసుయొక్క బలము ప్రజలబలమే. దేశబంధు చిత్తరంజనమునుజేసియు ప్రజలకొరకు ప్రజలచేత నెర్పహించబడునట్టిదే స్వరాజ్యము స్వపరిపాలన కావున ఆంధ్రులకే ప్రయత్నింపవలెను. ప్రథమ నిదర్శనముగ నీబహిష్కరణను ఫలప్రదము జేయవలె ననిరి.

జనీసుపక్ష మేకీధవించుట

శ్రీ ఆయ్యంగారు మాట్లాడుచుండగ సభలో నొకరు జైను పక్షమున ఇకవురు ముప్పున మాత్రము భిన్నాభిప్రాయాలతో కమిషను బహిష్కరమున కనుకూలముగ తీర్మానించెనని వర్తమానమును తెలియజేసిన వెంటనే సాక్షి భావములు విన్నయట్టెను.

శ్రీ ఆయ్యంగారు ఈనిర్ణయమునకే జైనుపక్షము వారిని అభినందించుచు వారికి కృతజ్ఞతను జల్లడించి రెండు మడుములునుత్సరణో నేకమగునాకమని యాశించిరి. (హర్ష)

తరువాత కె. వి. ఆర్. స్వామినాయకుగారు ఇట్లు ప్రవచనంపించిరి. “మద్రాసునందు కొలదిలో నాల క్రింద జరిగిన అఖిల భారత కాంగ్రెసునందు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్మానము యేకగ్రీవముగ నామోదించబడెను. ఆ తీర్మానము నామోదించుటయేగాక ఆదరణచుండుగూడ వలెదలసినది. అంగ్లేయులు స్వయంనిర్ణయమాత్రమునకే తమ సర్వస్వమును భారపోయింతు కృతసిక్త్యయై యున్నారని లోకమున చాటుటకు విరోధానుమానంగ్రామునందు పాల్గొని యతి తేజివీరి. అనుమాన గ్రామునందు భారతీయులు అన్ని విధములను బ్రిటిషువారికి సహాయముచేసిన భారతీయులకు స్వ పరిపాలనము నిచ్చి కష్టముల బాపెదమని వాగ్దానముచేసియుండిరి. భారతీయులు సదరు నడువులను నమ్మి అనేకవిధముల సహాయముచేసిరి. యాధానంతరము వారు చేసిన బాపనియు మరచి నిరుపయోగ మగు ద్వంద్వప్రభుత్వమును ప్రసాదించిరి. ఇప్పుడు భారతీయులు స్వపరిపాలనకు తగుదురా? కాదా? అని విచారించుట కమిషనును దేర్చుచుట కడుంగడు శోచనీయము. సదరు కమిషను బహిష్కరింపవలెనని నాయకులు నడుపుటచే కమిషనువారు రాష్ట్రములకు ప్రధాన గ్రాములయందు ఆకునగును, యితర ప్రదేశములందు గల మునిసిపలు పంఠములు, యూనియను సభుసభలును చూచుటకే తెలిపెట్టి రని తెలియచున్నది. కమిషనునందు గల సభ్యులను ఆసంతృప్తిచేసి బహిష్కరించుట లేదు. కాని భారతీయుల కెట్టి స్వరాజ్యము వలయునో వారే నిర్ణయించుకొనవలెను గాని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు వీట ఆర్డులా కాదా అని విచారించుటకెట్టిహక్కునులేదు. ప్రజలయొక్క శ్రోతలకుభిన్నము నేదేర్చవలెనోకమిషనునుబహిష్కరింపవలసినది” అని చెప్పిరి.

ఈ తరుణమున జైను పార్టీవారు నేడు సమాజేమై వాంఛించు కమిషనును బహిష్కరించవలసినదని తీర్మానించినది

ఒక కాగితముమీద రచించి ఒకరు అగ్రాసవాధిపతికి అందజేసిరి. శ్రీనివాస ఆయ్యంగారు సదరు కాగితమును ప్రేక్షకులకు వినిపించగ సభ్యులు కరతాధ్యక్షులతో సదరు సమాచారమును వినిరి. “గాంధీ మహాత్ముడు జై జైను పార్టీ కి జై” అను కేకలు మిమ్ము ముట్టెను.

తరువాత బార్లీ జోసెఫుగారు ప్రపంగించుచు కాంగ్రెసు తీర్మానము ననుసరించి జైనుపార్టీ వారును రాయలు కమిషనును బహిష్కరించవలెనని తీర్మానించుటవల్ల వారును దేశ నేవాతత్వములే అని జెల్లడి అనుచున్నది. మనదేశమునందున్న హిందూమహమ్మదీయ కక్షలు ప్రజలముగ నుండుటచేతను బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర విరోధము లధికము నుండుటచేతను ఇంక ననేకులు ఆనేకులతో విరోధముగ నుండుటచేతను నాయకులనుందును విక్రమత్వములేని పనులుచునందు ఈ కమిషను పంపుట కిదియే మంచితరుణము బర్మినుపెట్టె (ప్రభువు) తలచి పంపుచున్నాడు. కాని ఆ కమిషను స్వయంభర్తయ నూత్మ్యమునకు విర్రును నేర్పవలయుచే భారతీయులు యేకాభిప్రాయముతో బహిష్కరించిన తమ ఆత్మగౌరవమును నిలవ జెట్టుకొనగలగునందు. కమిషనువారు ఇచ్చికి వచ్చి నీకులను పరికించిన వారల దరి జేరువారుగాని సాత్వ్య మిచ్చువాడుగాని యెవరును లేకపోవుటచే వారు మరల తమ దేశమునకు బోయి భారతీయులలో యెన్ని భేదములున్నను దేశేతరులందు వారు తమతమ భేదాభిప్రాయములకు పోగొట్టుకొగలరని చాటుదురు.

ఈ కాలమునందు పార్టీలు యేర్పడుట చాల కులభము. యోచనముగ ప్రఖ్యాతిగాంచుటకు నూతనపార్టీలను యేర్పరిచి దేశగౌరవము నాశముజేయుటకే కమిషనునందు సాత్వ్యము ఇయ్యవచ్చు. నైపుణ కమిషను వచ్చినప్పుడు వారు వారాళును జరిపి కమిషనువారికి భోజనము నీర్పణ తేకుండుకట్టు జేయుచు”ని హెచ్చరించిరి.

బహిష్కరణను నైపుణుగారు తమిళ భాషయందు ప్రపంగించుచు దేశమునందు గల అన్ని పార్టీలవారును, కమిషను బహిష్కరించుటకు తీర్మానించి రిరి జెప్పి మహమ్మదీయులను చాల కాలమునుండియు భారతదేశమునందు నిలసించుటచే హిందువులును మహమ్మదీయులును సోదరులవలె మెలగుచుండవలెను. కనుక హిందువులతోపాటు మహమ్మదీయులును కమిషను బహిష్కరించవలసినదని హెచ్చరించిరి.

కొళండెగారు ముచ్చటించుచు కమిషను ముచ్చు సమయమున అన్ని తెగలవారును బహిష్కరము జరుపవలెనని అనిరి. విద్యార్థులు కళాశాలలకు పోవూడరు. న్యాయ వారులు కోర్టులకు పోవూడరు. వార్తాపత్రికలు, మేపులు, అల్పవారగ్రహములు అన్నియు మూసివేయవలెను. బ్రాహ్మణులు బమ్మలు మొదలగునది తిరగకూడదు. యెచ్చట చూచినను కమిషను ఆక్కరలేనని కాగితముల నంటించి యుంచి, నల్ల జెండాల నెగురవేయవలెనని ప్రజలు చేయవలసిన విధిని విల్లలముగ చెప్పిరి.

తరువాత శ్రీయంత బులును సాంబమూర్తిగారిట్లుపవనంపించిరి.

“మద్రాసునందు జరిగిన అఖిలభారత కాంగ్రెసునందు ప్యానుకొబడిన తీర్మానములు భారతదేశ మంతను వ్యాపించి ప్రజలందరను సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునే ఆశించుచున్నారు. కలకత్తానుందును, కాశీ, డెల్లీ, బొంబాయిగరములయందు బహిష్కరమునకు తీవ్రప్రయత్నములను సలుపుచున్నారు. కాశీపట్టణముందు కొలదిలో జాలక్రింద సమాజేమైన నాసా విధ పార్టీలకు చెందిన నాయకులును రాయలు కమిషనును బహిష్కరించవలసినదని తీర్మానించుచుండిరి. ఆకమిషను వచ్చినప్పుడు ప్రతిపట్టణమునందును పాఠశాలలను జరుగవలసినదని నిశ్చయించిరి. అన్నిపార్టీలవారును తమ్ములకు బహిష్కరించెదరు భయముచే మొదట జరిగిన యేర్పాటు ప్రకారము కమిషను బొంబాయియందు ఒకటి రెండురోజులు ఉండకుండ గనే దిగిన వెంటనే డిల్లీ పోవుటకు మార్పుకొనిరి. ఇట్టి భీకరు మనలను విచారించువారు కమిషనునందు గల ఏడుగురు సభ్యులను బ్రిటిషు దేశమునందుగల అన్ని పార్టీలవారును ఆమోదించి ఇచ్చికి పంపుచున్నారు. మనము వారికి సహాయముచేయుదుమని వారు తలంచుచున్నారు. కాని భారతీయులు వారలను ఆహ్వానించి వారలకు తగుసహాయము చేయుటకు పూనుకొని యుండలేదు. వారు ఎప్పుడుబోయినను సారథులును నల్ల జెండాలనే చూచెదరు. భారతీయులు నిరాయుధులగుటచే బ్రిటిషు ప్రభుత్వము నెదుర్కొనబాధనని బర్మినుపెట్టె ప్రభువు తలంచుచున్నాడు. కాని అంగ్లేయులకును బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకును ఇంక ఇతర పాశ్చాత్యదేశములకును బాంబులు ఆయుధములేకయే భారతీయులు బ్రిటిషు నిరంకుశమును జయప్రదముగ నెదుర్కొనగల్గి రని చాటుచున్నాము. ఇంతేగాక భారతీయులు దేశవిమానమునకే ఎట్టి త్యాగమునైనను చేయగలరనియు అపసరమునచో తమ జీవితములను కూడ ఆర్పింపగలరనియు జెలుపుటకు కృతసిక్త్యయై యున్నాడు. పాఠశాలలును, బడువులను భారతీయులు దౌర్జన్యపరిపాలన యుద్ధమును నిజముగ చేయగరని జెల్లడి అనును. 1921 సంవత్సరములో ఇట్టి పాఠశాలలను జరిపి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకు మిక్కిలి చేరువ అయినాము. కాని అప్పుడు అచ్చటచ్చట కొన్ని కారణాం

తెరువలవల్ల మన శారీరక పథలముకాదెను. అప్పుడచ్చటచ్చటజరిగిన అల్లరులకును, మనకును ఉద్దేశ్యములు సమాజుగక పోవుటకు ను(ప్రభుత్వ ప్రతినిధిగ)నులే కారణమని ఇప్పుడు మనముగ్రహించగలగితిమి. కనుక ఇప్పుడు ఎట్టి ఇబ్బందులు కలిగినను మనము వాట్లకులత్వముచేయము. మనకు దౌర్జన్యరాహిత్యము యుద్ధము ను సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమువచ్చువరకును పోరుటకు బద్ధకంకలులై యున్నాము. ఇట్టిదిరి ఎప్పుడునైన దౌర్జన్యముకలిగిన అందులకు మనకు జవాబుదారియేమియులేదు. ప్రభుత్వమువారి దర్శనవలనే ఆవికలుగను. కనుక ఆభాధ్యుని నారిమీదనే యుండును. ఇందుకు నిదర్శనముగ మనకు సమీపముననే కమిషనును బహిష్కరముకూడ దని ప్రజలకు బోధించుటకై జరుపబడుచున్న సభను కాపలాగా ఆనేక మందిపోలీసులు వచ్చియున్నారు. కాని బ్రహ్మాండమున నీసభకు ఒక్కపోలీసుయినను అపసరములేకపోయింది. దౌర్జన్యపరిపాలన యుద్ధమును మన దరి తెలుపుట కిదియే ముఖ్యతార్కాణము. ప్రభుత్వమువారు యే నిర్బంధములను కలగజేసినను మన యుద్ధము సలుపకమానము సలుపకమానము. తిరుదిగ నమ్ముడు. మద్రాసునగరమునందుగలవారందరను ంభీరఉపన్యాసములే ఇవ్వగలరనియు, కార్యకూరత్వములేదనియు అనేక మంది తలంచుచున్నారు. కాని నేడుమద్రాసు నాయకుడు శ్రీమన్ యస్. శ్రీనివాస ఆయ్యంగారు ఉపన్వసించుచు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్మానమును ఆదర్శముగ నుంచుకొని దానిని నెరవేర్చుటకై బద్ధకంకలులై యున్నారనియు, ఈఉద్దేశ్యమును మాటలనందేగాక కార్యమునందును అట్లు తాము ప్రవర్తించి దేశమునందు దండకము అట్లు జేయునట్లు చూచెదమనియు జెప్పియున్నందుకు చాల సంతోషించుచున్నాను. ఈమాటలు విన్న ప్రతివాడును మద్రాసు నాయకులును అపసరమైనచో ఎట్టికష్టములకైనను ఓర్పుకొని కార్యమును సాధించగలరని తేలుచున్నది. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్మానము ఆమోదించబడుటచే దేశమునందుగల అన్ని పార్టీల వారును కాంగ్రెసునందు జేరుచున్నారు. మద్రాసునందు గల జైనుపార్టీ వారును కమిషనును బహిష్కరించుటకై నిశ్చయించిరిని మనము ఇప్పుడే వినియుంటిమి. మనము చేయబో కార్యమునకు ఇదియొక సుభనూదకము. భారతదేశమునందుగల అన్ని పక్షములవారును వికమత్వము కలిగియుంపవలసి ఈపని నెరవేరుట మిక్కిలి కష్టము.

మనము యుద్ధముజేయునపుడు మననిరోధులకు మంచి అనుకూలమునిచ్చియే చేయుదుము. ఇంగ్లీషువారు తమ ఆయుధములను మందుగుండును బాగుగ తయారుచేయుచును. వారల నందరిని వికమత్వము కలిగియుండవలెను మనము దౌర్జన్యపరిపాలన నుండి మనఆత్మప్రభావముచేతనే ఈయుద్ధము సలుపుదుము. త్యాగమువలననే మనకార్యసాఫల్యము చేయగలగుదుము. మహాత్మాగాంధీయును మనతోనే ఏకీభవించి మనము చేయుదానికి సహాయపడును. మనము యేమనిచేయకయే అనేక విధములుగ గంభీరముగ ఉపన్యాసము లిచ్చెదమని తలంపువారలకు కలుగటచేత అంతగా ఆమోదించుటలేదు. కాని మనము కేవలము మాటలనుడువువారమే గాక కార్యకూరత్వములయిన వారలకు దెలిపిన తత్వక మన పనిని ఆమోదించి మనకు నాయకుడుగ పనిచేయును. కనుక ఈ పాఠశాలను జయప్రదముగ జరుపు”దని హెచ్చరించిరి.

యస్. యస్. వరదాచారిగారు ముచ్చటించుచు అందరును ఎప్పుడును ఒకపనిని నిలకడగచేయుచుండిన స్వరాజ్యము రాగలదనియు, అది లేకపోవుటచే గాంధీగారును సంపూర్ణ తీర్మానముల నామోదించి గంభీర ఉపన్యాసములు చేయుటవల్ల నేమియు లాభములేదని జెప్పుచున్నారు. కనుక ఈ బహిష్కర ఉద్ద్యమము జయప్రదముగ జరుగవలెనన్న నేటి నుండి యు దానిని చేయగలండులకై పనిచేయుచుండువలెననియు జెప్పి కద్దవప్రయములే ధరించుచుండవలెను.

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

తాత్కాలికముగ సభి కధ్యక్షులవహించిన శ్రీ కాశీ నాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు సభకుమంగిలము భారతీయులెల్లరును హిందువులుగాని మహమ్మదీయులుగాని యావద్భారతవర్షమును బ్రిటిషు ప్రభుత్వముచే పరాభింపబడినదనియు భారతీయులందొక రక్తచిందువయైన నుండినచో ఆత్మగౌరవమును సంతోషమును కలుపూహలులై యుండినపక్షమున పారతాళములముననైన ప్రభుత్వముచే తీవ్రనిరసనమును గన్పరుపవలెననియు, పారతాళము నేటికి పదిదినములలోనున్నదిగావునను నాయకులు నలువురు డిల్లీకరుగుచుండుటవలనను ప్రజలందరను పారతాళసంఘమువారితో సహకారమునన్ని కమిషనును సంపూర్ణముగ బహిష్కరించిరిమని ప్రపంచమునకు జెల్లడి జేయుదని పల్లికిరి. మనలో కొందరైనను కమిషను ఎదుట సాత్వ్యమొపంగినచో మనయాత్మగౌరవము నశించును. భారతదేశే గౌరవమును మరువకుడు. దేశము సందిగావసయించుండునపుడు ప్రజలంతముకై వ్యయము మరువక గౌరవార్థిధర్మమును నిర్వర్తించవలెను. ఈమాత్రము స్వల్పకార్యమును నిర్వర్తించబాలనిచో మనకు గతిమోక్షములుండవు అని పల్లికిరి. (హర్షధ్వనులు)

శ్రీ వి. యస్. కామ్రేగారు అధ్యక్షులకు పంపనముల ద్వందులతో సభి ముగింపజేసెను.

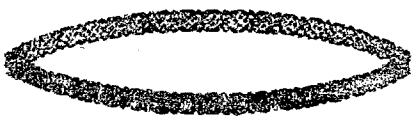

ది. నార్తయిండియన్ జూలరీ మాన్యు ఫాక్చరీంగ్ కో, బెజవాడ

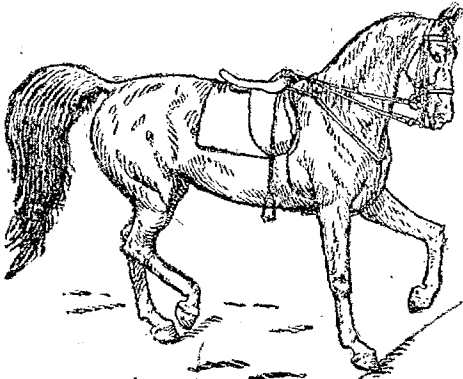
సవరను బంగారుకు, నీమహెడికి, రత్నములకు పూర్వీకమైనము

మాన్యు అన్ని విధములయ్యి బంగారు, వెండినగలు, వెండి పుర్రెలులు, గిన్నెలు వగయిరాలు రెల్లప్పుడు విక్రయ మనకు స్టాక్లో యుండును. పచ్చి, కేంపులు, నీలములు, పువ్వురాగములు అసలుజాతిలోను యిమిడింగులోను విక్రయమునకు దొరుకును. విశ్వ బ్రాహ్మణులకు పువయోగిను అభరణము, గజాలదిమ్మలు వగయిరాలు అన్ని విధ సామానులు సరసమయ్యి ధరలకు విక్రయించబడును. వాహరీ మాలో వ్యాపారము చేసిన మాన్యుకము మీకే తెలియును.

ప్రొవయిటరు, గుంటముక్కల రామమూర్తి, బెజవాడ.

3902

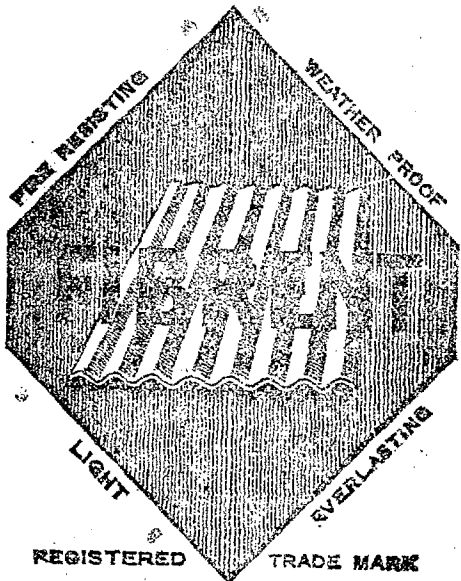
చదువుడు.

గుట్టము

ఆనందించుడు.

ఇది ముస్లిమానికి చెందినది. అవిజి, దుడికి, గాల్వ, బలిచెడు గుడు, శివాలు, చిందులు, పెద్దపులియగుని, బూడి, మొదలగునవి మృదంగ తాళల యాడులకు ప్రయోగము చేపడకుండా రమ్యముగా నాట్యముచేయ గలదు. దీనిని కర్ణాటకీయని చెప్పవచ్చును. అభినయవంధిని, నాట్యము నందేమి, హావభావ ప్రకటనకుండేమి వండిత పాపాజల సంతోషపఱచి ప్రకటింప బడుచున్నది. శాస్త్రీయపద్ధతి అభినయము జటుపుటలో దీనిని చూపెనది హిందూదేశమున లేదని చెప్పవచ్చును. ప్రకృత పండితులగు శ్రీరాజనాథ వెంకటప్పయ్య, పంచాయతం శుభ్రయ్య చిన్నివారి పెద్ద మూలి బాలకృష్ణ గార్లచే పరిష్కరింపబడి ఇప్పటికి 20 బహుమానముల పైనుకే పొందియున్నది. దీని కళాకాశలను నకు నర్చుతా నంద నిమగ్నులై మా తెనాలితాలాకాలోని రసిక జనులెల్లకు అనీతికరమలగు శక్త్యల మేళయలనూని వివాహాది శుభ కార్యముల దీని యభినయముచేతనే కృతార్థులగుచున్నాము. ఎట్లయినను దీని కళాభిజ్ఞానమును ప్రవర్తించి బంధుమిత్ర జనవిహారముగా వివాహాది శుభకార్య సమయముల సంతృప్తి పంపములుగా చేసికొనుట రసికలకు విధియై యున్నది. 4440

పావులూరి బావయ్యచౌదరి, లాస్సులాద్దు, అమృతలూరు.

అస్పెస్టాస్ నీ మెంటు దళములు

మరియు

కారుగేటెడ్ వీట్లు, పెంకులు

బంగళాలు, కర్మాగారములు, కూలిగృహములకు తగినవి.

మిక్కిలి మేలైన అస్పెస్టాస్, బ్రిటిష్ పోర్టులాండు నీ మెంటు మొదలగువాటినుండి ఇంగ్లాండునందు తయారు చేయబడినది.

చెన్నరాజధానికి పంపకదారులు.

BEST & Co., Ltd.

P. O. Box 63. MADRAS.

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN BALM

యోగమహిమ ప్రకటన

“జీవ బ్రహ్మైశ్వర్య రాజయోగ సారామృత” గ్రంథమును రచించిన శ్రీ పరమహంస పచ్చిదానంద యోగీశ్వరుల వారు తొన్ని అపందర్భములనలన నుమారు 8 సంవత్సరములకు అధికముగానే యోగాభ్యాసమును చేయక వదలిపెట్టిరి. అందు

కలన వీరిరోమములన్నియు విడి క్కిలి తెల్లగా నెఱసిపోయి నవి. యోగశాస్త్ర ప్రమాణ రీతిగా, యోగులకు రోమములు నెరవగుచు. అందులన వీరు ఒక చిన్న గొట్టుయందు గూర్చుని మూడునెలలు, పద మూడునెలలువఱకును ఆన్న పానాదులను వర్జించి ఆహార ద్రవ్యము మాడేసినుటకుల పాటును త్రాగి వాటియంతయు

తేసి యోగ సమాధిలోనే యుండి మూడునెలలు పదమూడు నెలలు గడిపినవఱకు చెంపలకు చిచ్చిరి. అప్పుడుమాత్రం తెల్లగా నుండియుండిన వీరి రోమములూ పాతకల్మాశ రోమములు నలుపుకొను తిగి శరీరము కుప్పించి రూపుయారి యుండెను. అందువలన వీరి యోగశరీరము చూడూ ఘోటో తీసిరి. ఇది, పూజనీయమిక్కిలి ఉపయోగకరమైన ఘోటో ముందు రూ-8-0-0-0 క్రిందికిగానామాత్రం పంపించిచో ఘోటో రిజిస్టరువ్వారా పంపబడును. వి. పి. పరిశుభలేదు. ఇట్టి మహా నీయులచే రచియింపబడియుండు ప్రాచీనపత్రవీన గ్రంథమును దీని ఒక్కొక్కరును ఆత్మవిశ్వకముగా చూడవలసినదేను. దీని క్రయం, రూ 4-4-0.

(శ్రీ) పచ్చిదానందకృతంబైన,

(143 144)

కెంబూర్ బారక్స్, మద్రాసు-8.

ఎప్పుడును మేలైన సరకునేకొనుడు

కడచిన 9 సం॥

కములనుండి ప్రజల

మెప్పుడునుబడినది

దుబ్బా తెలచబడి

నట్టి చారిత్రము

లను, వెలలకు కొను

కు. మిక్కిలి నా

గ్యమైన, గట్టిచార

ములతో ఉల్లబడినవి.

వర్తకలన ప్రత్యేకధరణ గలవు.

వివ

ములకు ఈ దిగువవిలాసమునకు అంగ్ల భాషలో ప్రాయవలెను.

అక్. ఎన్. పార్థసారథి, 87, లింగి శెట్టివీధి, నుదరాసు.

వసంతకుసుమార్తరము

ఇది ఆరోగ్యమునకు ప్రతిమానవుడు నేదగుపత్రమిది. ప్రమేహము, క్షుధ, శాంతి, మృదువు, మృగకృష్ణాభిరూప, వాగ్మయ ములు, అందు ఆహారము, వీరివీధిగొట్టును. అత్యుత్తమ మైన రసాయ, నామధము. నెలకులం 15 రూ 80-0-0.

అర్చరసాయనశాల, ముత్తూరు, కృష్ణా,

చౌకా లేక నాణ్యమా

వివిధ విధముల ప్రధానము? చౌకయే యైనను వివిధ కావలసిన యావకములను మెచ్చుచున్నది. నాణ్యమైనదిగా నొనర్చునది. నాణ్యమైనదిగా నొనర్చునది. నాణ్యమైనదిగా నొనర్చునది.

రామ మోహన ఫార్మసీ, బెజవాడ.